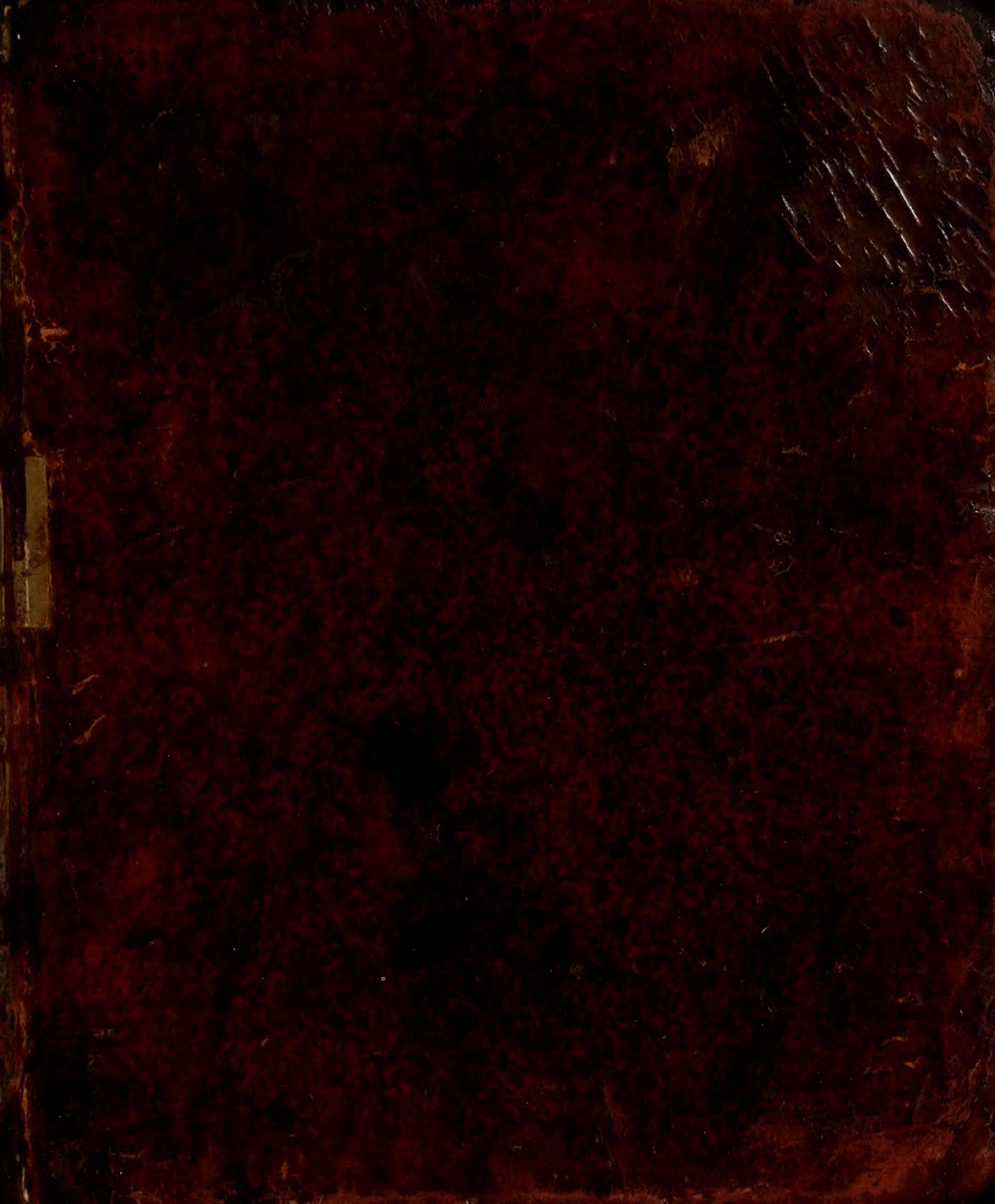

HIEROGLYPHICA HORAPOLLINIS,

A DAVIDE HOESCHELIO

Fide Codicis Augustani mſ. correcta, ſuppleta, illuſtrata.

AVGVSTÆ VINDELICORVM
ad inſigne pinus.

Cum priuilegio Cæſ. perpetuo.

ANNO MDVC.

HIEROGLYPH. HORAPOLLINIS LIBRI II.

GRÆCE.

HORVM VERSIO LATINA IOAN. MERCERI.

OBSERVATIONES IOAN. MERCERI.

NOTÆ DAVIDIS HOESCHELII.

NOBILISS. ET

AMPLISSIMO VIRO, DN. MARCO VELSERO,

Reip. Augustanæ Consuli, patrono inprimis colendo,

S. P.

Vetus Hebræorum lex, vir nobilissime, laudatur, quæ libros sacros nō cuivis, sed alios alijs, pro ætatis ac vitæ ratione, legendos permisit: idq;, *ne sanctum canibus*, quod ajunt. Idem philosophi quicunq;, in suo etiam docendi genere, observarunt; obscuris quibusdam ænigmatum notis usi, quibus doctrinæ arcana obvelarent, non invidia: sed ne mysteria abusu prophanarentur. Hinc Ægyptij sacerdotes, Persæ Magos, Indi Gymnosophistas, Celtæ Druidas habuere: quibus abdita rerum, & penetralia, solis erant cognita. Ac è varijs Ægyptiorum involucris & picturis vix una atq; altera tabula est reliqua, Horapollinis Niliaci, Philippo quodam paraphraste, Libelli duo hieroglyphici; digni, vel antiquitatis nomine, cujus vestigia

Naz. de compos. differ. rat. & Apologet. fuga.

exprimunt, quibus operæ aliquid navetur. Quare quum illi annis abhinc xc. Græce ab Aldo ſint editi quidem; ſed, exemplaris vitio, corrupti non nuſquam atq; mutili: operæ me pretium, neq; ingratum doctis, facturum ſperavi, ſi, adhibito partim Codice Auguſtano calamo exarato, partim alijs adminiculis, eos prælo ſic adornarem, ut integriores atq; nitidiores, quàm unquam anteà, imprimerentur. Tibi autem, vir ampliſſime, cur hos inſcribam: multæ me cauſæ impellunt. Te enim auctore atq; hortatore laborem hunc ſuſcepi: tuo ſolius beneficio typis adeò elegantibus myſtica hæc πονημάτια prodeunt. Et quemadmodum olim Bernardinus Trebatius Vicentinus, primus horum ἱερογλυφικῶν interpres, Cunrado Peutingero IC. primo reliquiarum antiquitatis in urbe noſtra indagatori ſuam lucubrationem nuncupavit: ita tibi earundem παλαιοτήτων, quas vocant, inſtauratori atq; interpreti, & primo annalium Auguſtanorum Scriptori, eundem Horapollinem à me recognitum jure dicandum duxi, patriæ noſtræ ocello; per quem literas hîc renaſci, verè dixerim. In qua eâdem urbe ut Typographia non inventa ſit (quam ei laudem vir magni nominis tribuere non dubitat) primo ta-

Gilb. Cognatus, lib. 3. Sylva narrationum.

men

men omnium libri Mathematici, cum figuris Geometricis, ante annos CXV. excusi sunt, ejus industria, qui Venetias posteà concessit. Cæ- rerùm, quod nullum aliud exemplar ad manum (nostris enim ad finem penè perductis, à Frid. Sylburgio nostro Gallicam editionem me accepisse, non es nescius) præter Aldinum, esset: illud passim secutus fui; nisi ubi apertè mẽdosum constaret. Lacunas è manu scripto non nullas explevi; unde & σφάλματα quædam correxi: quædam partim conjectura, partim ex Philippi Phasianini Bononiensis (cui codex haud malus fuit) interpretatione emendavi. de quibus in Notis Lectorem ferè monui. Quod restat: hanc qualemcunq; meam operam boni velim consulas, & Remp. literariam, non minùs quàm patriam, adjuvare pergas, meq́; commendatum habere digneris. Vale decus patriæ.

Erhardus Ratholdus, Augustanus.

IV. Idus Augusti. M. D. XCV. Augustæ.

Amplitudini tuæ
deditiss.

David Hœschelius.

)(Μάξι-

Μάξιμος ταπεινὸς Κυθήρων Ἐπίσκοπος, τοῖς περὶ τὴν φιλοσοφίαν ἐσχολακόσιν, ἐπίδοσιν φρονήσεως.

Τὸν μὲν ἐπικεκρυμμένον τῆς φιλοσοφίας τρόπον, καὶ τὸ τῆς συμβολικῆς ἑρμηνείας αἰνιγματῶδες εἶδος, ἀρχαῖόν τε ἅμα γεγονέναι, καὶ τῇ τῆς ἀληθείας γνώσει ὅτι μάλιστα χρήσιμον, πρός τε ἐπίδειξιν συνέσεως συνεργοῦν, καὶ πρὸς βραχυλογίας ἄσκησιν: πλείω τε ἄλλα συμμαρτυρεῖ, καὶ τὸ, τοὺς πραγματικῶς τὰ τῶν ἀρχαίων φιλοσοφήσαντας, τοῦτο καὶ μάλα ἐζηλωκότας φαίνεσθαι. ἑβραῖοι μὲν γὰρ διὰ τῶν παρ' αὐτοῖς παραπετασμάτων, αἰγύπτιοι δὲ καὶ αὐτοὶ διὰ τῶν ἀδύτων παρ' αὐτῶν καλουμένων, τοῦτο σαφῶς ἐκδιδάσκουσι. καὶ ὅλως βάρβαροί τε ἅμα καὶ ἕλληνες τὰς τῶν πραγμάτων ἀρχὰς ἀποκρυψάμενοι, αἰνίγμασί τε καὶ συμβόλοις, ἀλληγορίαις τε καὶ μεταφοραῖς, καὶ τοιούτοις τισὶ τρόποις παραδεδώκασι τὴν ἀλήθειαν. ἐντεῦθεν δήπου καὶ ἡ ἱερὰ παρ' ἡμῖν θεολογία ἐκ προσώπου τοῦ θεοῦ διὰ ἠσαΐου τοῦ προφήτου οὕτω διαῤῥήδην φησί, δώσω σοι θησαυροὺς σκοτεινοὺς ἀποκρύφους. θησαυρὸν σκοτεινὸν καὶ ἀπόκρυ-

κρυ-

κρύφον τάχα τοι τὴν δυσθήρατον ἀποκαλοῦσα σοφίαν. τοῦτο δὴ καὶ οἱ δι' αἰνιγμάτων χρησμοί, καὶ αἱ μὴ ἀναίδην καὶ ὡς ἔτυχεν ἐπιδεικνύμεναι τοῖς ἐντυγχάνουσι τελεταί, ἀλλὰ μετά τινων καθαρμῶν καὶ προῤῥήσεων, καὶ τῶν συμβόλων παραδηλοῦσι τὰ ἀφανέστερα. τὸ δὲ τῆς τοιαύτης ἐπικρύψεως αἴτιον τοῦτ' οἶμαι μάλιστα γεγονέναι, ὡς ἂν μὴ τῷ ἑτοίμῳ τῆς καταλήψεως καὶ τοῖς τυχοῦσι τὰ θεῖα εὐκαταφρόνητα γίγνοιτο. οὐδὲ γὰρ δεῖ βεβήλοις τὰ τοῦ λόγου διηγεῖσθαι μυστήρια. ὅπερ τάχα καὶ ἀβραὰμ ὑπαινίξασθαι βουληθείς, τὸ, τὸν ἱερὸν καὶ μύστην λόγον ἐπικεκρύφθαι δεῖν, ἐγκρυφίας διὰ ἀριθμητῶν σεμιδάλεως μέτρων ποιεῖν τῇ σάῤῥα προσέταττε. καὶ ὁ εὐαγγελικὸς δὲ λόγος μὴ ῥίπτειν τὰ ἅγια τοῖς κυσί, μηδὲ βάλλειν τοὺς μαργαρίτας ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, τοῦτ' αὐτὸ ὑποσημαίνων, διακελεύεται. πρὸς δὲ, καὶ ὅπως εἰς τὴν τῶν αἰνιγμάτων ἔννοιαν ἡ τῶν σοφῶν παρεισδύουσα ζήτησις, ἐμμεθοδότερον ἐπὶ τὴν τῆς ἀληθείας εὕρεσιν ἀνατρέχοι: ἀμέλει τοι καὶ οἱ παρ' αἰγυπτίων τοῖς σοφοῖς παιδευόμενοι, πρῶτον μὲν πάντων τὴν τῶν γραμμάτων μέθοδον ἐκμανθάνουσι, τὴν ἐπιστολογραφικὴν καλουμένην. δευτέραν δὲ, τὴν ἱερατικήν, ᾗ χρῶνται οἱ ἱε-

ρο-

ἐγγραμματεῖς, ὑστάτην δὲ καὶ τελευταίαν, τὴν ἱερογλυφικὴν, τὴν κατά τινας αἰνιγμοὺς ἀλληγορουμένην. οὗ δὴ γένους καὶ τὸ μετὰ χεῖρας τοῦτο καθέστηκε συγγραμμάτιον, βραχὺ μὲν τόγε ἐπὶ τῷ ὄγκῳ, πολὺ δὲ τοῖς νοήμασι, καὶ διά τε τὰ πράγματα αὐτὰ, καὶ τὸν τρόπον τῆς φράσεως, τοῖς περὶ τὴν σοφίαν ἐσχολακόσιν, ὅτι μάλιστα ἐπωφελὲς γενησόμενον. δέξασθε οὖν καὶ τοῦτο φιλοφρόνως, καὶ τῷ τῆς τούτου ἐκδόσεως αἰτίῳ γενομένῳ τὰς προσηκούσας σχοίητε χάριτας. Ἔρρωσθε.

Κατὰ τὸ αφϙέ ἔτος τὸ σωτήριον, σκιρροφοριῶνος πέμπτῃ φθίνοντος.

+ [illegible] ἀπ[illegible] [illegible]:
σπλά [illegible] πανα[illegible]:
[illegible] παρὰ [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] πάν[illegible]
[illegible] κυρίου κυρίου [illegible]
Νικολά[illegible] Ἀλεξάν[illegible] [illegible]
[illegible] 73

EX SVIDA.

Ὡραπόλλων, Φαινεβύθεως κώμης τοῦ πανοπολίτου νομοῦ, γραμματικὸς, διδάξας ἐν ἀλεξανδρείᾳ καὶ ἐν αἰγύπτῳ, εἶτα ἐν κωνσταντίνου πόλει ἐπὶ Θεοδοσίου. ἔγραψε τεμενικὰ, ὑπόμνημα σοφοκλέους, ἀλκαίου, εἰς ὅμηρον. λαμπρὸς μὲν ἐπὶ τῇ τέχνῃ ἄνθρωπος, καὶ τῶν πάλαι λογιμωτάτων γραμματικῶν οὐδέν τι μεῖον κλέος ἀπενεγκάμενος. *Quæ sequuntur in Suida, omisimus; quoniam iis neq; pes neq; caput constat.*

HORAPOLLO, ex Phænebythide pago Panopolitanæ præfecturæ, grammaticus, Alexandriæ docuit, & in Ægypto, tandem Constantinopoli sub Theodosio. Scripsit τεμενικά, *id est, de lucis & templis; & Commentarios in Sophoclem, Alcæum, Homerum: homo ob artem celebris, gloria nulli veterum doctissimorum Grammaticorum secundus.*

ὩΡΑΠΌΛΛΩΝΟΣ ΝΕΙΛΏΟΥ Ἱερογλυφικὰ, ἃ ἐξενήνεγκε μὲν αὐτὸς αἰγυπτίᾳ φωνῇ, μετέφρασε δὲ Φίλιππος εἰς τὴν ἑλλάδα διάλεκτον.

Ald. σημαίνει. α. πῶς αἰῶνα * σημαίνουσι;

Αἰῶνα σημαίνοντες, ἥλιον καὶ σελήνην γράφουσι, διὰ τὸ αἰώνια εἶναι στοιχεῖα. αἰῶνα δ' ἑτέρως γράψαι βουλόμενοι, ὄφιν ζωγραφοῦσιν, ἔχοντα τὴν οὐρὰν ὑπὸ τὸ λοιπὸν σῶμα κρυπτομένην, ὃν καλοῦσιν αἰγύπτιοι, οὐραῖον, ὅ ἐστιν ἑλληνιστὶ βασιλίσκον. ὃν περ * χρυσοῦν ποιοῦντες, θεοῖς περιτιθέασιν. (* Ald. χρυσόν.) αἰῶνα δὲ λέγουσιν αἰγύπτιοι διὰ τοῦδε τοῦ ζώου δηλοῦσθαι: ἐπειδὴ τριῶν γενῶν ὄφεων καθεστώτων, τὰ μὲν λοιπὰ, θνητὰ ὑπάρχει, τοῦτο δὲ μόνον ἀθάνατον. ὃ καὶ προσφυσῆσαν ἑτέρῳ παντὶ ζώῳ δίχα [καὶ] τοῦ δακεῖν, ἀναιρεῖ. ὅθεν ἐπειδὴ δοκεῖ ζωῆς καὶ θανάτου κυριεύειν, διὰ τοῦτο αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν θεῶν ἐπιτιθέασιν.

β. πῶς κόσμον;

Κόσμον βουλόμενοι γράψαι, ὄφιν ζωγραφοῦσι

τὴν

HORAPOLLINIS NILIACI SACRÆ SCVLPTVRÆ, QVAS IPSE quidem Ægyptio ſermone prodidit, Philippus verò linguâ Græcâ donavit.

1. Quo pacto ævum ſignificant?

ÆVum innuentes, Solem ac Lunam pingunt, quòd hæc æterna ſint, æviq́; fluxum producentia elementa. Quin & aliter ævum picturâ exprimere volentes, ſerpentem pingunt, cujus cauda reliquo involvatur ac tegatur corpore. Hunc Ægyptij quidem linguâ ſuâ Vræum, Græci verò Baſiliſcum appellant. Eundem ex auro conflatum dijs circumponunt. Cæterùm hoc animali ævum ſignificari propterea Ægyptij dicunt, quòd cùm tria ſint ſerpentium genera, ſolum hoc ex omnibus immortale eſt, cætera mortalia: utpote cùm quodvis aliud animal ſolo afflatu absq; ullo morſu ſerpens hic interimat. Vnde & quoniam vitæ neciſq́; poteſtatem habere videtur, meritò ſanè deorum capitibus inſeritur.

2. Quo pacto mundum?

MVNDVM *exprimere volentes, ſerpentem pingunt,*

τὴν ἑαυτοῦ ἐσθίοντα οὐρὰν, ἐστιγμένον φολίσι ποικίλαις. διὰ μὲν τῶν φολίδων αἰνιττόμενοι τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ ἀστέρας. βαρύτατον δὲ τὸ ζῷον, καθάπερ καὶ ἡ γῆ. λειότατον δὲ ὥσπερ ὕδωρ. καθ᾽ ἕκαστον δὲ ἐνιαυτὸν τὸ γῆρας ἀφεὶς, ἀποδύεται. καθ᾽ ὃ καὶ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ ἐνιαύσιος χρόνος ἐναλλαγὴν ποιούμενος, νεάζει. τὸ δὲ ὡς τροφῇ χρῆσθαι τῷ ἑαυτοῦ σώματι, σημαίνει, τὸ πάντα ὅσα ἐκ τῆς θείας προνοίας ἐν τῷ κόσμῳ γεννᾶται, ταῦτα πάλιν καὶ τὴν μείωσιν εἰς αὐτὸν λαμβάνειν.

γ´. πῶς ἐνιαυτόν;

ΕΝιαυτὸν δὲ βουλόμενοι δηλῶσαι, ἶσιν, τουτέστι γυναῖκα ζωγραφοῦσιν. τῷ δὲ αὐτῷ, καὶ τὴν θεὸν σημαίνουσιν. ἶσις δὲ παρ᾽ αὐτοῖς ἐστὶν ἀστὴρ, αἰγυπτιστὶ καλούμενος σῶθις: ἑλληνιστὶ δὲ * ἀστροκύων, ὃς καὶ δοκεῖ βασιλεύειν τῶν λοιπῶν ἀστέρων: ὁτὲ μὲν μείζων, ὁτὲ δὲ ἥσσων ἀνατέλλων. καὶ ὁτὲ μὲν λαμπρότερος, ὁτὲ δὲ, οὐχ οὕτως. ἔτι δὲ καὶ διότι κατὰ τὴν τούτου τοῦ ἄστρου ἀνατολὴν, σημειούμεθα περὶ πάντων τῶν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ μελλόντων τελεῖσθαι. διόπερ οὐκ ἀλόγως τὸν ἐνιαυτὸν, ἶσιν λέγουσιν. καὶ ἑτέρως δὲ ἐνιαυτὸν γράφοντες, φοίνικα ζωγραφοῦσι, διὰ τὸ δένδρον

* Ald. ἀστρομύων.

qui suam ipsius caudam rodat, varijs interstinctum squamis: per squamas quidem stellas, quibus cœlum mundusvé distinctus est, obscurè innuentes. Cæterùm hoc animans non secus ac terra gravissimum est, lævissimum autem ac maximè lubricum, in aquæ morem. Insuper ut serpens quotannis pelle simulq; senio exuitur: sic & annus vertens, qui mundi circumactu producitur, immutatione factâ renovatur, ac velut rejuvenescit. Quòd verò velut cibo, suo utatur corpore, significat id, quæcunq; Dei providentia in mundo gignuntur, ea rursum in eundem resolvi, & tanquam imminutionem sumere.

3. Quomodo annum?

PORRO *annum demonstrare volentes, Isin, hoc est mulierem pingunt: quo etiam signo deam significant. Est autem apud eos Isis sidus, quod Ægyptio quidem nomine Sothis, Græco verò Astrocyon dicitur, qui & inter reliqua sidera principatum obtinere videtur: ut qui dum oritur, nũc major sit, nunc minor, interim splẽdidior, interim verò secus. Insuper & quoniã in hujusce sideris exortu, ea signis quibusdam observamus, quæ toto anno peragẽda sunt: propterea non ab re annũ Isin appellant. Aliter quoq; annũ indicantes, palmã pingũt, quod*

δένδρον τοῦτο μόνον τῶν ἄλλων κατὰ [τὴν] ἀνατολὴν τῆς σελήνης, μίαν βάϊν γεννᾶν, ὡς ἐν ταῖς δώδεκα * βάεσιν ἐνιαυτὸν ἀπαρτίζεσθαι.

* βάϊσιν Ald.

δ. πῶς μῆνα;

Μῆνα δὲ γράφοντες, βάϊν ζωγραφοῦσιν, ἢ σελήνην ἐπεστραμμένην εἰς τὸ κάτω. βάϊν μὲν, τῆς προειρημένης ἐπὶ τοῦ φοίνικος αἰτίας χάριν. σελήνην δὲ ἐπεστραμμένην εἰς τὸ κάτω, ἐπειδή φασιν ἐν τῇ ἀνατολῇ * πεντεκαίδεκα μοῖραι ὑπάρχουσι, πρὸς τὸ ἄνω τοῖς κέρασιν ἐσχηματίσθαι. ἐν δὲ τῇ ἀποκρούσει, τὸν ἀριθμὸν τῶν τριάκοντα ἡμερῶν πληρώσασαν, εἰς τὸ κάτω τοῖς κέρασι νεύειν.

* ιε. μοιρῶν ὑπάρχουσαν, m. s.

ε. πῶς τὸ ἐνιστάμενον ἔτος;

Ἔτος τὸ ἐνιστάμενον γράφοντες, τέταρτον ἀρούρας γράφουσιν. ἔστι δὲ μέτρον γῆς ἡ ἄρουρα, πηχῶν ἑκατόν. βουλόμενοί τε ἔτος εἰπεῖν, τέταρτον λέγουσιν. ἐπειδή φασι κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἄστρου τῆς σώθεως, μέχρι τῆς ἄλλης ἀνατολῆς, τέταρτον ἡμέρας * προστίθεσθαι. ὡς εἶναι τὸ ἔτος τοῦ θεοῦ, τριακοσίων ἑξήκοντα πέντε ἡμερῶν. ὅθεν καὶ διὰ τετραετηρίδος περιττὴν ἡμέραν ἀριθμοῦσιν αἰγύπτιοι. τὰ γὰρ τέσσαρα τέταρτα, ἡμέραν ἀπαρτίζει.

* Ald. προστίθ.

arbor hæc ſola ex omnibus ad ſingulos Lunæ ortus, ſingulos etiam ramos procreet, ita ut duodecim ramorum productione annus expleatur.

4. Quomodo menſem?

MENSEM autem notantes, ramum pingunt, aut Lunam deorſum converſam. Ramum quidem, ob cauſam jam in palmâ dictam. Lunam verò deorſum vergentem, quòd in ortu quidem, ut inquiunt, quindecim ei partes ſuperſint, ut ſurſum erectis cornibus appareat: At in occaſu, triginta diebus completis, cornua deorſum inflexa gerat.

5. Quomodo inſtantem annum?

INSTANTEM annum ſignificantes, quartam arvi partem pingunt. Eſt autem ἄρουρα, unde Latinis arvum dicitur, terræ menſura centum complectens cubitos. Itaq; annum volentes dicere, quartum dicunt, propterea quod ab uno, ut tradunt, ſideris cui Sothis nomen fecimus, ortu, ad alterum quarta ſit interjecta diei pars. Enimvero dei Solis inquam annus trecentis ſexaginta quinq; diebus abſolvitur: unde & quarto quoq; anno ſupervacuum diem computant atq; intercalant Aegyptij. Quatuor ſiquidem diei quadrantes diem perficiunt.

ς'. Τί δηλοῦσιν ἱέρακα γράφοντες;

Θεὸν βουλόμενοι σημῆναι, ἢ ὕψος, ἢ ταπείνωσιν, ἢ ὑπεροχὴν, ἢ αἷμα, ἢ νίκην, ἢ ἄρεα, ἢ ἀφροδίτην, ἱέρακα ζωγραφοῦσι. θεὸν μὲν, διὰ τὸ πολύγονον εἶναι τὸ ζῶον, καὶ πολυχρόνιον. ἔτι γε μὴν, ἐπεὶ καὶ δοκεῖ εἴδωλον ἡλίου ὑπάρχειν, παρὰ πάντα τὰ πετεινὰ πρὸς τὰς αὐτοῦ ἀκτῖνας ὀξυωποῦν, ἀφ' οὗ καὶ οἱ ἰατροὶ πρὸς ἴασιν ὀφθαλμῶν τῇ ἱερακίᾳ βοτάνῃ χρῶνται. ὅθεν καὶ τὸν ἥλιον ὡς κύριον ὄντα ὁράσεως, ἔσθ' ὅτε ἱερακόμορφον ζωγραφοῦσιν. ὕψος δὲ, ἐπεὶ τὰ μὲν ἕτερα ζῶα εἰς ὕψος πέτεσθαι παραιρούμενα, πλαγίως * περιφέρεται, ἀδυνατοῦντα κατ' εὐθὺ χωρεῖν: μόνος δὲ ἱέραξ εἰς ὕψος κατ' εὐθὺ πέτεται. ταπείνωσιν δὲ, ἐπεὶ τὰ ἕτερα ζῶα, οὐ κατὰ κάθετον * πρὸς τοῦτο χωρεῖ, πλαγίως δὲ καταφέρεται: ἱέραξ δὲ κατ' εὐθὺ, ἐπὶ τὸ ταπεινὸν τρέπεται. ὑπεροχὴν δὲ, ἐπειδὴ δοκεῖ πάντων τῶν πετεινῶν διαφέρειν. αἷμα δὲ, ἐπειδή φασι τοῦτο τὸ ζῶον, ὕδωρ μὴ πίνειν, ἀλλὰ αἷμα. νίκην δὲ, ἐπειδὴ δοκεῖ τοῦτο τὸ ζῶον, πᾶν νικᾶν πετεινόν. ἐπειδὰν γὰρ ὑπὸ ἰσχυροτέρου ζώου καταδυναστεύηται, τὸ τηνικαῦτα ἑαυτὸν ὑπτιάσας ἐν τῷ ἀέρι, ὡς τοὺς μὲν ὄνυχας

* Ald. φέρεται.

* Ald. χωρεῖ πρὸς τοῦτο.

αὐτοῦ

6. Quid accipitrem pingentes, innuunt?

DEVM *cum volunt significare, aut sublimitatem, aut humilitatem, aut præstantiam, aut sanguinẽ, aut victoriam: accipitrem pingunt. Deum quidem, tum quòd fœcundum sit ac diuturnæ vitæ hoc animal, tum etiam quòd Solis præter cæteras volucres simulachrum esse videatur, utpote peculiari quadam atq; occultâ naturæ vi, intentissimis in ejus radios oculis prospiciens. Atq; hinc est, quòd medici ad sananda oculorum vitia, hieraceo herba utuntur. Inde etiam fit, ut Solem interdum tanquam visus tutorem ac dominum, accipitris forma pingant. Sublimitatem verò, quoniam cum cætera quidem animantia, quoties in sublime tolli volunt, obliquè ferãtur, nec rectà sursum evehi possint; solus accipiter rectà in altũ volat. Humilitatẽ porrò seu dejectionẽ, quòd eadẽ ratione cæteræ animantes nõ perpendiculi modo, sed velut ex transverso & flexuosè deorsum ferantur, solus accipiter directo ad inferiora viam carpat. Præstãtiam, quòd cæteris præstare videatur avibus. Sanguinẽ, quia animal hoc inquiunt, non aquã sed sanguinẽ bibere. Victoriam demum, quòd cætera volatilia vincere videatur. Cum enim robustioris animantis potẽtia se videt opprimi, tum sese in aëre ita resupinans, ut ungues quidem*

αὐτοῦ ἐν τῷ ἀέρι ἐσχηματίσθαι, τὰ μὲν πτερά, καὶ τὰ ὀπίσθια εἰς * τὰ κάτω, τὴν μάχην ποιεῖται. οὕτω γὰρ [τὸ] ἀντιμαχόμενον αὐτῷ ζῷον, τὸ αὐτὸ ποιῆσαι ἀδυνατοῦν, εἰς ἧτταν ἔρχεται.

* Ald. τὸ.

ζ. πῶς δηλοῦσι ψυχήν;

* Ἔτι γε μὴν καὶ ἀντὶ ψυχῆς ὁ ἱέραξ τάσσεται, ἐκ τῆς τοῦ ὀνόματος ἑρμηνείας. καλεῖται γὰρ παρ' αἰγυπτίοις ὁ ἱέραξ, βαιήθ. τοῦτο δὲ τὸ ὄνομα διαιρεθέν, ψυχὴν σημαίνει καὶ καρδίαν. ἔστι γὰρ τὸ μὲν βαΐ, ψυχή. τὸ δὲ ἠθ, καρδία. ἡ δὲ καρδία κατ' αἰγυπτίους, ψυχῆς περίβολος. ὥστε σημαίνειν τὴν * σύνθεσιν τοῦ ὀνόματος, ψυχὴν ἐγκαρδίαν. ἀφ' οὗ καὶ ὁ ἱέραξ [διὰ] τὸ καὶ πρὸς τὴν ψυχὴν * συμπαθεῖν, ὕδωρ οὐ πίνει τὸ καθόλου, ἀλλ' αἷμα, * ᾧ καὶ ἡ ψυχὴ τρέφεται.

* Ald. συνήθειαν.
* Ald. συμπαθὴς
* idem ὡς.

η. πῶς ἄρεα καὶ ἀφροδίτην;

* Ἄρεα δὲ γράφοντες καὶ ἀφροδίτην, δύο ἱέρακας ζωγραφοῦσιν. ὧν τὸν ἄρσενα, εἰκάζουσιν ἄρει· τὴν δὲ θήλειαν, ἀφροδίτῃ. ἐπειδὴ τὰ μὲν ἄλλα θηλυκὰ ζῷα πρὸς πᾶσαν μίξιν τῷ ἀνδρὶ οὐχ ὑπακούει, καθάπερ ἱέραξ. τριακοντάκις γὰρ τῆς ἡμέ-

ρας

surſum, pennas verò ac poſteriores partes deorſum verſas habeat, cum idem avis quæ cum eo congreditur efficere nequeat, ita facilè eam in fugam vertit, ac ſibi victoriam parat.

7. Quo modo animam indicant?

QVIN & *pro anima ponitur accipiter, juxta nominis interpretationem. Si quidem Ægyptijs accipiter baieth dicitur, quod nomen ſi diviſeris, animam & cor ſonat: BAI enim anima eſt, & ETH cor. Cor autem ex Ægyptiorum ſententiâ, animæ ambitus eſt. Itaq;* * *ex conſuetâ ſignificatione nomen hoc, animam cordatam notat. Vnde & accipiter ob eum quem cum animâ habet naturæ conſenſum, aquam omnino non bibit, ſed ſanguinem, quo & ipſa nutritur anima.*

* *compoſitum nomen hoc.*

8. Quo modo Martem ac Venerem?

MARTEM *verò & Venerem notantes, duos pingunt accipitres, eorum marem Marti, fœminam Veneri comparantes: idque propterea, quod ex cæteris animantibus fœmina mari non ad omnẽ congreſſum obtemperat, ut in accipitrũ genere, in quo etſi tricies*

ρας βασανιζομένη, ἐπειδὰν ἀναχωρήσῃ, φωνηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἄρσενος, πάλιν ὑπακούει. διὸ καὶ πᾶσαν θήλειαν τῷ ἀνδρὶ πειθομένην, αἰγύπτιοι ἀφροδίτην καλοῦσι. τὴν δὲ μὴ πειθομένην, οὐχ οὕτω προσαγορεύουσι. διὰ τοῦτο καὶ ἡλίῳ τὸν ἱέρακα ἀνέθεσαν. παραπλησίως γὰρ τῷ ἡλίῳ τὸν τριάκοντα ἀριθμὸν ἐν τῷ πλησιασμῷ τῆς θηλείας ἀποδίδωσιν.

ἑτέρως δὲ τὸν ἄρεα καὶ τὴν ἀφροδίτην γράφοντες, δύο κορώνας ζωγραφοῦσιν, ὡς ἄνδρα καὶ γυναῖκα. ἐπεὶ τοῦτο τὸ ζῶον, δύο ὠὰ γεννᾷ, ἀφ᾽ ὧν ἄρρεν καὶ θῆλυ γεννᾶσθαι δεῖ. ἐπειδὰν δὲ γεννήσῃ, ὅπερ σπανίως γίνεται, δύο ἀρσενικὰ, ἢ δύο θηλυκά: τὰ ἀρσενικὰ τὰς θηλείας γαμήσαντα, οὐ μίσγεται ἑτέρᾳ κορώνῃ. οὐδὲ μὴν ἡ θήλεια *ἑτέρᾳ κορώνῃ μέχρι θανάτου, ἀλλὰ μόνα τὰ ἀποζυγέντα διατελεῖ. διὸ καὶ μιᾷ κορώνῃ συναντήσαντες, οἰωνίζονται οἱ ἄνθρωποι, ὡς χηρεύοντι συντετυχηκότες ζώῳ. τῆς δὲ τοιαύτης αὐτῶν ὁμονοίας χάριν, μέχρι νῦν οἱ ἕλληνες ἐν τοῖς γάμοις, ἐκκορεὶ, κορεὶ, κορώνην λέγουσι ἀγνοοῦντες.

* Ald. κορώνη ἑτέρα.

θ. πῶς γάμον;

Γάμον δὲ δηλοῦντες, δύο κορώνας πάλιν ζωγραφοῦσι, τοῦ λεχθέντος χάριν.

ι. πῶς

in die fœmina à mare comprimatur, ab eo digressa si inclamata fuerit, paret iterum. Ideoq; & fœminam omnem quæ viro morem gerit, Ægyptij Venerem vocant: Quæ verò non est dicto audiens, non ita appellant. Atq; hæc sanè causa fuit, cur Soli accipitrem consecrarint: non secus enim ac Sol, ter denarium explet numerum in congressu fœminæ.

Aliter quoq; Martem & Venerem scribentes, duas pingunt Cornices, ut marem ac fœminam: quoniam animal hoc gemina solet ova parere, ex quibus mas & fœmina gignantur. Vbi verò, quod rarò tamen accidit, vel duo mascula vel duo fœminea ova peperit, mares fœminis connubio juncti nunquam ad alteram divertunt cornicem, ac ne ipsa quidem fœmina, quoad vivit, ad alterum marem: sed disiuncti, soli deinceps semper degunt. Vnde & cùm uni cornici occurrerint homines, augurantur præsagium sibi hoc esse viduæ vitæ, quòd scilicet animali viduam agenti vitã obvij facti fuerint. Proinde in hunc usq; diem, Græci ob tantam harũ aviũ concordiã, in nuptijs ignorantes verbum illud usurpare solent ἐκκορὲι, nimirum κορὲι cornicem appellantes.

9. Quo modo nuptias?

ATQVE *eandem ob causam nuptias innuentes, duas rursum appingunt Cornices.* Vid. p. 86.

ι. πῶς μονογενές;

Μονογενὲς δὲ δηλοῦντες, ἢ γένεσιν, ἢ πατέρα, ἢ κόσμον, ἢ ἄνδρα: κάνθαρον ζωγραφοῦσι. μονογενὲς μὲν, ὅτι αὐτογενές ἐστι τὸ ζῶον, ὑπὸ θηλείας μὴ κυοφορούμενον. *μόνη γὰρ γένεσις αὐτοῦ, τοιαύτη ἐστίν. ἐπειδὰν ὁ ἄρσην βούληται παιδοποιήσασθαι, βοὸς ἀφόδευμα λαβὼν, πλάσσει σφαιροειδὲς παραπλήσιον τῷ κόσμῳ σχῆμα. ὃ ἐκ τῶν ὀπισθίων μερῶν κυλίσας ἀπὸ ἀνατολῆς εἰς δύσιν, αὐτὸς πρὸς ἀνατολὴν βλέπει, ἵνα ἀποδῷ τὸ τοῦ κόσμου σχῆμα. αὐτὸς γὰρ ἀπὸ τοῦ ἀπηλιώτου εἰς λίβα φέρεται. ὁ δὲ τῶν ἀστέρων δρόμος, ἀπὸ λιβὸς εἰς ἀπηλιώτην. ταύτην οὖν τὴν σφαῖραν κατορύξας, εἰς γῆν κατατίθεται ἐπὶ ἡμέρας εἰκοσιοκτὼ, ἐν ὅσαις καὶ ἡ σελήνη ἡμέραις τὰ δώδεκα ζώδια κυκλεύει. ὑφ' ἣν ἀπομένον, ζωογονεῖται τὸ τῶν κανθάρων γένος. τῇ ἐνάτῃ δὲ καὶ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἀνοίξας τὴν σφαῖραν, εἰς ὕδωρ βάλλει. *ταύτην γὰρ τὴν ἡμέραν νομίζει σύνοδον εἶναι σελήνης καὶ ἡλίου, ἔτι τε καὶ γένεσιν κόσμου. ἧς ἀνοιγομένοις ἐν τῷ ὕδατι, ζῶα ἐξέρχεται, τουτέστιν οἱ κάνθαροι. *γένεσιν δὲ, διὰ τὴν προειρημένην αἰτίαν. πατέρα δὲ, ὅτι ἐκ μόνου πατρός;

* μόνος Ald.
* Ald. ταύτῃ
* Ald. γενέσεις

τὴν

10. Quomodo unigenitum?

VNIGENITVM *autem significantes, aut ortum, aut patrem, aut mundum, aut virum: Scarabæum pingunt. Ac unigenitum quidem, quòd per se gignatur hoc animal, utpote in utero fœminæ non prius efformatum ac gestatum: ejus enim solius hujuscemodi ortus est. Cùm mas sobolem procreare vult, bovis fimum nactus, globulum ex eo ejusdem cum mundo figuræ fingit: quem ubi ab ortu in occasum aversis pedibus volutarit, ipse rursum, ut orbi persimilem figuram edat atq; exprimat, in ortum convertitur. Ipse siquidem orbis à Subsolano circumagitur in Africum: At siderum contrarius est cursus, ab Africo ad Subsolanum.* Hanc itaque *pilam in terra defossam reponit in dies octo & viginti: nam & totidem diebus Luna duodecim Zodiaci signa perlustrat, sub qua toto illo tempore permanens animatur ac semen vitale suscipit scarabæorum genus. Nono autem & vicesimo die apertam pilam, in aquam conijcit (eum enim diem esse putat quo & Luna cum Sole congrediatur, & mundi insuper fiat generatio) quæ dum in aquâ aperitur, prodeunt animalia, hoc est scarabæi. Ortum autem, propter jam dictam causam. Patrem, quod ex solo patre ortum*

τὴν γένεσιν ἔχει ὁ κάνθαρος. κόσμον δὲ, ἐπειδὴ κοσμοειδῆ τὴν γένεσιν ποιεῖται. ἄνδρα δὲ, ἐπειδὴ θηλυκὸν γένος αὐτοῖς οὐ γίνεται. εἰσὶ δὲ καὶ κανθάρων ἰδέαι τρεῖς. πρώτη μὲν, αἰλουρόμορφος, καὶ ἀκτινωτὴ, ἣν πρὸς καὶ ἡλίῳ ἀνέθεσαν διὰ τὸ σύμβολον. φασὶ γὰρ τὸν ἄρρενα αἴλουρον, συμμεταβάλλειν τὰς κόρας τοῖς τοῦ ἡλίου δρόμοις. ὑπεκτείνονται μὲν γὰρ κατὰ πρωῒ
* Ald. sing. num. πρὸς τὴν τοῦ θεοῦ ἀνατολήν. * στρογγυλοειδεῖς δὲ γίνονται κατὰ τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, ἀμαυρότεραι δὲ φαίνονται, δύειν μέλλοντος τοῦ ἡλίου. ὅθεν καὶ τὸ ἐν ἡλίου πόλει ξόανον τοῦ θεοῦ αἰλουρόμορφον ὑπάρχει. ἔχει δὲ πᾶς κάνθαρος καὶ δακτύλους τριάκοντα,
* Ald. τῶν λ' ἡμερῶν. διὰ * τὴν τριακονταήμερον τοῦ μηνὸς, ἐν αἷς ὁ ἥλιος ἀνατέλλων, τὸν ἑαυτοῦ ποιεῖται δρόμον. δευτέρα δὲ γενεὰ,
* Ald. δίκερα. ἡ * δίκερως καὶ ταυροειδὴς, ἥτις καὶ τῇ
* οὐράνιον m. s. σελήνῃ καθιερώθη, ἀφ' οὗ καὶ τὸν * ἐν οὐρανῷ ταῦρον, ὕψωμα τῆς θεοῦ ταύτης λέγουσιν εἶναι παῖδες αἰγυπτίων. τρίτη δὲ, ἡ μονόκερως καὶ ἰδιόμορφος. ἣν ἑρμῇ διαφέρειν ἐνόμισαν. καθὰ καὶ ἶβις τὸ ὄρνεον.

ια'. Τί γῦπα γράφοντες δηλοῦσι;

Μητέρα δὲ γράφοντες, ἢ βλέψιν, ἢ ὅριον, ἢ πρόγνωσιν, ἢ ἐνιαυτὸν, ἢ οὐρανίαν, ἢ ἐλεήμονα, ἢ

ἀθηνᾶν

ortum habeat ſcarabæus. Mundum, quòd ad mundi figuram ejus generatio ac fœtus accedat. Virum deniq;, quòd non ſit in eorum genere fœmina. Sunt porrò Scarabæorum formæ tres : Prima felium ſpecie, ac velut radijs inſignita, quam & Soli ob ſignificationem quandam dicarunt. Ajunt enim felem marem juxta varium Solis habitum & curſum pupillas commutare, ad ortum quidem Solis manè nonnihil extendi, ſub meridiem velut rotundas fieri; Sole ad occaſum vergente, obtuſiores obſcurioresq́; apparere. Unde & quæ apud Heliopolim eſt DEI Solis inquam ſtatua, felis ſpeciem præ ſe fert. Habet autem & Scarabæus omnis digitos triginta, idq́; in indicium 30. menſis dierum, quibus Sol oriens ſuum per ſingula Zodiaci ſigna curſum peragit. Alterum Scarabæorum genus bicorne eſt, & taurinâ ſpecie: quod cùm & Lunæ conſecratum ſit, inde etiam eum qui inter ſidera relatus eſt taurum, hujuſce deæ elevationem eſſe perhibent Ægyptiorum filij. Tertium unicorne eſt, & ſuæ peculiaris formæ, quod & Mercurio ſacrum eſſe, ut etiam eſt Ibis avis, exiſtimarunt.

11. Quid, Vulturem delineantes, indicant?

CÆterùm matrem ſignificantes, aut aſpectum, aut limitem, aut futurorum cognitionem, aut annum, aut cœlum, aut miſericordem, aut Miner-

ἀθηνᾶν, ἢ ἥραν, ἢ δραχμὰς δύο· γῦπα ζωγραφοῦσι. μητέρα μὲν, ἐπειδὴ ἄρρεν ἐν τούτῳ τῷ γένει τῶν ζώων οὐχ ὑπάρχει. ἡ δὲ γένεσις αὐτῶν, γίνεται τρόπῳ τοιῷδε. ὅταν ὀργώσῃ πρὸς σύλληψιν ἡ γὺψ, τὴν φύσιν ἑαυτῆς ἀνοίξασα πρὸς βορέαν * ἄνεμον, ὑπὸ τούτου ὀχεύεται ἐπὶ * ἡμέραις πέντε. ἐν αἷς, οὔτε βρωτοῦ οὔτε ποτοῦ μεταλαμβάνει, * ποθοῦσα παιδοποιΐαν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλα γένη * γυπῶν, ἃ ὑπὸ ἀνέμου * συλλαμβάνει, ὧν τὰ ὠὰ πρὸς βρῶσιν αὐτὸ μόνον, οὐκέτι δὲ πρὸς ζωογονίαν ἐστὶ χρήσιμα. γυπῶν δὲ ὑπηνέμιον ποιουμένων τὴν ὀχείαν, ἡ τῶν ὠῶν γένεσις ζωογονεῖται. βλέπειν δὲ, ἐπειδὴ τῶν ἄλλων ζώων ἁπάντων, ὀξυωπέστερον ὁρᾷ ἡ γύψ. ἐν μὲν ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου ὄντος, πρὸς δύσιν βλέπουσα, ἐν δύσει δὲ τοῦ θεοῦ ὑπάρχοντος, πρὸς ἀνατολὴν, ἐξ ἱκανοῦ διαστήματος, ποριζομένη τὰ πρὸς χρῆσιν αὐτῇ βρώσιμα. ὅριον δὲ, διότι πολέμου μέλλοντος τελεῖσθαι, τὸν τόπον ὁρίζει, ἐν ᾧ μέλλει ὁ πόλεμος γίνεσθαι, πρὸ ἡμερῶν ἑπτὰ ἐπ᾽ αὐτὸν παραγινομένη. πρόγνωσιν δὲ, διά τε τὰ προειρημένα, καὶ ὅτι πρὸς τοὺς πλείονας σφαζομένους καὶ ἡττωμένους βλέπει. ταμιευομένη τὴν ἑαυτῆς ἐκ τῶν πτωμάτων τροφὴν, παρ᾽ ὃ καὶ οἱ ἀρχαῖοι βασιλεῖς, κατα-

* Ald. ἄνελκον nullo sensu.
* ἡμέραις m. s.
* Ald. ποιοῦσα.
* ὀρνέων m. s.
* Ald. συλλαμβάνονται, & mox αὐτῶν.

σκόπους

*vam, aut Iunonem, aut drachmas duas: vulturem pingunt. Matrem quidem, quòd in hoc animantium genere mas non ſit. Gignuntur autem hunc in modum: Cùm *amore concipiendi vultur exarſerit, vulvam illæſam ad Boream aperiens, ab eo velut comprimitur per dies quinque, quibus nec cibum, nec potum omnino capit, fœtus procreationi intentus. Sunt porrò & alia *vulturum genera, quæ ex vento concipiunt quidem, ſed quoniam ova ad eſum duntaxat [ipſorum] non item ad fœtum ſuſcipiendum ac formandum ſunt accommodata. At eorum vulturum, quorum non eſt ſubventaneus duntaxat & inefficax coitus, ova ad gignendum, tollendamq; ſobolem ſunt inprimis idonea. Aſpectum autem, quòd ex omnibus animantibus perſpicaciſſimi viſus ſit vultur, ut qui oriente quidem Sole in occaſum, occidente verò in ortum proſpiciat, atq; è ſatis longo intervallo quæ ſibi uſui ſint, comparet edulia. Limitem, quòd cùm belli conficiendi tempus inſtat, locum ubi pugna committenda ſit, ſeptem antè diebus ad eum accedens præfiniat & circumſcribat. Præſagium verò, tum ob jam dictam cauſam, tum etiam quòd ad eam exercitus partem ſeſe convertere ſoleat, ubi major ſit futura clades, ſibi ex cadaveribus alimentũ ſeponens, ac in futurum providè reſervans. Vnde & priſci reges, ex-*

* ὀργῶσῃ Ald. mendosè.

* Volucrium.

 plora-

σκόπους ἔπεμπον σκεπτόμενοι κατὰ ποῖον τοῦ πολέμου
αἱ γῦπες βλέπουσι μέρος, ἐντεῦθεν σημειούμενοι
τοὺς ἡττωμένους. ἐνιαυτὸν δὲ, διὰ τὸ ἐν τούτῳ τῷ ζώῳ
τριακοσίας ἑξήκοντα πέντε ἡμέρας τοῦ ἔτους διαιρεῖ-
σθαι, ἐν αἷς ὁ ἐνιαύσιος ἐκτελεῖται χρόνος. ἑκατὸν
*ἔγγυος Ald. γὰρ εἴκοσιν ἡμέρας *ἔγκυος μένει, καὶ τὰς ἴσας τοὺς
* deest in Aldino exēplari. νεοσσοὺς ἐκτρέφει. ταῖς δὲ λειπούσαις ἑκατόν * εἴκοσι,
τὴν ἑαυτῆς ἐπιμέλειαν ποιεῖται, μήτε κυοφοροῦσα,
μήτε τρέφουσα: παρασκευάζουσα δὲ ἑαυτὴν εἰς ἑτέ-
ραν σύλληψιν. τὰς δὲ λοιπὰς πέντε τοῦ ἔτους ἡμέρας,
ὡς ἤδη προεῖπον, εἰς τὴν τοῦ ἀνέμου ὀχείαν καταναλί-
σκει. ἐλεήμονα δὲ, ὅπερ δοκεῖ παρά τισιν ἐναντιώτατον
ὑπάρχειν, ἐπεὶ τοῦτο τὸ ζῶον πάντα ἀναιρεῖ. ἠναγ-
* Desideratur ibid. κάσθησαν δὲ τοῦτο γράψαι, ἐπειδὴ ἐν ταῖς ἑκατὸν * εἴ-
κοσι ἡμέραις, ἐν αἷς τὰ ἑαυτῆς ἐκτρέφει τέκνα, ἐπὶ
πλεῖον οὐ πέτεται, περὶ δὲ τοὺς νεοσσοὺς καὶ τὴν τούτων
τροφὴν ἀσχολεῖται. ἐν αἷς ἀπορήσασα τροφῆς. ἣν
παράσχηται τοῖς νηπίοις, τὸν ἑαυτῆς μηρὸν ἀνατε-
μοῦσα, παρέχει τοῖς τέκνοις τοῦ αἵματος μεταλαμ-
βάνειν, ὡς μὴ ἀπορήσαντα τροφῆς ἀναιρεθῆναι.
ἀθηνᾶν δὲ καὶ ἥραν: ἐπειδὴ δοκεῖ παρ' αἰγυπτίοις, ἀ-
θηνᾶ μὲν τὸ ἄνω τοῦ οὐρανοῦ ἡμισφαίριον ἀπειληφέ-
ναι: τὸ δὲ κάτω, ἥρα. ὅθεν καὶ ἄτοπον ἡγοῦνται ἀρσε-

ploratores mittebant, per quos in utram aciei partem respexissent vultures, cognoscerent, indeq; vincendos ac internecinâ strage delendos colligerent. Annum porrò, quoniam animal hoc trecentos illos ac sexaginta quinq; dies, quibus completur annus, ita distribuit, ut centum quidem ac viginti diebus prægnans maneat, totidem pullos enutriat; reliquis verò centum ac quinquaginta sui curam gerat, neq; uterum ferens, neque alendis addicta liberis, sed seipsam duntaxat ad aliam parans conceptionem. Quinq; autem illos qui supersunt anni dies in venti, ut jam dictum est, compressionem & coitum insumit. Misericordem autem, quod quibusdam alienissimum forsan videbitur, præsertim quum hoc animal infestissimo animo cætera persequatur, atq; interimat. Sed ut hoc pictura vulturis innuerent, eo impulsi sunt; quod centum illis diebus, quibus suos educat, penè nunquam evolet, sed omnem curam ac sollicitudinem illis alendis adhibeat. Quòd si eo tempore cibus non suppetat, quo eos sustentet, proprio execto femore sugendum eis exhibet & impertitur sanguinem, ut ne cibi penuria atque inedia conficiantur. Minervam ac Junonem, quoniam videtur apud Ægyptios Minerva quidem superius cœli hemisphærium occupasse, Juno verò inferius. Quæ & causa est, ut absurdum censeant cœlum masculino

νικῶς δηλοῦν τὸν οὐρανὸν, [θηλυκῶς μέν τοι τὴν οὐρανόν.] διότι καὶ ἡ γένεσις ἡλίου καὶ σελήνης καὶ τῶν λοιπῶν ἀστέρων, ἐν αὐτῷ ἀποτελεῖται, ὅπερ ἐστὶ θηλείας ἔργον. καὶ τὸ τῶν γυπῶν δὲ (ὡς προεῖπον) γένος, θηλειῶν ἐστὶ γένος μόνον. δι' ἣν αἰτίαν καὶ παντὶ θηλυκῷ ζωδίῳ οἱ αἰγύπτιοι γῦπα ὡς βασίλειον ἐπιτιθέασιν, ἀφ' οὗ καὶ πᾶσαν θεὰν, ἵνα μὴ περὶ ἑκάστης γράφων, μηκύνω τὸν λόγον, - - - αἰγύπτιοι. μητέρα οὖν θέλοντες σημῆναι, γῦπα ζωγραφοῦσι: μήτηρ γάρ ἐστι θηλυκοῦ ζώου. οὐρανίαν δὲ, οὐ γὰρ ἀρέσκει αὐτοῖς τὸν οὐρανὸν λέγειν, καθὼς προεῖπον: ἐπεὶ τούτων ἡ γένεσις ἐκεῖθέν ἐστι. * δραχμὰς δὲ δύο, διότι παρ' αἰγυπτίοις μονάς ἐστιν αἱ δύο γραμμαί. μονὰς δὲ, παντὸς ἀριθμοῦ γένεσις. εὐλόγως οὖν δύο δραχμὰς βουλόμενοι δηλῶσαι, γῦπα γράφουσιν, ἐπεὶ μήτηρ δοκεῖ καὶ γένεσις εἶναι, καθάπερ καὶ ἡ μονάς.

λείπει ἴσ. σημαίνοντες, τὴν γῦπα γράφουσιν.

* Ald. δραχμαί.

ιβ'. πῶς ἥφαιστον γράφουσι;

Ἥφαιστον δὲ γράφοντες, κάνθαρον καὶ γῦπα ζωγραφοῦσιν. ἀθηνᾶν δὲ: γῦπα καὶ κάνθαρον. δοκεῖ γὰρ αὐτοῖς ὁ κόσμος συνεστάναι *ἔκ τε ἀρσενικοῦ [καὶ θηλυκοῦ] ἐπὶ δὲ τῆς ἀθηνᾶς τὴν γῦπα γράφουσιν. οὗτοι γὰρ μόνοι θεῶν παρ' αὐτοῖς, ἀρσενοθήλεις ὑπάρχουσι.

* Ald. οὔτε ἀρσενικοῖς relicta mox lacuna, quam recens manus supplevit.

Τί

genere efferre: quippe cùm & Solis & Lunæ cæterorumq; siderum genitura in eo perfecta sit, qui nimirum fœminæ actus est. Quin & vulturum genus, ut jam exposui, fœminas tantùm complectitur. Quam ob causam & cuivis fœminei sexus animanti Ægyptij vulturem, ut in eo sexu principem ac primarium apponunt: ex quo & deam omnem, ne sigillatim unamquamque percurrens, prolixior sim, significant Ægyptij. Insuper & matrem innuere volentes, vulturem pingunt: est enim mater fœmineæ naturæ. ὀρανίαν autem hoc est cælum (neque enim placet ipsis, ut dixi masculino genere ὀρανὸν [sed fœminino] dicere) quoniam horum omnium generatio inde est. Duas deniq; drachmas, quòd apud Ægyptios duæ lineæ unitas est. Vnitas verò cujuslibet numeri ortus est ac principium. Optima itaque ratione duas drachmas indicare volentes, vulturem pingunt, quòd generationis ipse sibi autor materq; ac principium, quemadmodum & unitas, esse videatur.

13. Quo modo Vulcanum notant?

AT Vulcanum indicantes, scarabæum & vulturem pingunt. Minervam verò, vulturem & scarabæum: solis enim his, non etiam masculis, mundus videtur consistere. Vulturem autem Minervæ appingũt, quòd hi soli ex dijs apud ipsos mares sint simul ac fœminæ.*

* *Ex masculo .n. & fœmineo ipsis mundus.*

Quo

ιγ'. Τί ἀστέρα γράφοντες δηλοῦσι;

Θεὸν δὲ ἐγκόσμιον σημαίνοντες, ἢ εἱμαρμένην, ἢ τὸν πέντε ἀριθμὸν: ἀστέρα ζωγραφοῦσι. θεὸν μὲν, ἐπειδὴ πρόνοια θεοῦ, τὴν νίκην προστάσσει, ἣ τῶν ἀστέρων καὶ τοῦ παντὸς κόσμου κίνησις ἐκτελεῖται. δοκεῖ γὰρ αὐτοῖς δίχα θεοῦ, μηδὲν ὅλως συνεστάναι. εἱμαρμένην δὲ, ἐπεὶ καὶ αὕτη ἐξ ἀστρικῆς οἰκονομίας συνίσταται. τὸν δὲ πέντε ἀριθμὸν: ἐπειδὴ πλήθους ὄντος ἐν οὐρανῷ, πέντε μόνοι ἐξ αὐτῶν κινούμενοι, τὴν τοῦ κόσμου οἰκονομίαν ἐκτελοῦσι.

ιδ'. Τί κυνοκέφαλον γράφοντες δηλοῦσι;

Σελήνην δὲ γράφοντες, ἢ οἰκουμένην, ἢ γράμματα, ἢ ἱερέα, ἢ ὀργὴν, ἢ κόλυμβον: κυνοκέφαλον ζωγραφοῦσι. σελήνην μὲν, ἐπειδὴ τὸ ζῶον τοῦτο, συμπάθειαν τινὰ πρὸς τὴν τοῦ θεοῦ συνόδον ἐκτήσατο. ὅταν γὰρ ἐν τῷ μέρει τῆς ὥρας ἡ σελήνη συνοδεύουσα ἡλίῳ ἀφώτιστος γένηται, τότε ὁ μὲν ἄρσην κυνοκέφαλος, οὐ βλέπει, οὐδὲ ἐσθίει: ἄχθεται δὲ εἰς τὴν γῆν νενευκὼς, καθάπερ πενθῶν τὴν τῆς σελήνης ἁρπαγήν. ἡ δὲ θήλεια μετὰ τοῦ μὴ ὁρᾶν, καὶ ταυτὰ τῷ ἄρρενι πάσχειν, ἔτι [δὲ] καὶ ἐκ τῆς ἰδίας φύσεως αἱμάσσεται. διὸ καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἐν τοῖς ἱεροῖς τρέφον-

13. Quid ſidus pingentes, innuunt?

DEVM *pulchrè ornatum ſignificantes, aut fatum, aut quinarium numerum: ſidus pingunt. DEum quidem: quòd DEI providentia victoriam decernit atq; imperat, qua & ſiderum orbisq; univerſi motus peragitur. Exiſtimant enim ſine DEO nihil prorſus conſiſtere. Fatum autem: quòd ex ſiderum curſu ac diſpenſatione conſtituatur. Quinarium verò numerum: quoniam cùm quamplurima atq; adeo innumera ſint in cœlo ſidera, ſola ex his quinq;, motu ſuo orbis pulcherrimam efficiunt diſtributionem ac moderamen.*

14. Quid Cynocephalum pingentes demonſtrant.

LVNAM *demonſtrantes, aut terrarum orbem, aut literas, aut ſacrificum, aut iram, aut natationem: Cynocephalum pingunt. Lunam quidem: propterea quòd animal hoc conſenſum quendam cum Deæ congreſſu, ex quo & affici ſoleat, habet. Vbi enim aliquanto tempore Luna cum Sole cõgrediens, expers luminis opacaq; permanet, tum mas quidẽ cynocephalus, nec quoquam intuetur, nec veſcitur: ſed demiſſo in terram vultu indignabundus, velut Lunæ raptũ deplorans, triſtatur. Fœmina verò, præterquã quòd nuſquã oculos cõtorquet, eadẽq; cum mare patitur, inſuper & è genitali vaſe ſanguinem mittit. Ideoq; ad hæc uſque tempora in ſacris*

τρέφονται κυνοκέφαλοι, ὅπως ἐξ αὐτῶν γινώσκηται τὸ ἡλίου καὶ σελήνης μέρος τῆς συνόδου. οἰκουμένην δὲ, ἐπειδὴ ἑβδομήκοντα δύο χώρας τὰς ἀρχαίας φασὶ τῆς οἰκουμένης εἶναι. τούτους δὲ τρεφομένους ἐν τοῖς ἱεροῖς καὶ ἐπιμελείας *τυγχάνοντας, οὐ, καθάπερ τὰ λοιπὰ ζῶα ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τελευτᾷ, οὕτω καὶ τούτους· ἀλλὰ μέρος αὐτῶν καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν *νεκρούμενον, ὑπὸ τῶν ἱερέων θάπτεσθαι, τοῦ λοιποῦ σώματος ἐν τῷ κατὰ φύσιν ὄντος. ἕως δ᾽ ἂν αἱ ἑβδομήκοντα καὶ δύο πληρωθῶσιν ἡμέραι, τότε ὅλος ἀποθνήσκει. γράμματα δὲ, ἐπειδή ἐστι συγγένεια κυνοκεφάλων *αἰγύπτια ἐπισταμένων γράμματα, παρ᾽ ὃ εἰς ἱερὸν ἐπειδὰν πρῶτα κομισθῇ κυνοκέφαλος, δέλτον αὐτῷ παρατίθησιν ὁ ἱερεὺς, καὶ σχοινίον, καὶ μέλαν. πειράζων εἰ ἐκ τῆς ἐπισταμένης ἐστὶ συγγενείας γράμματα. καὶ *εἰ γράφει. ἔτι δὲ καὶ τὸ ζῶον ἐπὶ Ἑρμῇ ἐνεμήθη τῷ πάντων μετέχοντι γραμμάτων. ἱερέα δὲ, ὅτι φύσει ὁ κυνοκέφαλος ἰχθὺν οὐκ ἐσθίει, ἀλλ᾽ οὐδὲ *ἰχθυώμενον ἄργον, καθάπερ καὶ οἱ ἱερεῖς ἐκτός. γεννᾶταί τε περιτετμημένος, ἣν καὶ οἱ ἱερεῖς ἐπιτηδεύουσι περιτομήν. ὀργὴν δὲ, ἐπειδήπερ τὸ ζῶον τοῦτο παρὰ τὰ ἄλλα θυμικώτατόν τε καὶ ὀργίλον ὑπάρχει. κόλυμβον δὲ, διότι τὰ μὲν ἄλλα

*Ald. τυγχάνοντες.

*Ald. νεσθούμενον corruptè.

*Ald. αἰγυπτίοις.

*Ald. ἐγγράφει.

*Ald. ἰχθυώμενος Vide Notas.

τῶν

Cynocephali nutriuntur, ut ex ipsis, conjunctionis Solis & Lunæ tempus cognosci possit. Terrarum autem orbem: quoniam septuaginta duas inquiunt jam olim orbis habitati regiones fuisse. hos porrò, si diligenter in sacris nutriantur & curentur, non sicut cætera animalia uno die emoriuntur, sic & ipsos emori: sed ipsorum partem quandam singulis diebus emorientem ac tabescentem à sacerdotibus humari, reliquo interim corpore in sua natura persistente, idq; per septuaginta duos dies; quibus expletis, tunc prorsus interit. Literas, quia est [apud Ægyptios] cognatio quædam & genus cynocephalorum, qui literas norunt. Quapropter ubi primum in sacram ædem ductus fuerit cynocephalus, tabellam ei sacerdos apponit, una cum scirpeo stilo ac atramento: nimirum ut periculum faciat, sitne ex eo cynocephalorum genere, qui literarum gnari sunt:* pingit itaq; in ea tabella literas. Præterea hoc animal Mercurio dicatum est, qui literarum omnium particeps est. Sacrificum verò: quòd naturâ cynocephalus ab esu piscis abhorret, quem tametsi piscibus interim vesci contingat, segne tamen & torpori deditum animal non est, sicut & externi sacerdotes. Adde quòd circumcisus gignitur, quam quidem circumcisionem summo curant ac peragunt studio sacerdotes. Iram: quia hoc præter cætera animantia maximè iracundum est, & ad indignationem proclive. Natationem porrò, quoniam cætera quidem*

**Ægyptias literas.*

**& num literas pingat.*

ζῷα κολύμβῳ χρώμενα, ῥυπαρὰ φαίνεται, μόνον δὲ τοῦτο, εἰς ὃν τόπον προαιρῆται προσελθεῖν κολυμβᾷ, καὶ μηδὲν τῷ ῥύπῳ παραφερόμενον.

ιε. πῶς γράφουσι σελήνης ἀνατολήν;

Σελήνης δὲ ἀνατολὴν γράφειν βουλόμενοι, πάλιν κυνοκέφαλον ζωγραφοῦσι, *σχήματι τοιῷδε. ἑστῶτα καὶ τὰς χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἐπαίροντα. βασίλειόν τε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχοντα. τοῦτο γράφουσι τὸ σχῆμα ἐπὶ τῆς ἀνατολῆς, ὃ κυνοκέφαλος ποιεῖται ὡς εἰπεῖν, προσευχόμενος τῇ θεῷ. ἐπειδὴ ἀμφότεροι φωτὸς μετειλήφασι.

* Ald. τρόπῳ τοιῷδε.

ιϛ. πῶς ἰσημερίας δύο.

Ἰσημερίας *δύο πάλιν σημαίνοντες, κυνοκέφαλον καθήμενον ζωγραφοῦσι ζῷον : ἐν ταῖς δυσὶ γὰρ ἰσημερίαις τοῦ ἐνιαυτοῦ, δωδεκάκις τῆς ἡμέρας καθ᾽ ἑκάστην ὥραν οὐρεῖ. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ταῖς δυσὶ νυξὶ ποιεῖ. διόπερ οὐκ ἀλόγως ἐν τοῖς ὑδρολογίοις αὐτῶν αἰγύπτιοι κυνοκέφαλον καθήμενον γλύφουσιν. ἐκ δὲ τοῦ μορίου αὐτοῦ ὕδωρ ἐπιρρέον ποιοῦσιν. ἐπεὶ ὥσπερ προεῖπον τὰς τῆς ἰσημερίας δώδεκα, σημαίνει ὥρας. ἵνα δὲ μὴ εὐρύτερον *τὸ ὕδωρ

* Ald. δὲ.

* vide Notas.

κατα-

animantia frequenti natatione sordes ac squalorem contrahunt: solum hoc ad eum quem instituit locum nando pervenit, nec tamen ullis à nativo colore transfertur aut inquinatur sordibus.

15. Quomodo Lunæ exortum indicant?

LVNAM *autem orientem indicare volentes, rursum Cynocephalum hoc habitu pingunt; stantem, manusq; in cœlum tollentem, ac regium insigne capite gestantem. Hac autem figurâ, ad Lunæ ortum demonstrandum, depingunt cynocephalum, quòd hoc habitu videatur cynocephalus deæ congratulari; quòd ambo, Sol inquam ac Luna, luminis participes sint.*

16. Quomodo æquinoctia duo?

RVRSVM *æquinoctia significantes, idem animal, Cynocephalum sedentem pingunt. Duobus enim anni æquinoctijs, duodecies in die per singulas nimirum horas urinam reddit, idemq; & noctu facit. Vnde non immerito suis hydrologijs Ægyptij cynocephalum sedentem insculpunt, è cujus membro aqua defluat: idq; propterea, quòd duodecim, ut jam dixi, in quas æquinoctij tempore dies ac noctes ex æquo dividuntur, horas significat. Cæterum ne foramen illud acutè artificioseque constructum, per quod in horologium aqua pro-*

*Ald. ὑπάρχει

κατασκευάσματα* ὑπάρχῃ. δι' οὗ τὸ ὕδωρ εἰς τὸ ὡρολόγιον ἀποκρίνεται, μὴ δὲ πάλιν στενώτερον, ἀμφοτέρων γὰρ χρεία. τὸ μὲν γὰρ εὐρύτερον, ταχέως ἐκφέρον τὸ ὕδωρ, οὐχ ὑγιῶς τὴν ἀναμέτρησιν τῆς ὥρας ἀποτελεῖ. τὸ δὲ στενώτερον, κατ' ὀλίγον καὶ βραδέως ἀπολύον τὸν κρουνόν, ἕως τῆς οὐρᾶς τρίχα *διείραντες, πρὸς τὸ ταύτης πάχος, σίδηρον κατασκευάζουσι πρὸς τὴν προκειμένην χρείαν. τοῦτο δὲ αὐτοῖς ἀρέσκει ποιεῖν, οὐκ ἄνευ λόγου τινὸς [ὡς] καὶ οὐδὲ ἐπὶ τῶν ἄλλων. καὶ ὅτι ἐν ταῖς ἰσημερίαις, μόνος τῶν ἄλλων ζώων δωδεκάκις τῆς ἡμέρας κράζει καθ' ἑκάστην ὥραν.

* Ald. διάφραντες depravatè.

ιζ΄. πῶς θυμὸν δηλοῦσι.

Θυμὸν δὲ βουλόμενοι δηλῶσαι, λέοντα ζωγραφοῦσι. κεφαλὴν γὰρ ἔχει μεγάλην τὸ ζῶον. καὶ τὰς μὲν κόρας πυρώδεις, τὸ δὲ πρόσωπον, στρογγύλον. καὶ περὶ αὐτὸ ἀκτινοειδεῖς τρίχας, κατὰ μίμησιν ἡλίου, ὅθεν καὶ ὑπὸ τὸν θρόνον τοῦ ὥρου, λέοντας ὑποτιθέασι, δεικνῦντες τὸ πρὸς τὸν θεὸν τοῦ ζώου σύμβολον. ἥλιος δὲ ὁ ὧρος ἀπὸ [τοῦ] τῶν ὡρῶν κρατεῖν.

fluit & excernitur, aut latius ſit, aut rurſum arctius (utriusq; enim magni refert. ſiquidem latius, quum magnâ celeritate aquam profundat, non rectè horæ modum ac dimenſionem perficit: anguſtius autem paulatim ac lentius quàm par ſit, aquæ ductum laxat) remedium hoc excogitarunt, ut quicquid pilorum eſt, ad caudam uſq; abradentes, pro hujus craſſitudine ferream quandam fiſtulam in uſum jam dictum fabricetur. Hoc autem ipſis viſum eſt non abſq; ratione quadam, ſicut nec in cæteris, facere: & quòd etiam ſolus ex omnibus animantibus, æquinoctio duodecies in die per ſingulas horas adlatrat.

71. Quomodo animum animivé præſtantiam innuunt.

ANIMVM *autem volentes ſignare, Leonem pingunt. Caput enim magnum habet hoc animal, & pupillas quidem ignitas, faciem verò rotundam, & circumquaque radiorum more ſparſos pilos ad Solis ſimilitudinem. unde & ſub ſolio hori, hoc eſt Solis, Leones ſupponunt, hujus animalis cum DEO utpote Sole ſimilitudinem maximam monſtrantes. Dicitur autem apud eos Sol Horus, ex eo quòd horis præſit.*

18. Quo

ιη'. πῶς ἀλκὴν γράφουσιν;

Ἀλκὴν δὲ γράφοντες, λέοντος τὰ ἔμπροσθεν ζωγραφοῦσι, διὰ τὸ εὐσθενέστερα αὐτῷ ὑπάρχειν ταῦτα τὰ μέλη τοῦ σώματος.

ιθ'. πῶς ἐγρηγορότα γράφουσιν;

Ἐγρηγορότα δὲ γράφοντες, ἢ καὶ φύλακα, λέοντος γράφουσι κεφαλήν. ἐπειδὴ ὁ λέων ἐν τῷ ἐγρηγορέναι μέμυκε τοὺς ὀφθαλμούς, κοιμώμενος δὲ, ἀνεωγότας τούτους ἔχει. ὅπερ ἐστὶ τοῦ φυλάσσειν σημεῖον. διόπερ καὶ συμβολικῶς τοῖς κλείθροις τῶν ἱερῶν, λέοντας ὡς φύλακας παρειλήφασι.

κ'. πῶς φοβερόν.

Φοβερὸν δὲ σημαίνοντες, τῷ αὐτῷ χρῶνται σημείῳ, ἐπειδὴ ἀλκιμώτατον ὑπάρχον τοῦτο τὸ ζῶον, πάντας εἰς φόβον τοὺς ὁρῶντας φέρει.

κα'. πῶς νείλου ἀνάβασιν.

Νείλου δὲ ἀνάβασιν σημαίνοντες, ὃν καλοῦσιν αἰγυπτιστὶ νοῦν, ἑρμηνευθὲν δὲ σημαίνει νέον· ποτὲ μὲν λέοντα γράφουσι, ποτὲ δὲ τρεῖς ὑδρίας μεγάλας. ποτὲ δὲ οὐρανὸν καὶ γῆν ὕδωρ ἀναβλύζουσαν.

λέον-

18. Quomodo robur notant?

ROBVR *notantes, Leonis anteriora membra pingunt, quòd hæc ei ex toto corpore robustissima sint.*

19. Quomodo vigilantem commonstrant?

VIGILANTEM *autem sedulumq; hominem, aut etiam custodem ostendentes, Leonis caput pingunt: quoniam Leo vigilans oculos claudit, eosdem cum dormit apertos habet, quod quidem custodiæ atq; excubiarum signum est. Vnde &, nō absq; significatione, sacrorum claustris, leones qui custodum loco sint, appinxerunt.*

20. Quomodo terribilem & formidandum?

EODEM *quoq;, ut formidabilem notent, signo utuntur: quia quũ viribus maximè polleat animal hoc, omnibus qui eum inspexerint metum iniJcit.*

21. Quomodo Nili ascensum & exundationem?

NILI *insuper inundationẽ significantes, quem Aegyptio nomine Nun, quod si interpreteris, novũ sonat, appellant, interim Leonẽ pingunt, interim tres magnas hydrias, interim verò cœlum ac terram aquæ copiã*

* λέοντι m. s. sibi praepos. ἐν deest. λέοντα μὲν· ἐπειδὴ ὁ ἥλιος * εἰς λέοντα γενόμενος, πλείονα τὴν ἀνάβασιν τοῦ νείλου ποιεῖται. ὥστε ἐμμένοντος τοῦ ἡλίου τῷ ζωδίῳ τούτῳ, τὸ διμοιρον τοῦ νέου ὕδατος πλημμυρεῖ πολλάκις. ὅθεν καὶ τὰς χολέδρας, καὶ τοὺς εἰσαγωγεῖς τῶν ἱερῶν κρηνῶν, λεοντομόρφους κατεσκεύασαν οἱ [ἀρχαῖοι] τῶν ἱερατικῶν ἔργων ἐπιστάται. ἀφ' οὗ καὶ μέχρι νῦν κατ' εὐχὴν πλεονασμοῦ ὑγρότητος ... τρία δὲ ὑ-

Quadrato inclusa desunt in Aldina editione. δρεῖα, ἢ οὐρανὸν καὶ γῆν ὕδωρ βλύζουσαν· [τὸ μὲν ὑδρεῖον] ὁμοιοῦντες καρδίᾳ γλῶσσαν ἐχούσῃ. καρδίᾳ μὲν, ἐπειδὴ παρ' αὐτοῖς τὸ ἡγεμονικόν ἐστι τοῦ

* Ald. αἰγυπτίας. σώματος αὕτη, καθάπερ ὁ νεῖλος τῆς * αἰγύπτου ἡγεμὼν καθέστηκε. γλώσσῃ δὲ, ὅτι διὰ παντὸς ἐν ὑγρῷ ὑπάρχουσαν ταύτην, καὶ γενέτειραν τοῦ εἶναι καλοῦσι. τρία δὲ ὑδρεῖα, καὶ οὔτε πλείονα οὔτε ἥττονα· ἐπειδὴ ἡ τῆς ἀναβάσεως ἐργασία κατ' αὐτοὺς τριμερὴς ὑπάρχει. ἓν μὲν ὑπὲρ τῆς αἰγυπτίας γῆς τάξαντες· ἐπειδή ἐστι καθ' αὐτὴν ὕδατος γεννητική. ἕτερον δὲ, ὑπὲρ τοῦ ὠκεανοῦ, καὶ γὰρ ἀπὸ τούτου ὕδωρ παραγίνεται εἰς αἴγυπτον ἐν τῷ τῆς ἀναβάσεως καιρῷ. τρίτον δὲ ὑπὲρ τῶν ὄμβρων, οἳ γίνονται κατὰ τὰ νότια τῆς αἰθιοπίας μέρη, κατὰ τὸν τῆς ἀναβάσεως τοῦ νείλου καιρόν. ὅτι δὲ γεννᾷ ἡ αἴγυπτος τὸ ὕδωρ,

*ſcaturientem. Leonem quidem: quòd cùm Sol Leonem ſubit, ampliorem Nili facit inundationem. Quamdiu enim Sol in hoc ſigno perſiſtit, ſæpenumero in duplum ipſius Nili aqua excreſcit. Vnde & tubos canalesq; ſacrorum fontium *ſolent ij qui ſacris præſunt operibus, Leonis figura fabricari. Quapropter in hodiernum uſq; diem, dum pro immodica inundatione preces effundunt, Leonis ſigno uti ſolent. Tres autem hydrias, aut cælum & terram, quæ aquæ copiam ſcaturiat*, Nilum perſimilem facientes cordi linguâ prædito: Cordi quidem, quoniam princeps hæc & potiſſima apud ipſos habetur totius corporis pars, ſicut & Nilus totius Ægypti dux eſt ac princeps. Linguæ autem, quod cùm hæc perpetuo in humido eſſe gaudeat, inſuper & ipſam genitricem cauſamq; rerum ſtatus appellant. Tres porrò hydrias, & nec plures nec pauciores pingunt: quod triplex juxta eorum ſententiam ſit inundationis cauſa effectrix. Vnam quidem Ægyptiæ terræ adſcribunt, quæ ex ſeſe aquam producit: Alteram Oceano, ex quo inundationis tempore aqua in Ægyptum exæſtuat: Tertiam imbribus, qui per id tempus quo intumeſcit Nilus, ad auſtrinas Æthiopiæ partes contingunt. Quòd autem Ægyptus ex ſeſe aquam gignat: inde facile eſt*

** ſoliti ſunt ij qui olim ſacris præerant.*

**pingunt; hydriam ſimilẽ facientes.*

δυνατὸν ἐστιν ἐντεῦθεν μαθεῖν. ἐν γὰρ τῷ λοιπῷ κλίματι τοῦ κόσμου, αἱ τῶν ποταμῶν πλημμῦραι ἐν τῷ χειμῶνι ἀποτελοῦνται, ὑπὸ τῶν συνεχῶν ὄμβρων τοῦ ὑετοῦ συμβαίνοντος. μόνη δὲ ἡ αἰγυπτίων γῆ, ἐπεὶ μέση τῆς οἰκουμένης ὑπάρχει, καθάπερ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ ἡ λεγομένη κόρη, θέρους ἄγει τὴν τοῦ νείλου ἑαυτῇ ἀνάβασιν.

κβʹ. πῶς αἴγυπτον γράφουσιν.

Αἴγυπτον δὲ γράφοντες, θυμιατήριον καιόμενον ζωγραφοῦσι, καὶ ἐπάνω καρδίαν. δηλοῦντες ὅτι ὡς ἡ τοῦ ζηλοτύπου καρδία, διὰ παντὸς πυροῦται, οὕτως ἡ αἴγυπτος, ἐκ τῆς θερμότητος, διαπαντὸς ζωογονεῖ τὰ ἐν αὐτῇ ἢ παρ᾽ αὐτῇ ὑπάρχοντα.

κγʹ. πῶς ἄνθρωπον μὴ ἀποδημήσαντα;

ἌΝθρωπον τῆς πατρίδος μὴ ἀποδημήσαντα σημαίνοντες, ὀνοκέφαλον ζωγραφοῦσιν: ἐπειδὴ οὔτε ἀκούει τινὸς ἱστορίας, οὔτε τῶν ἐπὶ ξένης γινομένων αἰσθάνεται.

κδʹ. πῶς φυλακτήριον.

Φυλακτήριον δὲ γράφειν βουλόμενοι, δύο κεφαλὰς ἀνθρώπων ζωγραφοῦσι, τὴν μὲν τοῦ

ἄρσε

deprehendere, quod cum in cæteris orbis tractibus hyeme ſoleant exundare flumina, idq; propter imbres copioſos & aſſiduos; ſola Ægyptiorum regio, quoniam totius orbis velut umbilicus eſt ac media, non ſecus ac in oculo pupilla, æſtate ſibi inundationes Nili procreat.

22. Quomodo Ægyptum deſignant?

ÆGYPTVM *autem deſignantes, conflagrantem acerram pingunt, & ſupernè Cor: illud innuentes, quòd quemadmodum Zelotypi cor in perpetuo æſtu ac flamma eſt; ſic Æegyptus, quia immodicè calet, continenter quæ in ſe ſunt animat ac procreat.*

23. Quomodo hominem, qui è patria peregrè nunquam profectus ſit.

HOMINEM *qui nunquam ſolo natali relicto peregrinatus fuerit, ſignificantes, Onocephalum pingunt: quia nec ullam audit hiſtoriam, nec quæ apud exteras gentes fiunt, cognoſcit.*

24. Quomodo tutelam ac præſidium?

PRÆSIDIVM *autem ac remedium innuere volentes, duo pingunt hominum capita, unum ma-*

ἄρσενος ἔσω βλέπουσιν, τὴν δὲ θηλυκὴν ἔξω: οὕτω γάρ φασιν οὐδὲν τῶν δαιμονίων ἐφάψεται. ἐπειδὴ καὶ χωρὶς γραμμάτων, ταῖς δυσὶ κεφαλαῖς ἑαυτοὺς φυλακτηριάζουσι.

κε. πῶς ἄνθρωπον ἄπλαστον γράφουσιν.

Ἄπλαστον δὲ ἄνθρωπον γράφοντες, βάτραχον ζωγραφοῦσιν. ἐπειδὴ ἡ τούτου γένεσις ἐκ τῆς τοῦ ποταμοῦ ἰλύος ἀποτελεῖται. ὅθεν καὶ ἔσθ' ὅτε ὁρᾶται τῷ μὲν ἑτέρῳ μέρει αὐτοῦ, βατράχῳ: τῷ δὲ λοιπῷ, γεώδει τινὶ *ἐμφερής. ὡς καὶ ἐκλιπόντι τῷ ποταμῷ, συνεκλείπειν.

* Ald. ἐμφερὶς.

κϛ. πῶς ἄνοιξιν.

Ἄνοιξιν δὲ θέλοντες δηλῶσαι, λαγωὸν ζωγραφοῦσι. διὰ τὸ πάντοτε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνεωγότας ἔχειν τοῦτο τὸ ζῶον.

κζ. πῶς τὸ λέγειν.

Τὸ λέγειν δὲ γράφοντες, γλῶσσαν ζωγραφοῦσι, καὶ ὕφαιμον ὀφθαλμόν. τὰ μὲν πρωτεῖα τῆς λαλιᾶς, τῇ γλώσσῃ μερίζοντες, τὰ δευτερεῖα δὲ ταύτης, τοῖς ὀφθαλμοῖς. οὕτω γὰρ οἵ τε λόγοι τελείως τῆς ψυχῆς καθεστήκασι πρὸς τὰ κινήματα αὐ-

ris intro aſpiciens, alterum fœminæ foras. Ita enim nullum dæmonem invadere poſſe aſſerunt. Sic enim & ſine literis, duobus inquam capitibus ſeſe ab omni diſcrimine & inſidijs tuentur.

25. Quomodo imperfectum adhuc hominem, rudemq; ac informem fœtum demonſtrant?

HOMINEM *nec dum omnibus in utero membris efformatum notantes, ranam pingunt: quòd hæc cùm ex limo fluminis procreetur, interdum altera quidem ſui parte rana, altera terreſtre quippiam videatur: adeò ut deficiente flumine, ipſa quoq; deficiat.*

26. Quomodo apertum ac patens quippiam.

PATVLVM *autem quippiam ſignificare volentes, leporem pingunt; quòd ſemper apertos habeat oculos hoc animalis genus.*

27. Quomodo ſermonem?

SERMONEM *porrò deſignantes, linguam pingunt, ſubtusq; cruentum oculum: primas quidem ſermonis partes linguæ, ſecundas verò oculis tribuentes. Sic etenim perfectè conſiſtunt ipſius animi ſermones, cum ad*

eius-

τῆς συμμεταβάλλοντες· εἴπερ καὶ ἑτέρα λαλιὰ παρ' αἰγυπτίοις ὀνομάζεται. ἑτέρως δὲ τὸ λέγειν σημαίνοντες, γλῶσσαν καὶ χεῖρα ὑποκάτω γράφουσι. τῇ μὲν γλώσσῃ, τὰ πρωτεῖα τοῦ λόγου φέρειν δεδωκότες: τῇ δὲ χειρὶ, ὡς τὰ τῆς γλώσσης βουλήματα ἀνυούσῃ, τὰ δεύτερα.

κη'. πῶς ἀφωνίαν.

Ἀφωνίαν δὲ γράφοντες, ἀριθμὸν ,αϙέ. γράφουσιν, ὃς τριετοῦς ἐστὶ χρόνου ἀριθμὸς, ἐκ τριακοσίων ἑξηκονταπέντε ἡμερῶν τοῦ ἔτους ὑπάρχοντος. ἐφ' ὃν χρόνον μὴ λαλῆσαν τὸ παιδίον σημειοῦται ὡς * παραπεποδισμένον τῇ γλώσσῃ.

* παρείπετο διαμένον τῇ Ald.

κθ'. πῶς φωνὴν μακρόθεν.

Φωνὴν δὲ μακρόθεν βουλόμενοι δηλῶσαι, ὃ καλεῖται παρ' αἰγυπτίοις οὐαιέ· ἀέρος φωνὴν γράφουσι. τουτέστι βροντὴν, ἧς οὐδὲν καταφθέγγει μεῖζον, ἢ δυναμικώτερον.

λ'. πῶς ἀρχαιογονίαν.

Ἀρχαιογονίαν δὲ γράφοντες, παπύρου ζωγραφοῦσι δέσμην: διὰ τούτου δηλοῦντες τὰς πρώ-

τας

ejus motus sensaq; accommodantur ac variantur: præsertim quum apud Ægyptios animus, alter sermo nominetur. Quin & aliter sermonem innuentes, linguam subtusq; manum pingunt: linguæ quidem, primas in loquendo adscribentes, manui verò, ut quæ linguæ placita exequatur, secundas partes.

28. Quomodo silentium?

AT *silentium significantes, numerum 1095. pingunt, qui triennij numerus est, si ex trecentis sexaginta quinq; diebus annus constituatur: intra quod tempus cùm non loquatur puellus, indicatur eum**, *etsi perpetuo linguam habuerit, vocem tamen ac loquelam defecisse.* **linguæ impedita esse.*

29. Quomodo vocem remotam.

VOCEM *remotam volentes significare, quod Ægyptijs væe dicitur; sonitum pingunt aëris, hoc est tonitru, quo nihil quicquam majus aut vehementius resonat.*

30. Quomodo antiquam originem?

ANTIQVAM *originem notantes, papyri fasciculum pingunt, hoc primam indicantes educa-*

τὰς τροφάς. τροφῶν γὰρ οὐκ ἄν τις εὕροι, ἢ γονῆς, ἀρχήν.

λα'. πῶς γεῦσιν.

Γεῦσιν δὲ δηλοῦντες, ἀρχὴν στόματος ζωγραφοῦσιν. ἐπειδὴ πᾶσα γεῦσις μέχρι ταύτης σώζεται: γεῦσιν δὲ λέγω τελείαν. γεῦσιν δὲ μὴ τελείαν δηλοῦντες, γλῶσσαν ἐπὶ ὀδόντων ζωγραφοῦσιν, ἐπειδὴ πᾶσα γεῦσις τούτοις τελεῖται.

λβ'. πῶς ἡδονήν.

Ἡδονὴν δὲ δηλῶσαι βουλόμενοι δεκαὲξ ἀριθμὸν γράφουσιν. ἀπὸ γὰρ τούτων τῶν ἐτῶν, ἀρχὴν τῆς πρὸς γυναῖκας συνουσίας καὶ πρὸς τέκνα γενέσεως, οἱ ἄνδρες ἔχουσι.

λγ'. πῶς συνουσίαν.

Συνουσίαν δὲ δηλοῦντες, δύο δεκαὲξ *ἀριθμοὺς γράφουσιν. ἐπειδὴ γὰρ τὰ τέκνα ἐξ ἡδονῶν εἴπομεν εἶναι: ἡ δὲ συνουσία, ἐκ δύο ἡδονῶν συνέστηκεν, ἔκ τε τοῦ ἀνδρὸς, καὶ τῆς γυναικός: διὰ τοῦτο τὰ ἄλλα δεκαὲξ προσγράφουσι.

* Ald. ἀριθμόν.

λδ'. πῶς ψυχὴν ἐνταῦθα πολὺν χρόνον διατρίβουσαν.

Ψυχὴν

tionem; cujus, ſicut & genituræ, non facilè quis initium invenerit.

31. Quomodo guſtum.

GVSTVM *innuentes, oris initium pingunt. Omnis enim guſtus eo uſq; retinetur. Guſtum autem perfectum intelligo. Nam ad innuendum guſtum imperfectum, linguam admotam dentibus pingunt: his enim omnis abſolvitur guſtus.*

32. Quomodo voluptatem.

VOLVPTATEM *demonſtrare volentes, ſedecim numerum pingunt: ab eo ſiquidem annorum numero, incipiunt viri conſuetudine capi mulierum, ac procreandæ ſobolis deſiderio.*

33. Quomodo concubitum.

EVNDEM *numerum 16. geminum pingunt, ubi viri fœminæq; congreſſum ſignificare volunt. Cum enim liberi, ut diximus, voluptate procreentur; congreſſus autem duplici conſtet, maris inquam ac fœminæ, voluptate: propterea non immerito alia ſedecim adſcribunt.*

34. Quomodo animam longo hîc tempore agentem.

Ψυχὴν δὲ ἐνταῦθα πολὺν χρόνον διατρίβουσαν βουλόμενοι γράψαι, ἢ πλημμύραν· φοίνικα τὸ ὄρνεον ζωγραφοῦσι. ψυχὴν μὲν, ἐπειδὴ πάντων τῶν ἐν τῷ κόσμῳ πολυχρονιώτατον ὑπάρχει τοῦτο τὸ ζῶον. πλημμύραν δὲ, ἐπειδὴ ἡλίου ἐστὶν ὁ φοῖνιξ σύμβολον, οὗ μηδέν ἐστι πλεῖον κατὰ τὸν κόσμον. πάντων γὰρ ἐπιβαίνει, καὶ πάντας ἐξερευνᾷ ὁ ἥλιος.
Lacuna etiā in m. s. εἴθ' οὕτω πολὺς --- ὀνομασθήσεται.

λε'. πῶς τὸν χρονίως ἀπὸ ξένης ἐπιδημοῦντα.

Καὶ τὸν χρονίως δὲ ἀπὸ ξένης ἐπιδημοῦντα δηλοῦντες, πάλιν φοίνικα τὸ ὄρνεον ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ εἰς αἴγυπτον, ἐπὰν ὁ χρόνος τοῦ μοιρειδίου αὐτὸν καταλαμβάνειν μέλλῃ, διὰ πεντακοσίων ἐτῶν παραγίνεται. καὶ ἀποδοὺς, ἐὰν φθάσῃ ἐντὸς τῆς
** Ald. αἰγυπτίας.* *αἰγύπτου τὸ χρεὼν, κηδεύεται μυστικῶς. καὶ ὅσα ἐπὶ τῶν ἄλλων ἱερῶν ζώων αἰγύπτιοι τελοῦσι, ταῦτα καὶ τῷ φοίνικι ὑπάρχειν ὀφείλει. λέγεται γὰρ μᾶλλον τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἡλίῳ χαίρειν ὑπ' αἰγυπτίων, διὸ καὶ τὸν νεῖλον αὐτοῖς πλημμυρεῖν, ὑπὸ τῆς θερμότητος τούτου τοῦ θεοῦ. περὶ οὗ μικρὸν ἔμπροσθεν ὁ λόγος ἀποδοθήσεταί [σοι] παρ' ἡμῶν.

λς'. πῶς καρδίαν γράφουσι.

Καρ-

ANIMAM *quæ diutiſſimè in hac vitâ moram traxerit, aut etiam inundationem, commonſtrare volentes, Phœnicem avem pingunt. Animam quidem, quòd omnium quæ toto orbe ſunt animantium, hoc maximè diuturnæ vitæ eſt. Inundationem verò, quòd velut ſignum Solis ſit Phœnix, quo nihil in orbe majus, cum omnia ſubeat, omnes ſcrutetur & diſquirat. Atq; adeo,* πολὺς, *hoc eſt, multus vocitari ſolet.*

35. Quomodo eum qui ſerò tandem è regione peregrina ad ſuos redeat.

QVIN *& eum innuentes, qui longo tempore peregrinatus tandem in ſolum natale remeet, rurſum Phœnicem avem pingunt. Hæc enim in Ægyptum, cum tempus mortis inſtat, quingenteſimo demum anno regreditur: ubi ſi naturæ debitum perſolverit, magna ſolennitate ac ritu funeratur. Quæcunq; enim in cæteris ſacris animantibus religiosè obſervant Æegyptij, ea & Phœnici tribui debent. fertur ſiquidem Sole magis apud Ægyptios gaudere, quàm apud cæteras gentes: ideoq; Nilum ipſis ex hujus DEI calore inundare, cujus rei paulò antè à nobis ratio reddita eſt.*

36. Quomodo Cor pingunt?

Καρδίαν βουλόμενοι γράφειν, ἶβιν ζωγραφοῦσι. τὸ γὰρ ζῶον, ἑρμῇ ᾠκείωται, πάσης καρδίας καὶ λογισμοῦ δεσπότῃ, ἐπεὶ καὶ ἡ ἶβις αὐτὸ καθ' αὐτὸ τῇ καρδίᾳ ἐστὶν ἐμφερής. περὶ οὗ λόγος ἐστὶ πλεῖστος παρ' αἰγυπτίοις φερόμενος.

λζ. πῶς παιδείαν.

Παιδείαν δὲ γράφοντες, οὐρανὸν δρόσον βάλλοντα ζωγραφοῦσι. δηλοῦντες, ὅτι ὥσπερ δρόσος πίπτουσα, εἰς πάντα τὰ φυτὰ χωρεῖ· καὶ τὰ μὲν φύσιν ἔχοντα ἁπαλύνεσθαι, ἁπαλύνει, τὰ δὲ σκληρὰ μένοντα ἐκ τῆς ἰδίας φύσεως, ἀδυνατεῖ τὸ αὐτὸ τοῖς ἑτέροις ἐκτελεῖν: οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων, ἡ μὲν παιδεία κοινὴ καθέστηκεν, ἧς περ ὁ μὲν εὐφυὴς, ὡς δρόσον ἁρπάζει· ὁ δὲ ἀφυὴς, ἀδυνατεῖ τοῦτο δρᾶσαι.

λη. πῶς αἰγύπτια γράμματα;

Αἰγύπτια δὲ γράμματα δηλοῦντες, ἢ ἱερογραμματέα, ἢ πέρας: μέλαν, καὶ κόσκινον, καὶ σχοινίον ζωγραφοῦσιν. αἰγύπτια μὲν γράμματα, διὰ τὸ τούτοις πάντα παρ' αἰγυπτίοις τὰ γραφόμενα *ἐκτελεῖσθαι. σχοίνῳ γὰρ γράφουσι, καὶ οὐκ ἄλλῳ τινί.

* Ald. ἐκδηλεῖσθαι.

κόσκι-

COR *volentes indicare, Ibin pingunt, quod quidem animal Mercurio attributum ac dicatum eſt, cordis omniſq; rationis præſidi & moderatori. Nam & Ibis per ſe ipſa magna ex parte cordi adſimilis eſt, de qua re plurimi apud Ægyptios agitantur ſermones.*

37. Quomodo eruditionem ac doctrinam.

DOCTRINAM *autem indicantes, cœlum pingunt rorem fundens, innuentes: quòd quemadmodum ros decidens, in omnes quidem plantas diffunditur, at eas duntaxat mollit, quæ ejus naturæ ſunt ut molliri poſſint, cæteras verò quæ ſuapte natura duræ ſunt, non item: ſic & doctrina communiter ad omnes pertingit homines, quam quiſquis felici natus eſt ingenio, ut rorem arripit; qui verò ingenij facultate deſtituitur, idem efficere non valet.*

38. Quomodo Ægyptias literas?

C*Æterum Ægyptias literas, aut ſacrum ſcribā, aut finem innuentes; atramentū, cribrū & juncū pingunt. Ægyptias quidē literas, quòd his omnis apud eos ſcriptura cōpleatur: junco .n. & non alio quopiā ſcribūt.*

κόσκινον δέ, ἐπειδὴ τὸ κόσκινον πρῶτον ὑπάρχον σκεῦος ἀρτοποιίας, ἐκ σχοίνου γίνεται. δηλοῦσιν οὖν ὅτι πᾶς ὁ ἔχων τὴν τροφὴν, μαθήσεται τὰ γράμματα. ὁ δὲ μὴ ἔχων, ἑτέρᾳ τέχνῃ χρήσεται, ἀφ' οὗ καὶ ἡ παιδεία παρ' αὐτοῖς σβῶ καλεῖται: ὅπερ ἐστὶν ἑρμηνευθὲν, πλήρης τροφή. ἱερογραμματέα δὲ, ἐπειδὴ ζωὴν καὶ θάνατον οὗτος διακρίνει. ἔστι δὲ παρὰ τοῖς ἱερογραμματεῦσι καὶ βίβλος, ἱερὰ καλουμένη ἀμβρὴς, δι' ἧς κρίνουσι τὸν κατακλιθέντα ἄρρωστον: πότερον ζώσιμός ἐστιν, ἢ οὔ; τοῦτο ἐκ τῆς κατακλίσεως τοῦ ἀρρώστου σημειούμενοι. πέρας δὲ, ἐπειδὴ μαθὼν γράμματα, εἰς ὅρμον ζωῆς εὔδιον ἐλήλυθεν, οὐκέτι πλανώμενος τοῖς τοῦ βίου κακοῖς.

λθ'. Πῶς ἱερογραμματέα;

Ἱερογραμματέα δὲ πάλιν, ἢ προφήτην, ἢ ἐνταφιαστὴν, ἢ σπλῆνα, ἢ ὄσφρησιν, ἢ γέλωτα, ἢ πταρμὸν, ἢ ἀρχὴν, ἢ δικαστὴν βουλόμενοι γράφειν: κύνα ζωγραφοῦσιν. ἱερογραμματέα μὲν, ἐπειδήπερ τὸν βουλόμενον ἱερογραμματέα τέλειον γίνεσθαι, χρὴ πολλὰ μελετᾶν, ὑλακτεῖν τε συνεχῶς καὶ ἀπηγριῶσθαι, μηδενὶ * προσχαριζόμενον, ὥσπερ οἱ κύνες. προφήτην δὲ, ἐπειδὴ ὁ κύων ἀτε-

* Ald. χαριζόμενος.

νίζει

Cribrum verò appingunt, quoniam hoc cùm primum ſit panis conficiendi inſtrumentum, ex junco fit. Innuunt itaq; , cuicunq; victus ſuppetit, eum literarum ſtudijs animum adjuncturum: cui verò non ſuppetit, alijs vacaturum artibus. Vnde & apud eos eruditio Sbo vocatur, quod nomen ſi interpreteris, plenum alimentum ſonat. Sacrum autem ſcribam, quoniam hic vitam mortemq́; dignoſcit. Nam eſt apud ſacros ſcribas liber, ſacram ambrem appellant, cujus ope judicium de ægroto decumbente ferunt, ſit vitalis, nec ne, id ex ægri decubitu ſignis quibuſdam perſpicientes. Finem denique; quoniam qui literas didicit, ad tranquillum vitæ portum pervenit, non jam vitæ incommodis oberrans aut fluctuans.

39. Quomodo ſacrum ſcribam.

RVRSVM *ſacrum ſcribam, aut vatem, aut veſpillonem, aut ſplenem, aut odoratum, aut riſum, aut ſternutationem, aut magiſtratum, aut judicem volentes ſignare; canem pingunt. Sacrum quidem ſcribam: quoniam quicunq; voluerit, ut par eſt, & abſolutiſſimè hoc fungi munere, eum oportet multa meditari, aſſidueq́; omnibus canum more allatrare, & ferum eſſe, nulliq́; gratificari. Vatem autem, quòd canis*

νίζει παρὰ τὰ ἄλλα τῶν ζώων εἰς τὰ ἄλλα θεῶν εἴδωλα, καθάπερ προφήτης. ἐνταφιαστὴν δὲ τῶν ἱερῶν, ἐπειδὴ καὶ οὗτος γυμνὰ καὶ ἀνατετμημένα θεωρεῖ τὰ ὑπ' αὐτοῦ κηδευόμενα εἴδωλα. σπλῆνα δὲ, ἐπειδὴ οὗτος τὸ ζῶον μόνον παρὰ τὰ ἕτερα, ἐλαφρότερον ἔχει, εἴτε θάνατος αὐτῷ, εἴτε μανία περιπέσοι, ἀπὸ τοῦ σπληνὸς γίνεται. καὶ οἱ θεραπεύοντες δὲ τὸ ζῶον τοῦτο ἐν ταῖς κηδείαις, ἐπειδὰν μέλλωσι τελευτᾶν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σπληνικοὶ γίνονται. ὀσφραινόμενοι γὰρ τῆς τοῦ ἀνατεμνομένου κυνὸς ἀποφορᾶς, πάσχουσιν ὑπὸ τούτου. ὄσφρησιν δὲ καὶ γέλωτα καὶ πταρμὸν: ἐπειδὴ οἱ τέλειοι σπληνικοὶ, οὔτε ὀσφραίνεσθαι, οὔτε γελᾶν, οὔτε μὴν πτάρνυσθαι δύνανται.

μ'. Τίνι τρόπῳ δηλοῦσιν ἀρχὴν, ἢ δικαστήν.

Ἀρχὴν δὲ, ἢ δικαστὴν ἐπὰν γράφωσι: προστιθέασι τῷ κυνὶ καὶ βασιλικὴν στολὴν παρακειμένην, σχῆμα γυμνόν. διότι ὥσπερ ὁ κύων * καθάπερ
*καθὰ m. s. προεῖπον, εἰς τὰ τῶν θεῶν εἴδωλα ὀξυωπεῖ: οὕτω καὶ ὁ ἄρχων δικαστὴς ὢν ἐν τοῖς παλαιοτέροις χρόνοις, γυμνὸν ἐθεώρει τὸν βασιλέα. διὸ καὶ ἐπὶ τούτου προσπεριποιοῦσι τὴν βασιλικὴν στολήν.

πᾶσ-

præter cætera animantia fixis in deorum ſimulacra, non ſecus ac vates conſuevere, intentisq; proſpiciat oculis. Sacrorum verò pollinctorem, quòd & hic nuda & reſecta, quibus juſta facit, ſimulacra contempletur. Splenem, quoniam hunc inter cætera animalia canis leviſſimum habet: & ſive ei mors ſive rabies acciderit, ex ſplene id contingit. Enimvero & qui ejus funus procurant, ubi morituri ſunt, magna ex parte ſplenetici fiunt. Siquidem gravi illo habitu & vapore qui ex inciſo diſſectoq; cane provenit, inficiuntur. Odoratum porrò, riſum ac ſternutamentum: quoniam qui abſolutè ſplenetici ſunt, nec odorari poſſunt, nec ridere, neq; etiam ſternutare.

40. Quonam modo magiſtratum innuunt aut judicem.

MAGISTRATVM *verò aut judicem cùm deſignant: appingunt cani & regiam veſtem, nudæ figuræ appoſitam; propterea quòd ut canis, quemadmodum ſupra dixi, in deorum ſimulacra acutiſſimis intuetur oculis: ſic & magiſtratus, qui & judex erat, vetuſtioribus temporibus nudum regem ſpectabat. Ac propterea regiam cani prætextam adijciunt.*

μα'. πῶς σημαίνουσι παστοφόρον.

ΠΑστοφόρον δὲ σημαίνοντες, φύλακα οἰκίας ζωγραφοῦσι, διὰ τὸ ὑπὸ τούτου φυλάττεσθαι τὸ ἱερόν.

μβ'. πῶς ἐμφαίνουσιν ὡροσκόπον.

ὩΡοσκόπον δὲ δηλοῦντες, ἄνθρωπον τὰς ὥρας ἐσθίοντα ζωγραφοῦσιν. οὐχ ὅτι τὰς ὥρας ἐσθίει ὁ ἄνθρωπος, οὐ γὰρ δυνατόν: ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ τροφαὶ τοῖς ἀνθρώποις ἀπὸ τῶν ὡρῶν πορίζονται.

* Ald. ἀγνοίαν mendosè.

μγ'. πῶς δηλοῦσιν * ἁγνείαν.

ἉΓνείαν δὲ γράφοντες, πῦρ καὶ ὕδωρ ζωγραφοῦσιν. ἐπεὶ διὰ τούτων τῶν στοιχείων, πᾶς καθαρμὸς ἐκτελεῖται.

μδ'. πῶς αἰνίττονται ἀθέμιτον, ἢ καὶ μύσος.

* Ald. ἰχθυνὸν.

* μεμιάνθαι m. s.

ἈΘέμιτον δὲ δηλοῦντες, ἢ καὶ μύσος: * ἰχθὺν ζωγραφοῦσι, διὰ τὸ τὴν τούτων βρῶσιν μισεῖσθαι καὶ * μεμιᾶσθαι ἐν τοῖς ἱεροῖς. κενοποιὸν γὰρ ἰχθὺς πᾶς, καὶ ἀλληλοφάγον.

με'. πῶς γράφουσι στόμα.

στόμα

41. Quomodo ſignificant eum qui ſacrum pallium geſtat?

SIGNIFICANTES *eum qui ſacrum geſtat pallium: domus cuſtodem pingunt, quòd ab eo ſacrum cuſtodiatur.*

42. Quomodo eum qui horarum rationem obſervat, exprimunt.

HORARVM *inſpectorem demonſtrantes, hominem pingunt horis veſcentem. non quòd horas homo comedat (id enim haud quaquam fieri poteſt) ſed quòd hominibus cibi ſtatis horis parentur & apponantur.*

43. Quomodo puritatem innuunt.

PVRITATEM *notantes, ignem & aquam pingunt, quòd his elemẽtis omnis luſtratio fiat, atq; expiatio.*

44. Quemadmodum latenter rem nefandam atq; abominandam indicant.

NEFARIAM *autem innuentes, aut etiam abominationem: piſcem pingunt, quòd horum eſum, qui in ſacris verſantur, abhorreant atq; execrentur. Eſt enim ejus naturæ piſcis omnis, ut quæ offenderit exhauriat, inq; ſuum ipſe genus ſæviat.*

45. Quomodo os pingunt?

Στόμα δὲ γράφοντες, ὄφιν ζωγραφοῦσιν. ἐπειδὴ ὁ ὄφις οὐδενὶ ἑτέρῳ τῶν μελῶν ἰσχύει, εἰ μὴ τῷ στόματι μόνον.

μϛʹ. πῶς ἀνδρεῖον μετὰ σωφροσύνης.

Ἀνδρεῖον δὲ μετὰ σωφροσύνης δηλοῦντες, ταῦρον ὑγιᾶ φύσιν ἔχοντα ζωγραφοῦσι. θερμαντικώτατον γὰρ ὑπάρχει τὸ ζῶον κατὰ μόριον. ὥστε ἅπαξ εἰς [τὴν] θήλειαν φύσιν καθεὶς τὸ ἑαυτοῦ, καὶ δίχα πάσης κινήσεως, σπερμοβολεῖ. ἐὰν δέ ποτε διαμάρτῃ τῆς φύσεως, καὶ εἰς ἕτερον τόπον τοῦ σώματος τῆς βοὸς ἐρείσῃ τὸ αἰδοῖον· τὸ τηνικαῦτα τῇ ὑπερβαλλούσῃ ἐντονίᾳ τιτρώσκει τὴν θήλειαν. ἀλλὰ καὶ σώφρων ἐστί, διὰ τὸ μηδέποτε τοῦ θήλεος ἐπιβαίνειν μετὰ τὴν σύλληψιν.

μζʹ. πῶς ἀκοήν.

Ἀκοὴν δὲ γράφοντες, ταύρου ὠτίον ζωγραφοῦσιν. ἐπειδὰν γὰρ ἡ θήλεια ὀργῶσα πρὸς σύλληψιν ᾖ, ὀργᾷ δὲ οὐ πλεῖον ἢ ἐφ' ὥρας τρεῖς· τότε μυκᾶται μέγιστον. ἐν αἷς μὴ παραγινομένου τοῦ ταύρου, συμμύει τὴν φύσιν, μέχρι τῆς ἑτέρας συνόδου. ὃ δὴ σπανίως γίνεται. ἀκούει γὰρ ὁ ταῦρος ἀπὸ πολ-

OS significantes, serpentem pingunt, quoniam serpens nullo alio membro valet, nisi ore.

46. Quomodo fortem simul & temperantem?

FORTITVDINEM *cum temperantiâ conjunctam inuentes, taurum integra corporis constitutione præditum pingunt. Calidissimum enim est huic animali membrum, ita ut semel eo in fœminæ vulvam immisso, vel absq; ullo motu semen effutiat. Quod si quando à vulva vaccæ aberrans, in aliam corporis partem mēbrum intenderit, tum ejus immodica intentione vaccam vulnerat. Quin & temperans est: quippe cùm nunquam post conceptum, vaccam ineat.*

47. Quomodo auditum?

AVDITVM *autem demonstrantes, tauri auriculam pingunt. Vbi enim concipiendi desiderio exardet ac stimulatur vacca (exardet autem non amplius quàm per tres horas) tunc vehementer mugit: quo tempore nisi taurus accesserit, ad alium usq; congressum vas genitale claudit: quod sanè rarò accidit. Audit enim protinus vel*

ex lon-

* Ald. τι. λου διαστήματος. συνιεὶς * τὸ ὀργᾶν, διὰ δρόμου παραγίνεται ἐν τῇ συνουσίᾳ, τοῦτο μόνον παρὰ τὰ ἕτερα τῶν ζώων ποιῶν.

μη΄. πῶς αἰδοῖον ἀνδρὸς πολυγόνου.

Αἰδοῖον δὲ ἀνδρὸς πολυγόνου δηλοῦντες, τράγον ζωγραφοῦσιν, οὐκέτι δὲ ταῦρον. ἐπειδὴ οὗτος μὲν μέχρις οὗ ἐνιαύσιος γένηται, οὐ βιβάζει. τράγος δὲ ἑβδομαῖος μετὰ τὴν γένεσιν γενόμενος, ὀχεύει· ἄγονον μὲν καὶ ἄσπορον ἀποκρινόμενος σπέρμα, βιβάζει δὲ ὅμως πρῶτον τῶν ἄλλων ζώων.

μθ΄. πῶς δηλοῦσιν ἀκαθαρσίαν.

Ἀκαθαρσίαν δὲ γράφοντες, ὄρυγα ζωγραφοῦσιν. ἐπειδὴ ἐπ' ἀνατολὴν ἐρχομένης τῆς σελήνης, ἀτενίζων εἰς τὴν θεὸν, κραυγὴν ποιεῖται. οὐκ εὐλογῶν αὐτὴν, οὐδὲ εὐφημῶν· σημεῖον δὲ τούτου ἐναργέστατον. τοῖς γὰρ ἐμπροσθίοις αὐτοῦ σκέλεσιν ἀνορύσσων τὴν γῆν, ζωγραφεῖ ἑαυτοῦ τὰς κόρας· ὡσπερεὶ ἀγανακτῶν καὶ μὴ βουλόμενος ἰδεῖν τὴν τῆς θεοῦ ἀνατολήν. τὰ δ' αὐτὰ ποιεῖ καὶ ἐπὶ τοῦ ἡλίου θείου * ἄστρου ἀνατολῆς. διόπερ οἱ ἀρχαῖοι βασιλεῖς, τοῦ ὡροσκόπου σημαίνοντος αὐτοῖς τὴν ἀνατολήν, ἐπικαθίσαν-

* Ald. ἀπὸ ἀνατολῆς.

τες

ex longissimo intervallo taurus, cumq; eam intelligat venere excitari, mox accurrit: id quod soli huic ex omnibus animantibus, in congressu peculiare est.

48. Quomodo penem fœcundi & semine abundantis hominis.

AT verò penem fæcundi hominis monstrantes; non jam taurum, sed hircum pingunt. Ille enim antequam annum attigerit, coire non solet: hic septem statim post ortum diebus congreditur, infæcundum quidem & genituræ minimè accommodum semen excernens. Priùs tamen ac celeriùs cæteris animantibus coit.

49. Quomodo innuunt immunditiam.

PORRO *impurum scelestumq; notantes animum, Orygem pingunt, quoniam ad ortum accedente Luna, intentis in deam oculis prospiciens, vociferatur: non ei benè dicens, nec fausta acclamatione gratulatione ve prosequens. Cujus rei argumentum est apertissimum, quòd anterioribus cruribus terram effodiens, suas ipsius pupillas humi velut pingens defigit, quasi indignabunda, invitaq; deæ ortum aspiciens. Idem quoq; in exortu* dei Solis inquam efficit. Quapropter antiqui reges, cum sibi ortũ nunciaret horarum observator, huic*

* Solis, divini sideris.

H ... in ...

τες τούτῳ τῷ ζώῳ. διὰ μέσου αὐτοῦ, ὥς τινων γνωμόνων, τὴν τῆς ἀνατολῆς ἀκρίβειαν *ἐγνώριζον. διὸ καὶ οἱ ἱερεῖς τοῦτο μόνον τῶν κτηνῶν, ἀσφάγιστον ἐσθίουσιν. ἐπειδὴ [ἀντιδικίαν] τινὰ πρὸς τὴν θεὸν ἔχον φαίνεται. καὶ γὰρ κατὰ τὴν ἐρημίαν, οὗ *ἐὰν λάβῃ) ὑδραγωγοῦ τόπου, πιὸν τοῖς χείλεσιν ἀναταράσσει, καὶ μιγνύει τῷ ὕδατι τὴν ὕλην: τοῖς δὲ ποσὶν εἰς αὐτὸ ἐπιπέμπει κόνιν, πρὸς τὸ μηδενὶ ἑτέρῳ ζώῳ, τοῦτο πότιμον ὑπάρξαι. οὕτω πονηρὰ καὶ ἀπεχθὴς ἡ τοῦ ὄρυγος ἐνομίσθη φύσις. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο καθῆκον ἐργάζεται, τῆς θεοῦ αὐτῆς πάντα γεννώσης καὶ αὐξανούσης ὅσα κατὰ τὸν κόσμον ἐστὶ χρήσιμα.

*Ald. ἀγνωρίζον.

*ἂν λάβ. ὑδραγωγοῦ.

ν. πῶς ἀφανισμόν;

Ἀφανισμὸν δὲ δηλοῦντες, μῦν ζωγραφοῦσιν, ἐπειδὴ πάντα ἐσθίων, μιαίνει καὶ ἀχρηστοῖ. τῷ αὐτῷ δὲ σημείῳ χρῶνται καὶ κρίσιν θέλοντες γράψαι. πολλῶν γὰρ καὶ διαφόρων ἄρτων κειμένων, ὁ μῦς τὸν καθαρώτατον αὐτῶν ἐκλεξάμενος ἐσθίει. διὸ καὶ τῶν ἀρτοκόπων κρίσις ἐν τοῖς μυσὶ γίνεται.

να. πῶς ἰταμότητα;

Ἰταμότητα δὲ δηλοῦντες, μυῖαν ζωγραφοῦσιν, *ἥτις συνε-

*Ald. ὅτι.

insidentes animali, per medium ipsum velut Gnomones quosdam, ortus rationem ac tempus accuratè certoq; cognoscebant: unde & sacerdotes solam hanc inter volucres non signatam comedunt, quod simultatem quandam cum deâ exercere videatur. Etenim quemcunq; in deserto locum aquis scatentem nactus fuerit, posteaquam biberit, labris turbat, lutumq; aquæ commiscet, ac pedibus in eam pulverem coniicit: idq;, ut nulli alij animanti aqua sit ad potum idonea. Adeò prava ac infesta putatur Orygis natura. Nam ne hoc quidem officium deæ præstat, quũ ipsa omnia, quæ toto orbe sunt utilia, gignat, augeat, ac vegetet.

50. Quomodo subversionem ac interitum.

INTERITVM *significantes, murem pingunt. Hic enim omnia corrodens inquinat, & inutilia facit. Eodem verò & signo utuntur, ut judicium designent. Multis siquidem varijsq; appositis panibus, mus purissimum atq; optimum delectu habito rodit. Propterea & pistorum judicium ex muribus sumitur.*

51. Quomodo impudentiam.

IMPVDENTIAM *notantes, muscam pingunt: quòd*

συνεχῶς ἐκβαλλομένη, οὐδὲν ἧττον παραγίνεται.

νβ'. πῶς γνῶσιν ζωγραφοῦσι.

* Ald. ζωγραφοῦντες.

Γνῶσιν δὲ * γράφοντες, μύρμηκα ζωγραφοῦσιν. ὃ γὰρ ἂν ἀσφαλῶς κρύψῃ ἄνθρωπος, οὗτος γινώσκει. οὐ μόνον δέ· ἀλλὰ καὶ ὅτι, παρὰ τὰ ἕτερα τῶν ζώων, εἰς χειμῶνα ποριζόμενος ἑαυτῷ τροφὰς, οὐ διαμαρτάνει τοῦ τόπου, ἀλλ᾽ ἄπταιστος εἰς αὐτὸν παραγίνεται.

νγ'. πῶς υἱὸν ζωγραφοῦσιν.

Υἱὸν δὲ βουλόμενοι γράψαι, χηναλώπεκα ζωγραφοῦσι. τοῦτο γὰρ τὸ ζῶον φιλοτεκνώτατον ὑπάρχει. κἂν γὰρ διώκηταί ποτε εἰς τὸ συλληφθῆναι σὺν τοῖς τέκνοις, ὅτε πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ αὐθαιρέτως διδόασιν ἑαυτοὺς τοῖς κυνηγοῖς, ὅπως τὰ τέκνα διασωθῇ. δι᾽ ἥνπερ αἰτίαν τοῖς αἰγυπτίοις ἔδοξε * σεβάζειν τὸ ζῶον.

* Ald. συμβάλλειν.

νδ'. πῶς ἄνουν;

Πελεκᾶνα δὲ γράφοντες, ἄνουν τε, ἤδη καὶ ἄφρονα σημαίνουσιν. ἐπειδὴ δυνάμενος ἐν τοῖς ὑψηλοτέροις τόποις καταθέσθαι τὰ ἑαυτοῦ ᾠὰ, ὥσπερ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν πετεινῶν, τοῦτο οὐ ποιεῖ· ἀλλὰ

γὰρ

hæc etsi crebrius abacta, nihilominus accedat.

52. Quomodo cognitionem pingunt.

COGNITIONEM *pingentes, formicam pingunt. Si quid enim homo tutò occultarit, hæc cognoscit. Nec hoc solùm nomine, sed & quòd præter cætera animantia sibi in hyemem cibos congerens, non aberrat à loco ubi condidit, sed absq; ullo errore ad ipsum pervenit.*

53. Quomodo filium pingunt.

FILIVM *volentes significare, vulpanserem pingunt. Hoc enim animal maxime amans est liberorum. Si quando enim ipsum venator simul cum parvulis persequatur, eo usq; ut capiatur, & pater & mater ultro se venatoribus dedunt, ut serventur parvuli. Quam ob causam Ægyptijs placuit * in hujus rei significationem hoc assumere animal.* *hoc animal colère.

54. Quomodo amentem.

PELICANVM *autē pingentes, amentē simul ac imprudentem significant. Cùm enim cæterarum volucrum more possit in locis editioribus ova reponere, id non facit:*

γὰρ καὶ ἀνορύξας γῆν, ἐκεῖ κατατίθεται τὰ γεννώμενα. ὅπερ ἐπιγνόντες ἄνθρωποι, τῷ τόπῳ βοὸς ἀφόδευμα ξηρὸν περιτιθέασιν, ᾧ καὶ πῦρ ὑποβάλλουσι. θεασάμενος δὲ ὁ πελεκὰν τὸν καπνόν, τοῖς ἰδίοις πτεροῖς βουλόμενος ἀποσβέσαι τὸ πῦρ, ἐκ τῶν ἐναντίων κατὰ τὴν κίνησιν ἐξάπτει αὐτό. ὑφ' οὗ * κατακαιόμενος τὰ ἑαυτοῦ πτερά, εὐσυλληπτότερος τοῖς κυνηγοῖς γίνεται. διὰ τὴν αἰτίαν οὐκ ἐνομίσθη ἐσθίειν τοὺς ἱερέας αὐτόν, ἐπειδὴ ἅπαξ ἁπλῶς ὑπὲρ τέκνων ποιεῖται τὸν ἀγῶνα. αἰγυπτίων δὲ οἱ * λοιποὶ ἐσθίουσι, λέγοντες: ὅτι μὴ κατὰ νοῦν τὴν μάχην, ὥσπερ οἱ χηναλώπεκες, ἀλλὰ κατ' εὔνοιαν ὁ πελεκὰν ποιεῖται.

* κατακαιόμενα Ald.

* Ald. πολλοί.

νε. πῶς εὐχαριστίαν δηλοῦσι.

ΕΥχαριστίαν γράφοντες, κουκοῦφαν ζωγραφοῦσι. διότι τοῦτο μόνον τῶν ἀλόγων ζώων ἐπειδὰν ὑπὸ τῶν γονέων ἐκτραφῇ, γηράσασιν αὐτοῖς, τὴν αὐτὴν ἀνταποδίδωσι χάριν. ἐν ᾧ γὰρ ὑπ' αὐτῶν ἐξετράφη τόπῳ, νεοσσιὰν αὐτοῖς ποιήσας, τίλλει αὐτῶν τὰ πτερά. τροφάς τε χορηγεῖ, μέχρις οὗ πτεροφυήσαντες οἱ γονεῖς, βοηθεῖν ἑαυτοῖς δυνηθῶσιν. ὅθεν καὶ τῶν θείων σκήπτρων κουκοῦφα προτίμησίς ἐστι.

*quin potius defoſſa terra, illic pullos collocat. Quod ubi deprehenderint homines, locum illum arido bovis ſtercore circumlinunt, cui & ignem ſubijciunt. Pelicanus autem conſpecto fumo, dum pennis ſuis ignem vult extinguere, è contrario earum agitatione accendit. Quo cùm conflagrent ejus alæ, facilè ab aucupibus capitur. Quam ob cauſam non conſentaneum exiſtimarunt eo veſci ſacerdotes, cùm omnino pro liberis in diſcrimen ſeſe conijciat. *Multi tamen ex Ægyptijs, eo veſcuntur,* *Reliqui.
ut qui eum dicant non judicio ac prudentia quadam, ut vulpanſeres, ſed benevolentia duntaxat & mira in ſobolem pietate certamen hoc ſuſcipere.

55. Quomodo gratum indicant animum.

GRATVM *indicantes animum, Cucupham pingunt, propterea quòd ſolum hoc ex mutis animantibus, poſteaquam ab ipſis educatum fuerit, ijſdem ſenio confectis parem refert gratiam. Quo enim loco ab ipſis enutrita eſt, eodem nidum ipſis extruit, pennis eorum evulſis, cibumq; ſubminiſtrat, donec renatis plumis parentes ſibi ipſi opem ferre queant. Vnde & divinorum ſceptrorum Cucupha inſigne atq; ornamentum apud eos eſſe ſolet.*

Quo

νϛ'. πῶς ἄδικον, καὶ ἀχάριστον.

Ἄδικον δὲ καὶ ἀχάριστον: ἱπποποτάμου ὄνυχας δύο, κάτω βλέποντας, γράφουσιν. οὗτος γὰρ ἐν ἡλικίᾳ γενόμενος, πειράζει τὸν πατέρα, πότερόν ποτε ἰσχύει μαχόμενος πρὸς αὐτόν. καὶ ἐὰν μὲν ὁ πατὴρ ἐκχωρήσῃ, τόπον αὐτῷ μερίσας: οὗτος πρὸς τὴν ἑαυτοῦ μητέρα ἐπίγαμον ἥκει, καὶ ἐᾷ τοῦτον ζῆν. εἰ δὲ μὴ ἐπιτρέψειεν αὐτῷ ποιήσασθαι πρὸς τὴν μητέρα γάμον, ἀναιρεῖ αὐτὸν, ἀνδρειότερος καὶ ἀκμαιότερος ὑπάρχων. εἰς δὲ τὸ κατώτατον μέρος ὄνυχας δύο ἱπποποτάμου: ὅπως οἱ ἄνθρωποι τοῦτο ὁρῶντες, καὶ τὸν περὶ αὐτοῦ λόγον ἐπιγινώσκοντες, προθυμότεροι εἰς εὐεργεσίαν ὑπάρχωσι.

νζ'. πῶς ἀχάριστον πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ εὐεργέτας.

Ἀχάριστον καὶ μάχιμον τοῖς ἑαυτοῦ εὐεργέταις σημαίνοντες, περιστερὰν ζωγραφοῦσιν. ὁ γὰρ ἄρσην ἰσχυρότερος γενόμενος, διώκει τὸν ἑαυτοῦ πατέρα ἀπὸ τῆς μητρὸς, καὶ οὕτως αὐτῇ πρὸς γάμον μίσγεται. καθαρὸν δὲ τοῦτο τὸ ζῶον ὑπάρχειν δοκεῖ: ἐπειδὴ οὔσης λοιμώδους καταστάσεως, καὶ παντὸς ἐμψύχου τε καὶ ἀψύχου νοσωδῶς διακει-

μένου

56. Quomodo injuſtum & ingratum.

INIVSTVM *verò atq; ingratum, geminos equi fluviatilis ungues deorſum vergentes pingunt. Hic enim cùm ad ætatis florem pervenerit, cum patre pugnans periculum facit, an præpolleat. Et ſi quidem pater ceſſerit, locum ei aſſignans, ipſe cum ſua ipſius matre connubium contrahit, & eum ſinit vivere. Quòd ſi non permittat pater eum matri jungi; ipſum, cùm fortior ſit ac robuſtior, interimit. Cæterum ideo geminos ejus ungues deorſum maximè inflexos pingunt, ut qui hoc vident homines, hujusq; cauſam intelligunt, ad beneficentiam procliviores ſint.*

57. Quomodo ingratum in benè de ſe meritos.

INGRATVM *ac infeſtum ijs à quibus beneficio affectus eſt ſignificantes, columbam pingunt. Mas enim ubi robuſtior evaſerit, ex conſortio matris patrem expellit, itaq; ei connubio jungitur. Purum autem hoc animal eſſe videtur. Siquidem cum aëris conſtitutio peſtilens eſt, omniaq; tam animata, quàm inanimata, eâ afficiuntur,*

I quot-

μένου· τοὺς ἐσθίοντας τοῦτο μόνον, οὐ μεταλαμβάνει τῆς τοιαύτης κακίας. διόπερ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, οὐδὲν ἕτερον τῷ βασιλεῖ ἐν τροφῆς μέρει παρατίθεται, εἰ μὴ μόνον περιστερά. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ τοῖς ἐν ἁγνείαις ἐστι. διὰ τὸ ὑπηρετεῖσθαι τοῖς θεοῖς. ἱστορεῖται δὲ, ὅτι οὐ χολὴν ἔχει τοῦτο τὸ ζῶον.

νη. πῶς τὸ ἀδύνατον γενέσθαι.

Ἀδύνατον δὲ γενέσθαι σημαίνοντες, πόδας ἀνθρώπου ἐν ὕδατι περιπατοῦντας ζωγραφοῦσιν. ἢ καὶ ἄλλως βουλόμενοι τὸ αὐτὸ σημαίνειν, ἀκέφαλον ἄνθρωπον περιπατοῦντα ζωγραφοῦσιν. ἀδύνατα δὲ ἀμφότερα ὑπάρχοντα, εὐλόγως εἰς τοῦτο παρειλήφασι.

νθ. πῶς βασιλέα κάκιστον.

Βασιλέα δὲ κάκιστον δηλοῦντες, ὄφιν ζωγραφοῦσι κοσμοειδῶς ἐσχηματισμένον, οὗ τὴν οὐρὰν ἐν τῷ στόματι ποιοῦσι. τὸ δὲ ὄνομα τοῦ βασιλέως, ἐν μέσῳ τῷ εἰλίγματι γράφουσιν, αἰνιττόμενοι γράφειν, τὸν βασιλέα τοῦ κόσμου κρατεῖν. τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ὄφεως παρ' αἰγυπτίοις ἐστὶ μεισί.

ξ. πῶς βασιλέα φύλακα.

quotquot hoc vescuntur animali, soli ab hac lue immunes servantur. Ideoq; eo tempore regi in cibo sumendo nihil aliud præter columbas apponitur, idemq; ijs, qui quod Dijs ministrent puri castiq; permanent. Traditur & hoc animal felle carere.

58. Quomodo id quod fieri non potest.

QVOD *fieri nequeat, pedes hominis in aqua obambulantes pingunt. Atq; aliter idem significare volentes, hominem absq; capite gradientem pingunt: quorum utrumq; cum ex eorum numero sit, quæ fieri non possint, meritò ad hoc innuendum sumta sunt.*

59. Quomodo regem pessimum.

REGEM *autem pessimum significantes, anguem pingunt in orbis figuram, cujus caudam ori admovent, nomen verò regis in media revolutione scribunt, obscurè innuentes se regem pingere orbi imperitantem. Porrò angui apud Ægyptios nomen est Meisi.*

60. Quomodo regem custodem.

Ἑτέρως δὲ βασιλέα φύλακα δηλοῦντες, τὸν μὲν ὄφιν ἐγρηγορότα ζωγραφοῦσιν· ἀντὶ δὲ τοῦ ὀνόματος τοῦ βασιλέως, φύλακα ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ φύλαξ ἐστὶ τοῦ παντὸς κόσμου. καὶ ἑκάστοτε τὸν βασιλέα, ἐπεγρήγορον εἶναι.

ξα. πῶς μηνύουσι κοσμοκράτορα.

Πάλιν δὲ τὸν βασιλέα κοσμοκράτορα νομίζοντες καὶ μηνύοντες, αὐτὸν μὲν ὄφιν ζωγραφοῦσιν. ἐν μέσῳ δὲ αὐτοῦ, οἶκον μέγαν δεικνύουσιν εὐλόγως. ὁ γὰρ βασίλειος οἶκος, παρ' αὐτοῦ* ἐν τῷ κόσμῳ.

ξβ. πῶς λαὸν πειθήνιον βασιλεῖ.

Λαὸν πρὸς βασιλέα πειθήνιον δηλοῦντες, μέλισσαν ζωγραφοῦσι. καὶ γὰρ μόνον τῶν ἄλλων ζώων, βασιλέα ἔχει, ᾧ τὸ λοιπὸν τῶν μελισσῶν ἕπεται πλῆθος, καθὸ καὶ οἱ ἄνθρωποι πείθονται βασιλεῖ. αἰνίττονται δὲ ἐκ τῆς τοῦ μέλιτος * ἐκ τῆς τοῦ κέντρου τοῦ ζώου δυνάμεως ** χρηστὸν ἅμα καὶ εὔτονον εἶναι πρὸς * καὶ διοίκησιν.

* λείπει ἴσ. γλυκύτητος, καὶ
** λείπει ἴσ. ὅτι χρὴ τὸν βασιλέα.
* λείπει ἴσ. τὰς πράξεις.

ξγ. πῶς βασιλέα μέρους κόσμου κρατοῦντα.

βασιλέα

ALITER *quoq; regem custodem signantes, anguem quidem vigilantem pingunt, sed pro regis nomine custodem adnectunt. Hic enim totius orbis custos est. Itaq; regem assiduè vigilantem esse oportere.*

61. Quomodo mundi notant dominum.

RVRSVS *regem orbis moderatorem existimantes, & indicantes, ipsum quidem anguem pingunt, sed in ejus medio magnam domum effingunt ac repræsentant: nec sanè absq; ratione. Regia enim domus quæ ab eo regitur in mundo est.*

62. Quomodo populum regi morigerum.

POPVLVM *principalibus jussis obsequentem innuentes, apem pingunt. Solæ enim hæ ex omni animantium genere regem habent, quem reliqua apum multitudo sequatur, cuiq;, non secus ac vulgus regi, obtemperet. Innuunt autem obscurè, tum ex mellis insigni utilitate, tum ex vi quam in aculeo habet hoc animal, utilem simul ac potentem esse ad res gerendas regem.*

63. Quomodo regem parti orbis imperantem.

Βασιλέα δὲ οὐ τοῦ παντὸς κόσμου κρατοῦντα, μέρους δὲ βουλόμενοι σημῆναι, ἡμίτομον ὄφιν ζωγραφοῦσι. δηλοῦντες τὸν μὲν βασιλέα διὰ τοῦ ζώου: ἡμίτομον δὲ, ὅτι οὐ τοῦ παντὸς κόσμου.

ξδ'. πῶς παντοκράτορα.

Παντοκράτορα δὲ ἐκ τῆς τοῦ ζώου τελειώσεως σημαίνουσι, πάλιν τὸν ὁλόκληρον ὄφιν ζωγραφοῦντες. οὕτω παρ' αὐτοῖς τοῦ παντὸς κόσμου τὸ διῆκόν ἐστι πνεῦμα.

ξε'. πῶς γναφέα.

Γναφέα δὲ δηλοῦντες, δύο πόδας ἀνθρώπου ἐν ὕδατι ζωγραφοῦσι. τοῦτο δὲ, ἀπὸ τῆς τοῦ ἔργου ὁμοιότητος δηλοῦσι.

ξϛ'. πῶς μῆνα.

Μῆνα δὲ γράφοντες, σελήνης σχῆμα, καθὸ καὶ προείρηται, ἔχον εἴκοσι καὶ ὀκτὼ ἡμέρας ἰσημερινὰς μόνας, ἐξ εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν τῆς ἡμέρας ὑπαρχούσης ζωγραφοῦσι, καθ' ἃς καὶ ἀνατέλλει· ταῖς δὲ λοιπαῖς δύο, ἐν δύσει ἐστί.

ξζ'. πῶς ἅρπαγα, ἢ πολύγονον, ἢ μαινόμενον.

R*EGEM autem non toti orbi, ſed parti duntaxat imperantem volentes ſignificare, anguem dimidiatum pingunt, regem quidem per ipſum animal; non toti verò orbi imperantem, ex eo quòd dimidiatus ſit, deſignantes.*

64. Quomodo latè rerum potientem.

O*MNIVM autem moderatorem ex ejusdem animalis perfectione ſignificant, rurſum integrum pingentes anguem. Sic & apud eos ſpiritus eſt, qui per univerſum orbem permeat.*

65. Quomodo fullonem.

F*VLLONEM indicantes, geminos hominis pedes in aquâ pingunt: id quod ex Mercurij ſimilitudine indicant.*

66. Quomodo menſem.

M*ENSEM autem exprimentes, Lunæ figuram eodem qui ſupra expoſitus eſt habitu, pingunt: cõplectentem octo & viginti dies æquinoctiales duntaxat, die ex viginti quatuor horis conſtituto, quibus & exoritur in noſtro apparens hemiſphærio: reliquis verò duobus in occaſu eſt.*

67. Quomodo rapacem, fœcundum, aut furentem.

Ἅρπαγα δὲ, ἢ πολύγονον, ἢ μαινόμενον βουλόμενοι σημῆναι, κροκόδειλον ζωγραφοῦσι, διὰ τὸ, πολύγονον καὶ πολύτεκνον ὑπάρχειν καὶ μαινόμενον. ἐπὰν γὰρ ἁρπάσαι τι βουλόμενος ἀποτύχῃ: θυμωθεὶς, καθ' αὑτοῦ μαίνεται.

ξη. πῶς ἀνατολήν.

Ἀνατολὴν δὲ λέγοντες, δύο ὀφθαλμοὺς κροκοδείλου ζωγραφοῦσιν. ἐπειδήπερ παντὸς σώματος ζώου οἱ ὀφθαλμοὶ ἐκ τοῦ βυθοῦ ἀναφαίνονται.

ξθ. πῶς δύσιν.

Δύσιν δὲ λέγοντες, κροκόδειλον κεκυφότα ζωγραφοῦσι. αὐτόρκον γὰρ καὶ κατωφερὲς τὸ ζῶον.

ο. πῶς σκιάζουσι σκότος.

Σκότος δὲ λέγοντες, κροκοδείλου οὐρὰν ζωγραφοῦσιν. ἐπειδὴ οὐκ ἄλλως εἰς ἀφανισμὸν καὶ ἀπώλειαν φέρει ὁ κροκόδειλος οὗ ἐὰν λάβηται ζώου, εἰ μὴ τῇ οὐρᾷ τῇ ἑαυτοῦ διαπληκτίσας ἄτονον παρασκευάσει: ἐν τούτῳ γὰρ τῷ μέρει ἡ τοῦ κροκοδείλου ἰσχὺς καὶ ἀνδρεία ὑπάρχει. ἱκανῶν δὲ καὶ ἄλλων ὑπαρχόντων σημείων, ἐν τῇ τῶν κροκοδείλων φύσει, αὐτάρκη τὰ δόξαντα ἐν τῷ πρώτῳ συγγράμματι εἰπεῖν.

Τέλος τοῦ πρώτου βιβλίου.

CÆTERUM rapacem, fœcundum, aut inſanum volentes innuere; Crocodilum pingunt: quòd fœcundum maximè ſit hoc animal, multosq́; liberos procreet, inſuper & crebrò in furorem agatur. Ubi enim ab expetitâ prædâ exciderit, indignabundus in ſe ipſe furit.

68. Quomodo ortum.

ORTUM oſtendentes, geminos Crocodili oculos pingunt: quoniam oculi huic animali veluti ex imo corpore emergunt.

69. Quomodo occaſum.

AT occaſum ſignantes, Crocodilum inflexum ac cernuum pingunt. Ad partum enim facile, & ad Venerem maximè proclive eſt hoc animal.

70. Quomodo tenebras adumbrant.

PORRO tenebras ſignificantes, Crocodili caudam pingunt. Neq; enim aliter ad exitium & internecionem perducit Crocodilus quodcunq; apprehenderit animal, niſi cauda prius cæſum, invalidum reddiderit. Namq; in hac corporis parte præcipua eſt Crocodili vis ac robur. Cæterum cùm quamplurima alia in Crocodilorum naturâ ſigna comperiantur, hæc quæ in primum librum conferre viſum eſt, nunc ſatis erunt.

ὩΡΑΠΟ'ΛΛΩΝΟΣ ΝΕΙΛΩ'ΟΥ

τῆς τῶν παρ' αἰγυπτίοις ἱερογλυφικῶν γραμμάτων ἑρμηνείας, βιβλίον δεύτερον.

Διὰ δὲ τῆς δευτέρας πραγματείας, περὶ τῶν λοιπῶν τὸν λόγον ὑγιῆ σοι παραστήσομαι. ἃ δὲ καὶ ἐξ ἄλλων ἀντιγράφων, οὐκ ἔχοντα τινὰ ἐξήγησιν, ἀναγκαίως ὑπέταξα.

α. Τί ἀστέρα γράφοντες δηλοῦσιν.

Ἀστὴρ παρ' αἰγυπτίοις γραφόμενος, ποτὲ μὲν θεὸν σημαίνει, *ποτὲ δὲ δείλην] ποτὲ δὲ νύκτα, ποτὲ δὲ χρόνον, ποτὲ δὲ ψυχὴν ἀνθρώπου ἄρρενος.

*) ex m. s. insertum.

β. Τί ἀετοῦ νεοσσόν.

Καὶ ἀετοῦ *νεοσσὸν, ἀρρενογόνον καὶ κυκλωηδὸν σημαίνει, ἢ σπέρμα ἀνθρώπου.

*ἴσ. νεοττός.

γ. Τί δύο πόδας συνηγμένους καὶ βεβηκότας.

Δύο πόδες συνηγμένοι καὶ βεβηκότες, δρόμον ἡλίου τὸν ἐν ταῖς χειμεριαις τροπαῖς σημαίνουσι.

τί

HORAPOLLINIS NILIACI, de sacrarum apud Ægyptios insculptarum literarum interpretatione, Liber secundus.

SECVNDO *autem volumine reliquorum tibi veram idoneamq; in medium afferam rationem : quæ & cum ab aliis autoribus nequaquam sint exposita, necessariò subjungenda censui.*

1. Quid stellam pingentes, innuunt.

DEPICTA *Ægyptijs stella nunc deum significat, nunc crepusculum, nunc noctem, nunc verò tempus, interdum etiam hominis masculi animam.*

2. Quid aquilæ pullum.

ET *aquilæ pullus masculum, & orbiculatum quippiam vel semen hominis connotat.*

3. Quid geminos pedes junctos ac stantes.

GEMINI *pedes simul compacti ac firmati, Solis cursum cum in solstitio est hyberno, significant.*

δ'. Τί ἀνθρώπου καρδίαν φάρυγγος ἠρτημένην.

Ἀνθρώπου καρδία φάρυγγος ἠρτημένη, ἀγαθοῦ ἀνθρώπου στόμα σημαίνει.

ε'. πῶς πολέμου στόμα.

Πολέμου στόμα δηλοῦσιν ἀνθρώπου χεῖρες ζωγραφούμεναι, ἡ μὲν ὅπλον κρατοῦσα, ἡ δὲ τόξον.

ς'. Τί δάκτυλον.

Ἀνθρώπου στόμαχον δηλοῖ δάκτυλος.

ζ'. Τί αἰδοῖον χειρὶ κρατούμενον.

Αἰδοῖον χειρὶ κρατούμενον, σωφροσύνην δηλοῖ ἀνθρώπου.

η'. πῶς νόσον δηλοῦσιν.

Ἄνθη δὲ ἀνεμώνης, νόσον ἀνθρώπου σημαίνει.

θ'. πῶς ὀσφὺν ἀνθρώπου.

Ὀσφὺν, ἢ στάσιν ἀνθρώπου βουλόμενοι ζωγραφεῖν: τὸ νωτιαῖον ὀστοῦν γράφομεν. τινὲς γὰρ λέγουσι τὸ σπέρμα ἐκεῖθεν φέρεσθαι.

ι'. πῶς διαμονὴν καὶ ἀσφάλειαν σημαίνουσιν.

4. Quid hominis cor faucibus appensum.

HOMINIS *cor faucibus appensum, boni viri os designat.*

5. Quomodo belli aciem, ac frontem exercitus ad prælium instructi.

BELLI *aciem indicant, hominis depictæ manus, hæc quidem scutum, illa verò arcum tenens.*

6. Quid digitum.

HOMINIS *stomachum demonstrat digitus.*

7. Quid pudendum manu compressum.

PENIS *manu cohibitus ac tectus, continentiam hominis innuit.*

8. Quomodo morbum significant.

FLORES *autem Anemones, morbum hominis significant.*

9. Quomodo lumbum hominis.

L*VMbum, aut statum constitutionemq; hominis volentes notare: os spinæ dorsi pingimus. Sunt enim qui dicant, hinc semen defluere.*

10. Quomodo permanens aliquid & tutum significant.

Ὄρτυγος ὀστέον ζωγραφούμενον, διαμονὴν καὶ ἀσφάλειαν σημαίνει: διότι δυσπαθές ἐστι τὸ τοῦ ζώου ὀστέον.

ιά. πῶς ὁμόνοιαν.

Ἄνθρωποι δύο δεξιούμενοι, ὁμόνοιαν δηλοῦσι.

ιβ'. πῶς ὄχλον.

Ἄνθρωπος καθωπλισμένος, καὶ τοξεύων, ὄχλον* σημαίνει.

*δηλοῖ m. s.

ιγ'. πῶς ἀναμέτρησιν.

Ἀνθρώπου δάκτυλος, ἀναμέτρησιν σημαίνει.

ιδ'. πῶς γυναῖκα* ἔγκυον.

*ἐγκυοῦν m. s.

Γυναῖκα *ἔγκυον βουλόμενοι δηλῶσαι, ἡλίου κύκλον σὺν ἀστέρι μετὰ ἡλίου δίσκου, δίχα τετμημένου σημαίνουσιν.

ιε'. πῶς ἄνεμον.

Την ἀνατολὴν ἱέραξ ἐπὶ μετεώρου θέων, ἀνέμους σημαίνει. ἔτι καὶ ἄλλως· ἱέραξ διατεταμένος τὰς πτέρυγας ἐν ἀέρι, οἷον πτέρυγας* ἔχων, ἄνεμον σημαίνει.

*ἴσ. ἔχοντα τὸν.

ιϛ'. πῶς πῦρ.

COTVRNICIS *os pictum, ſtabile ac tutum quippiam indicat, quòd difficile hujus animalis os afficiatur ac patiatur quicquam.*

11. Quomodo concordiam.

DVO *homines, magiſtratus ornati inſignibus, concordiam innuunt.*

12. Quomodo turbam ac tumultum.

ARMATVS *homo ſagittasq; jaculans, tumultum ſignificat.*

13. Quomodo dimenſionem.

HOMINIS *digitus dimemſionem notat.*

14. Quomodo *deſponſatam mulierem. *pregnantem m.ſ.

*DESPONSATAM *mulierem volentes oſtendere, ſolis circulum, ſimul cum ſtellâ & ipſo diſco ſolis bipartito pingunt.*

15. Quomodo ventum.

ACCIPITER *ortum verſus in ſublime tendens, ventos oſtendit. Item & aliter: Accipiter expanſas in aëre alas habens, ventum, qui alas quaſdam habere videtur, ſignificat.*

16. Quomodo ignem.

Καπνὸς εἰς οὐρανὸν ἀναβαίνων, πῦρ δηλοῖ.

ιζ. πῶς ἔργον.

* Deest in Aldino.

*Βοὸς] ἄρρενος κέρας γραφόμενον, ἔργον σημαίνει.

ιη. πῶς ποινήν.

*Desideratur ibid.
*γράφ. καὶ ποιεῖν.

*Βοὸς] δὲ θηλείας κέρας γραφόμενον, * ποινὴν σημαίνει.

ιθ. πῶς ἀνοσιότητα.

Προτομὴ σὺν μαχαίρᾳ γραφομένη ἀνοσιότητα δηλοῖ.

κ. πῶς ὥραν.

Ἵππος ποτάμιος γραφόμενος ὥραν δηλοῖ.

κα. πῶς πολυχρόνιον.

Ἔλαφος κατ' ἐνιαυτὸν βλαστάνει [τὰ] κέρατα. ζωγραφουμένη δὲ, πολυχρόνιον σημαίνει.

κβ. πῶς ἀποστροφήν.

Λύκος, ἢ κύων ἀπεστραμμένος, ἀποστροφὴν δηλοῖ.

κγ. πῶς μέλλον ἔργον.

Ἀκοὴ ζωγραφουμένη, μέλλον ἔργον σημαίνει.

πῶς

FVMVS *in cœlum ascendens, ignem indicat.*

17. Quomodo opus.

MASCVLI [*bovis*] *animantis cornu pictum, opus notat.*

18. Quomodo pœnam.

AT *fœminæ cornu depictum,* * *ultionem ostendit.* *Vel, laborem

19. Quomodo impietatem.

IMAGO *umbilico tenus cum gladio depicta, impietatem innuit.*

20. Quomodo horam.

HIPPOPOTAMVS *depictus horam significat.*

21. Quomodo longævum ac diuturnum.

CERVIS *quotannis cornua renascuntur. Hic depictus longissimam vitam significat.*

22. Quomodo aversionem.

LVPVS *aut canis aversus, aversionem monstrat.*

21. Quomodo futurum opus.

AVRIS *picta, futurum opus significat.*

Vide Notas. κδ΄. πῶς φονέα, ἢ αἷμα κροκοδείλου.

Σφὴξ ἀεροπετὴς, ἤτοι αἷμα κροκοδείλου βλαπτικὸν, ἢ φόνον σημαίνει.

κε΄. πῶς θάνατον.

Νυκτικόραξ, θάνατον σημαίνει. ἄφνω γὰρ ἐπέρχεται τοῖς νεοσσοῖς* τῶν κορωνῶν] κατὰ τὰς νύκτας, ὡς ὁ θάνατος ἄφνω ἐπέρχεται.

*) ex m. s. insertum.

κϛ΄. πῶς ἔρωτα.

Παγὶς ἔρωτα ὡς θήραν *θανατ *τερὸν, ἀέρα σημαίνει. ---όν, ὑόν.

*ἴσ. θανατηφόρον. *ἴσ. πτερὸν.

κζ΄. πῶς παλαιότατον.

Λόγοι καὶ φύλλα, ἢ βιβλίον ἐσφραγισμένον, παλαιότατον δηλοῖ.

κη΄. πῶς πολιορκίαν.

Κλίμαξ, πολιορκίαν, διὰ τὸ ἀνώμαλον.

κθ΄. πῶς ἄπειρον, ἢ μοῦσαν, ἢ μοῖραν.

*Γράμματα ἑπτὰ, ἐν δυσὶ δακτύλοις περιεχόμενα μοῦσαν, ἢ ἄπειρον, ἢ μοῖραν σημαίνει.

* Ald. πράγματα.

λ΄. Τί σημαίνει γραμμὴ ἐπικεκαμμένη ἑτέρα.

γραμ-

24. Quomodo percuſſorem aut ſanguinem Crocodili?

VESPA *per aërem volans, aut Crocodili noxium ſanguinem, aut cædem deſignat.*

25. Quomodo mortem.

NYCTICORAX *mortem ſignificat: quemadmodum enim hic derepente pullos [cornicum] noctu, ſic & mors homines nec opinato invadit atq; opprimit.*

26. Quomodo amorem.

LAQVEVS *amorem, ut * feram quandam [ala, aërem] ſignificat.* * indaginem * lethiferam

27. Quomodo vetuſtiſſimum.

SERMONES *& folia, aut ſignatus liber, vetuſtiſſimum indicant.*

28. Quomodo obſidionem.

SCALA *obſidionem, quòd inæqualis ſit atq; acclivis.*

29. Quomodo inexpertum, muſam, aut fatum.

LITERÆ *ſeptem, duobus incluſæ digitis, muſam, inexpertem aut fatum ſignificant.*

30. Quid linea ſignificat ſuper alteram inflexa.

*) em. f. Γραμμὴ ὀρθὴ μία, ἅμα γραμμῇ ἐπικεκαμμένῃ * ἢ] δέκα, γραμμὰς ἐπιπέδους σημαίνουσι.

λα'. τί δηλοῦσι χελιδόνα γράφοντες.

Τὴν ὁλοσχερῆ σημαίνειν βουλόμενοι κτῆσιν γονικὴν καταλειφθεῖσαν τοῖς υἱέσι, χελιδόνα ζωγραφοῦσιν. ἐκείνη γὰρ κυλίει ἑαυτὴν εἰς πηλὸν, καὶ κτίζει τοῖς νεοττοῖς φωλεὸν μέλλουσα τεθνάναι.

λβ'. τί μέλαιναν περιστεράν.

Γυναῖκα χήραν ἐπιμείνασαν ἄχρι θανάτου θέλοντες σημῆναι, περιστερὰν μέλαιναν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ οὐ συμμίγνυται ἑτέρῳ ἀνδρὶ, ἕως οὗ * χηρεύσῃ.

* Ald. χηρεύς.

λγ'. τί ἰχνεύμονα.

Ἄνθρωπον ἀσθενῆ, καὶ μὴ δυνηθέντα ἑαυτῷ βοηθῆσαι δι' ἑαυτοῦ, ἀλλὰ διὰ τῆς ἄλλων ἐπικουρίας θέλοντες δηλῶσαι, ἰχνεύμονα ζωγραφοῦσιν. ἐκείνη γὰρ ὅταν ἴδῃ ὄφιν, οὐ πρότερον ἐπιτίθεται αὐτῷ, ἀλλὰ βοῇ τοὺς ἄλλους ἐπικαλουμένη, τότε ἐναντιοῦται τῷ ὄφει.

λδ'. τί δηλοῦσιν ὀρίγανον ἱερογλυφοῦντες.

λεῖψον

RECTA *linea ſimul cum altera ſupernè inflexa, decem planas lineas indicat.*

31. Quid innuunt, hirundinem pingentes.

OMNES *parentum opes filijs relictas volentes innuere, hirundinem pingunt. Illa enim jam morti proxima, luto ſeipſam volutat, & pullis latebras comparat.*

32. Quid nigram columbam.

MVLIEREM *viduam, quæ ad mortem uſq; in eo permanſerit vitæ ſtatu, volentes ſignificare, nigram pingunt columbam. Hæc enim quamdiu vidua eſt, alteri viro non miſcetur.*

33. Quid Ichneumonem.

HOMINEM *invalidum, & qui ſibi per ſe ipſe opem ferre nequeat, ſed aliorum ſe tueatur auxilio, volentes monſtrare, ichneumonem pingunt. Hic enim conſpecto ſerpente non protinùs in eum irruit, ſed vocatis priùs clamore alijs, tum demum ei reſiſtit.*

34. Quid notant, origanum in ſacris inſculpentes.

Λείψον μυρμήκων βουλόμενοι σημῆναι, ὀρίγανον ἱερογλυφοῦσιν. αὕτη γὰρ ποιεῖ λείπειν τοὺς μύρμηκας ἀποτιθεμένη ἐν τόπῳ ὁπόθεν ἐξέρχονται.

λε´. τί σκορπίον, καὶ κροκόδειλον.

Ἄνθρωπον ἐχθρὸν, ἑτέρῳ ἴσῳ ἐναντιούμενον σημῆναι θέλοντες, σκορπίον καὶ κροκόδειλον ζωγραφοῦσιν. ἑκάτερον γὰρ ἀναιρεῖ. εἰ δὲ ἐναντίον καὶ ἀναιρετικὸν τοῦ ἑτέρου σημαίνουσι, κροκόδειλον ζωγραφοῦσιν, ἢ σκορπίον. ἀλλ᾽ εἰ μὲν ὀξέως ἀναιροῦντα, κροκόδειλον ζωγραφοῦσιν· εἰ δὲ βραδέως ἀναιροῦντα, σκορπίον, διὰ τὸ δυσκίνητον.

λϛ´. τί γαλῆν.

Γυναῖκα ἀνδρὸς ἔργα πράττουσαν βουλόμενοι σημῆναι, γαλῆν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἄρρενος αἰδοῖον ἔχει, ὡς ὀστάριον.

λζ´. τί χοῖρον.

Ὅτε βούλονται ἄνθρωπον ἐξώλη σημῆναι, χοῖρον ζωγραφοῦσι, διὰ τὸ τὴν φύσιν τοῦ χοίρου τοιαύτην εἶναι.

λη´. πῶς θυμὸν ἄμετρον.

εἰ δὲ

FORMICARVM *absentiam ac discessum volentes significare, origanum inter sacras sculpturas pingunt. Hæc siquidem eo in loco condita, unde formicæ prodeunt, eas fugat.*

35. Quid Scorpium & Crocodilum.

INIMICVM *cum pari congredientem inimico, indicare volentes, scorpium & crocodilum pingunt: uterque enim alteri mutuum affert exitium. Sin verò victorem alterum, quiq; inimicum sustulerit innuant, aut Crocodilum pingunt, aut Scorpium: si celeriter quidem sustulerit, Crocodilum: si lentè, Scorpium, ob ejus difficilem tardumq; motum.*

36. Quid mustelam.

VBI *mulierem quæ viri præstat opera, volunt exprimere, mustelam pingunt: quòd hæc maris pudendum habeat velut ossiculum.*

37. Quid porcum.

VOLENTES *perniciosum & pestiferum hominem monstrare, porcum pingunt: quod ejusmodi sit porci natura.*

38. Quomodo immodicam iram.

Εἰ δὲ θυμὸν ἄμετρον, ὥστε καὶ ἐκ τούτου πυρέττειν τὸν θυμούμενον: λέοντα γράφουσιν, ἐκτοΐζοντα τοὺς ἰδίους σκύμνους. καὶ λέοντα μὲν, διὰ τὸν θυμόν. τοὺς σκύμνους δὲ ἐκτοϊζομένους, ἐπειδὴ τὰ ὀστᾶ τῶν σκύμνων κοπτόμενα, πῦρ ἐκβάλλει.

λθ'. πῶς γέροντα μουσικόν.

Γέροντα μουσικὸν βουλόμενοι σημῆναι, κύκνον ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ ἥδιστον μέλος ᾄδει γηράσκων.

μ'. πῶς ἄνδρα δηλοῦσι συγγινόμενον τῇ ἑαυτοῦ γυναικί.

Ἄνδρα συγγινόμενον τῇ γυναικὶ αὐτοῦ κατὰ μίξιν βουλόμενοι σημῆναι, δύο κορώνας γράφουσιν. αὗται γὰρ συμμίγνυνται ἀλλήλαις, ὡς μίγνυται ἄνθρωπος κατὰ φύσιν.

μα'. τί δηλοῦσι κάνθαρον τυφλὸν γράφοντες.

Ἄνδρα [δὲ] ὑπὸ ἡλιακῆς ἀκτῖνος πυρέξαντα καὶ ἐντεῦθεν ἀποθανόντα βουλόμενοι σημῆναι, κάνθαρον τυφλὸν γράφουσιν. οὗτος γὰρ ὑπὸ τοῦ ἡλίου τυφλούμενος ἀποθνήσκει.

μβ'. τί δηλοῦσιν ἡμίονον γράφοντες.

γυναῖκα

QVòd si immoderatam iracundiam, ex qua qui ea est commotus, febrim contraxerit: Leonem pingunt proprios catulos caudâ flagellantem. Leonem quidem, ob iracundiam; catulos verò caudâ cæsos, quod catulorum ossa, si inter se collidantur, ignem emittunt.

39. Quomodo senem Musicum.

SENEM *musicum volentes commonstrare, Cygnum pingunt: quòd hic senescens suavissimum edat concentum.*

40. Quomodo virum innuunt cum sua ipsius uxore congredientem.

VIRVM *qui cum uxore sua consuetudinem veneream habeat, innuere si velint: geminas cornices pingunt: quòd hæ eodem secum invicem modo naturaliter coëant, quo homines.*

41. Quid significant cæcum scarabæum pingentes.

HOMINEM *qui ex solaribus radijs contracta febri perierit, notantes; cæcum pingunt Scarabæum, ut q i splendore Solis excœcatus intereat.*

42. Quid mulam.

Γυναῖκα [δὲ] στεῖραν βουλόμενοι σημῆναι, ἡμίονον γράφουσιν. αὕτη γὰρ διὰ τοῦτο στεῖρά ἐστι, διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὴν μήτραν ἐπ' εὐθείας.

μγʹ. πῶς δηλοῦσι γυναῖκα γεννήσασαν θήλεα βρέφη.

Γυναῖκα γεννήσασαν θήλεα βρέφη πρώτως, βουλόμενοι σημῆναι, ταῦρον ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ νεύοντα ζωγραφοῦσιν. εἰ δὲ ἄῤῥενα, πάλιν ταῦρον ἐπὶ τὰ δεξιὰ νεύοντα ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ ἀπὸ τῆς ὀχείας *καταβαίνων, εἰ μὲν ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ κατέλθοι, θῆλυ *γεννᾶται: εἰ δὲ ἐπὶ τὰ δεξιὰ κατέλθοι ἀπὸ τῆς ὀχείας, ἄῤῥεν τίκτεται.

* Ald. καταβάλλων.
* Idem, γεννᾶσθαι σημαίνει.

μδʹ. πῶς δηλοῦσι σφῆκας.

Σφῆκας βουλόμενοι σημῆναι, νεκρὸν ἵππον ζωγραφοῦσιν. ἐκ γὰρ *τούτου ἀποθανόντος, πολλοὶ γίνονται σφῆκες.

* Ald. αὐτοῦ.

μεʹ. πῶς δηλοῦσι γυναῖκα ἐκτιτρώσκουσαν.

Γυναῖκα ἐκτιτρώσκουσαν βουλόμενοι σημῆναι, ἵππον πατοῦσαν λύκον ζωγραφοῦσιν. οὐ μόνον γὰρ πατοῦσα τὸν λύκον ἐκτιτρώσκει ἡ ἵππος, ἀλλὰ

καὶ

STERILEM volentes indicare mulierem, mulam pingunt. Hæc namq; eò sterilis est, quòd matricem rectam non habet.

43. Quomodo mulierem quæ puellos fœmineos pepererit.

MVLIEREM *fœminas primùm infantes enixam significantes, taurum sinistrorsum spectantem pingunt. Mares verò, rursus taurum dextrorsum. Is enim ex congressu discedens, si ad lævam conversus fuerit, genitam esse fœminam indicat, si ad dexteram, marem.*

44. Quomodo vespas.

VESPAS *designantes, cadaver equi pingunt. Ex eo enim multæ procreantur vespæ.*

45. Quomodo mulierem abortientem.

ABORTIENTEM *mulierem significantes, equam quæ lupum conculcet, pingunt. Non solum enim si lupum calcarit, abortum facit equa: sed*

καὶ τὸ ἴχνος ἐὰν πατήσῃ τοῦ λύκου, παραχρῆμα ἐκτιτρώσκει.

κϛʹ. πῶς ἄνθρωπον ἰατρεύοντα ἑαυτὸν ἀπὸ χρησμοῦ.

Ἄνθρωπον ἀπὸ χρησμοῦ ἰατρεύοντα ἑαυτὸν βουλόμενοι σημῆναι, φάσσαν κρατοῦσαν φύλλον δάφνης ζωγραφοῦσιν. ἐκείνη γὰρ ὅτε ἀῤῥωστεῖ, φύλλον ἐπιτίθησι δάφνης εἰς τὴν νοσσιὰν ἑαυτῆς καὶ ὑγιαίνει.

κζʹ. πῶς κώνωπας πολλούς.

Κώνωπας πολλοὺς ἐπιφοιτῶντας βουλόμενοι ζωγραφῆσαι, σκώληκας γράφουσιν· ἐκ τούτων γὰρ γεννῶνται οἱ κώνωπες.

κηʹ. πῶς ἄνδρα μὴ ἔχοντα χολὴν, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου δεχόμενον.

Ἄνδρα μὴ ἔχοντα χολὴν αὐτοφυῶς, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου δεχόμενον γράφοντες, περιστερὰν ζωγραφοῦσιν, ἔχουσαν τὰ ὀπίσθια ὀρθά. ἐν ἐκείνοις γὰρ τὴν χολὴν ἔχει.

κθʹ. πῶς ἄνθρωπον ἀσφαλῶς οἰκοῦντα πόλιν.

ἄνθρω-

& si lupi calcarit vestigium, abortit protinus.

46. Quomodo hominem, qui sese responso ab oraculo accepto sanarit.

HOMINEM, *qui se ipse ex oraculo, pristinæ sanitati restituerit, volentes innuere: palumbum pingunt lauri folium tenentem. Hic enim ubi morbo laborat, lauri folium in nidum suum inferens, convalescit.*

47. Quomodo culicum copiam.

EXCRESCENTEM *& adventantem culicum copiam exprimere cupientes, vermes pingunt. Siquidem ex his gignuntur culices.*

48. Quomodo hominem, qui cum ex se biliosus non sit, ab altero tamen bile comoveatur.

HOMINEM *qui suapte natura bile careat, sed eam ab altero suscipiat, notantes; columbam pingunt dorso erecto: illic enim bilem habet.*

49. Quomodo hominem qui tuto urbem incolat.

ΑΝθρωπον ἀσφαλῶς οἰκοῦντα πόλιν σημῆναι βουλόμενοι, ἀετὸν λίθον βαστάζοντα ζωγραφοῦσιν: ἐκεῖνος γὰρ ἀπὸ θαλάσσης, ἢ ἀπὸ [τῆς] γῆς λίθον ἐπαίρει, καὶ τίθησιν εἰς τὴν ἰδίαν νοσσιάν. διὰ τὸ ἀσφαλῶς μένειν.

ι. πῶς ἄνθρωπον ἀσθενῶς ἔχοντα, καὶ ὑφ' ἑτέρου καταδιωκόμενον.

ΑΝθρωπον ἀσθενῶς ἔχοντα, καὶ καταδιωκόμενον ὑπὸ ἰσχυροτέρου βουλόμενοι σημῆναι, ὠτίδα καὶ ἵππον ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἵπταται ὅταν ἴδῃ ἵππον.

ια. πῶς ἄνθρωπον δηλοῦσι προσφεύγοντα τῷ ἰδίῳ πάτρωνι καὶ μὴ βοηθούμενον.

ΑΝθρωπον προσφεύγοντα τῷ ἰδίῳ πάτρωνι, καὶ μὴ βοηθούμενον, θέλοντες δηλῶσαι: στρουθὸν καὶ γλαῦκα ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ θηρευόμενος, πρὸς τὴν γλαῦκα τρέχει, καὶ πρὸς αὐτῇ ὢν πιέζεται.

ιβ. πῶς ἄνθρωπον δηλοῦσιν ἀσθενῆ καὶ περιπετευόμενον.

VT *hominem significent, qui tuto urbem habitat; aquilam pingunt, quæ lapidem gestet. Hæc enim è mari vel terrâ sublatum lapidem in suum infert nidum, quo tutior sit ac firmior.*

50. Quomodo inferiorem debilioremq; hominem, quem alius persequatur.

DEBILIOREM *hominem, quem validior ac potentior insectetur, volentes designare, otidem & equum pingunt. Hæc enim equo conspecto protinus avolat.*

51. Quomodo eum qui ad proprium patronum confugiens, nullum tamen ab eo sentit auxilium.

HOMINEM *qui ad proprium patronum confugiat, nec ejus sublevetur auxilio, monstrare cupientes, passerem & noctuam pingunt. Hic enim dum aucupum venatione petitur, ad noctuam accurit, à qua mox opprimitur.*

52. Quomodo hominem, qui cum viribus non valeat, temerè tamen aliquid suscipit, ac audacius gerit.

IMBE-

ΑΝθρωπον ἀσθενῆ καὶ περιπετευόμενον βουλόμενοι σημῆναι, νυκτερίδα ζωγραφοῦσιν. ἐκείνη γὰρ μὴ ἔχουσα πτερὰ, ἵπταται.

νγ'. πῶς γυναῖκα θηλάζουσαν, καὶ καλῶς ἀνατρέφουσαν.

Γυναῖκα θηλάζουσαν, καὶ καλῶς ἀνατρέφουσαν βουλόμενοι ζωγραφῆσαι, * νυκτερίδα πάλιν ἔχουσαν ὀδόντας καὶ μαστοὺς) ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ μόνη τῶν ἄλλων πτηνῶν, ὀδόντας καὶ μαστοὺς ἔχει.

*) pro iis mendosè τρυγόνα legitur apud Aldum, quod etiam interpres reliquerat.

νδ'. πῶς ἄνθρωπον κηλούμενον ὀρχήσει.

ΑΝθρωπον δι' ὀρχήσεως καὶ αὐλητικῆς κηλούμενον βουλόμενοι σημῆναι, τρυγόνα ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ὑπὸ αὐλοῦ καὶ ὀρχήσεως ἁλίσκεται.

νε'. πῶς ἄνθρωπον μυστικόν.

ΑΝθρωπον δὲ μυστικὸν, καὶ * τελεστὴν βουλόμενοι σημῆναι, τέττιγα ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ διὰ τοῦ στόματος οὐ λαλεῖ, ἀλλὰ διὰ τῆς ῥάχεως φθεγγόμενος, καλὸν μέλος ἀείδει.

* Ald. τελετὴν.

νϛ'. πῶς βασιλέα ἰδιάζοντα, καὶ μὴ ἐλεοῦντα [ἐν] ταῖς πταίσμασι.

βασιλέα

IMBECILLVM *hominem, lasciuientem tamen, & audacius aliquid molientem, cum monstrare voluerint, vespertilionem pingunt. Hæc enim etsi * alas non habeat, volare tamen conatur.* * pennas.

53. Quomodo lactantem mulierem, optimeq; nutrientem.

MVLIEREM *lactantem ac benè nutrientem ubi pictura exprimere volebant, vespertilionem rursus pingebant. Sola enim inter omnes volucres, hæc dentes ac mammas habet.*

54. Quomodo hominem qui tripudio capiatur ac demulceatur.

HOMINEM *saltatione tibiarũq; cantu gaudentem notantes, turturem pingunt. Hæc siquidem tibia ac saltatione capitur.*

55. Quomodo sacris initiatum hominem.

REBVS *sacris ceremonijsq; addictum significantes, cicadam pingunt. Hæc enim non ore, sed dorso resonans, pulcherrimum edit dulcissimumq; concentum.*

56. Quomodo seorsum agentem regem, nec subditorum lapsibus veniam dantem.

Βασιλέα ἰδιάζοντα, καὶ μὴ ἐλεοῦντα ἐν τοῖς πταίσμασι βουλόμενοι σημῆναι, ἀετὸν ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ ἐν τοῖς ἐρήμοις τόποις ἔχει τὴν * νεοσσιὰν, καὶ ὑψηλότερος πάντων τῶν πετεινῶν ἵπταται.

* Ald. νεοσσιὰν καὶ ὑψηλότερον.

νζ'. πῶς ἀποκατάστασιν πολυχρόνιον.

Ἀποκατάστασιν δὲ πολυχρόνιον βουλόμενοι σημῆναι, φοίνικα τὸ ὄρνεον ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ ὅτε γεννᾶται, ἀποκατάστασις γίνεται πραγμάτων. γεννᾶται δὲ τοιούτῳ τρόπῳ: ὅταν μέλλῃ τελευτᾶν ὁ φοῖνιξ, ῥήσσει ἑαυτὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ὀπὴν ἐκ τοῦ ῥήγματος λαμβάνει, καὶ ἐκ τοῦ ἰχῶρος τοῦ καταρρέοντος [διὰ τῆς ὀπῆς] ἄλλος γεννᾶται. οὗτός τε ἅμα * τῷ πτεροφυῆσαι, σὺν τῷ πατρὶ πορεύεται εἰς τὴν ἡλίου πόλιν τὴν ἐν αἰγύπτῳ, καὶ παραγενόμενος ἐκεῖ, ἅμα τῇ ἡλίου ἀνατολῇ, ἐκεῖσε τελευτᾷ. καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς, ὁ νεοσσὸς πάλιν ἐπὶ τὴν ἰδίαν πατρίδα ἄπεισιν. οἱ δὲ ἱερεῖς τῆς αἰγύπτου τοῦτον τὸν ἀποθανόντα φοίνικα θάπτουσι.

* τῇ πτεροφυΐσῃ Ald.

νη'. πῶς φιλοπάτορα.

Φιλοπάτορα βουλόμενοι σημῆναι ἄνθρωπον, πελαργὸν ζωγραφοῦσιν. ὑπὸ γὰρ τῶν γεννησάντων

REGEM *qui solitudine gaudeat, quiq; errata non condonet, si velint significare: aquilam pingunt. Hæc enim desertis in locis nidum sibi construit, sublimiusq; cæteris volatilibus volat.*

57. Quomodo diuturnam rerum instaurationem.

INSTAVRATIONEM *autem diuturnam, & quæ post multa fiat secula, volentes indicare, phœnicem avem pingunt. Hic enim dum nascitur, rerum vicissitudo fit & innovatio. Gignitur autem hunc in modum: jamjam moriturus Phœnix in terram sese summo impetu projicit, unde & vulnus accipit. Ex sanie verò [vulneris] defluente, alius gignitur, qui simul ac pennæ ei natæ sunt, cum patre Heliopolim, quæ in Aegypto est, proficiscitur: quo cum pervenerit, pater illic, simul ac Sol ortus est, moritur: post cujus mortem pullus in propriam redit patriam. At Phœnicem hunc defunctum Aegyptij sacerdotes sepulturæ mandant.*

58. Quomodo patris amantem.

PATRIS *studiosum hominem innuentes, ciconiam*

σάντων ἐκτραφεὶς, οὐ χωρίζεται τῶν ἰδίων πατέρων, ἀλλὰ παραμένει αὐτοῖς ἄχρις ἐσχάτου γήρως, θεραπείαν αὐτοῖς ἀπονέμων.

νθ. πῶς γυναῖκα μισοῦσαν τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα.

Γυναῖκα μισοῦσαν τὸν ἴδιον ἄνδρα, καὶ ἐπιβουλεύουσαν αὐτῷ εἰς θάνατον, μόνον δὲ διὰ μίξιν κολακεύουσαν αὐτὸν βουλόμενοι σημῆναι, ἔχιν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ὅταν συγγίνηται τῷ ἄῤῥενι, στόμα στόματι * ἐμβαλοῦσα. καὶ μετὰ τὸ ἀποζευχθῆναι, ἀποδακοῦσα τὴν κεφαλὴν τοῦ ἄῤῥενος ἀναιρεῖ.

* Ald. ἐμβάλλει.

ξ. πῶς τέκνα δηλοῦσιν ἐπιβουλεύοντα ταῖς μητράσιν.

Τέκνα ἐπιβουλεύοντα ταῖς μητράσι σημῆναι βουλόμενοι, ἔχιδναν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἐν τῇ οὐ τίκτεται, ἀλλ' ἐκβιβρώσκουσα τὴν γαστέρα τῆς μητρὸς ἐκπορεύεται.

ξα. πῶς ἄνθρωπον δηλοῦσιν ὑπὸ κατηγορίας λοιδορηθέντα καὶ ἀσθενήσαντα.

ΑΝθρωπον δὲ ὑπὸ κατηγορίας λοιδορηθέντα

καὶ

pingunt. Hæc enim à parentibus enutrita, nunquam ab ipſis ſejungitur, ſed ad extremum uſq; ſenium una permanet, pietatem ipſis obſervantiamq; rependens.

59. Quomodo uxorem quæ virum ſuum odio habeat.

MVLIEREM *quæ virum odio proſequens, ejus vitæ inſidietur, ſolumq; ei in coitu blandiatur, deſignare volentes: viperam pingunt. Hæc enim cum mare congrediens, os ori inſerit, & à coitu diſcedens, marem morſo capite interimit.*

60. Quomodo liberos matribus inſidiantes.

LIBEROS *matri inſidiantes ut demonſtrent, viperam pingunt. Nam hæc non juxta cæterorum animantium naturam in lucem editur, ſed exeſo diruptoq; matris prodit urero.*

61. Quomodo hominem, qui ab accuſatore convitijs affectus, morbum inde contraxerit.

HOMINEM, *qui ex accuſatione convitijs affectus,*

* Ald. ἀσθενήσαντα.

καὶ * νοσήσαντα ἐντεῦθεν βουλόμενοι σημῆναι, βασιλίσκον ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ τοὺς πλησιάζοντας τῷ ἑαυτοῦ φυσήματι φονεύει.

ξβ΄. πῶς ἄνθρωπον ὑπὸ πυρὸς καιόμενον.

Ἄνθρωπον ὑπὸ πυρὸς καιόμενον βουλόμενοι σημῆναι, σαλαμάνδραν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἑκατέρᾳ τῇ κεφαλῇ ἀναιρεῖ.

ξγ΄. πῶς ἄνθρωπον τυφλόν.

Ἄνθρωπον τυφλὸν βουλόμενοι σημῆναι, ἀσπάλακα ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ ὀφθαλμοὺς οὐκ ἔχει, οὔτε ὁρᾷ.

ξδ΄. πῶς ἄνθρωπον ἀπρόϊτον.

Ἄνθρωπον ἀπρόϊτον βουλόμενοι σημῆναι, μύρμηκα καὶ πτερὰ νυκτερίδος ζωγραφοῦσιν. διότι τιθεμένων τῶν πτερῶν εἰς τὴν νεοσιὰν τῶν μυρμήκων, οὐ προέρχεται αὐτῶν τις.

ξε΄. πῶς ἄνθρωπον διὰ τῆς οἰκείας ἐξωλείας βλαπτόμενον.

Ἄνθρωπον διὰ τῆς ἰδίας ἐξωλείας βλαπτόμενον σημῆναι βουλόμενοι, κάστορα ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ καταδιωκόμενος, εἰς τὴν ἄ-

γραν

in ægritudinem inciderit, significare cupientes, basiliscum pingunt. Hic enim propius accedentes afflatu suo perimit.

62. Quomodo hominem qui igne uratur.

HOMINEM *qui igne comburatur dum significant. Salamandram pingunt. Hæc enim utroq; capite interimit.*

63. Quomodo cœcum hominem.

COECVM *significantes, talpam pingunt: qui neq; oculos habet, neq; omnino videt.*

64. Quomodo hominem qui domi sese continet.

HOMINEM *qui domo non exeat significantes, formicam simulq; pennas vespertilionis pingunt. Huius enim pennis ad formicarum nidos admotis, nulla ex ipsis egreditur.*

65. Quomodo hominem qui sibi ipsi damni ac pernicici autor sit.

EVM *qui proprio & à se illato damno lædatur, volentes signare, castorem pingunt. Hic enim cum se venatione*

γραν τοῦ ἰδίους διδύμους ἀποσπῶν ῥίπτει.

ξϛʹ. πῶς ἄνθρωπον κληρονομηθέντα ὑπὸ μεμισημένου τέκνου.

ΑΝθρωπον κληρονομηθέντα ὑπὸ μεμισημένου τέκνου βουλόμενοι σημῆναι, πίθηκον ἔχοντα ὀπίσω ἕτερον μικρὸν πίθηκον ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ γεννᾷ δύο πιθήκους: καὶ τὸν μὲν ἕνα αὐτῶν, φιλεῖ λίαν: τὸν δὲ ἕτερον μισεῖ. ὃν δὲ φιλεῖ, ἔμπροσθεν βαστάζων, φονεύει: ὃν δὲ μισεῖ, ὄπισθεν ἔχει, καὶ ἐκεῖνον ἐκτρέφει.

ξζʹ. πῶς ἄνθρωπον τὰ ἴδια ἐλαττώματα κρύπτοντα.

ΑΝθρωπον τὰ ἴδια ἐλαττώματα κρύπτοντα βουλόμενοι σημῆναι, πίθηκον οὐροῦντα ζωγραφοῦσιν. οὕτος γὰρ οὐρῶν, κρύπτει τὸν ἴδιον οὖρον.

ξηʹ. πῶς τινὰ κατὰ τὸ μᾶλλον ἀκούοντα.

ΤΙνὰ δὲ κατὰ τὸ μᾶλλον ἀκούοντα θέλοντες σημῆναι, αἶγα ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἀναπνεῖ διὰ τῶν ῥωθώνων, καὶ τῶν ὤτων.

ξθʹ. πῶς ἄστατον.

ΤΙνὰ δὲ ἄστατον καὶ μὴ μένοντα ἐν ταυτῷ, ἀλλ᾽ ὅτε μὲν

natione peti videt, proprios testes evulsos in prædam objicit.

66. Quomodo hominem, qui sibi inviso filio hæreditatem reliquerit.

HOMINEM, *cujus bonis invisus filius successerit, innuentes, simium pingunt, retroq; parvum alterum. Is enim cum geminos pariat, ex his alterum supra modum diligit, alterum odit. Quem autem diligit, ante se assiduè gestans, suffocat. At quem odit, retro habet, ac deinceps educat.*

67. Quomodo hominem lapsos suos tegentem.

QVVM *notare eum volunt, qui delicta aut errata sua occultet, simium mejentem pingunt. Hic enim mejens urinam occulit.*

68. Quomodo eum qui auditu magis valeat.

EVM *qui acutiùs audiat volentes innuere, capram pingunt, quæ & naribus, & auribus respirat atq; audit.*

69. Quomodo instabilem.

INSTABILEM *quempiam, neq; in eodem persistentem*

μὲν *ἰσχυρὸν, ὅτε δὲ *ἀσθενῆ, βουλόμενοι σημῆναι, ὕαιναν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ὅτε μὲν ἄῤῥην γίνεται, ὅτε δὲ θήλεια.

* γράφ. καὶ θρασύν.
* γρ. καὶ δῆλον.

ο΄. πῶς ἄνθρωπον ὑπὸ ἐλαττόνων ἡττώμενον.

Ἄνθρωπον δὲ ἡττώμενον ὑπὸ [τῶν] ἐλαττόνων βουλόμενοι σημῆναι, δύο δέρματα ζωγραφοῦσιν, ὧν τὸ μὲν, ὑαίνης ἐστί· τὸ δὲ ἄλλο, παρδαλέως. ἐὰν γὰρ ὁμοῦ *τεθῇ τὰ δύο ταῦτα δέρματα· τὸ μὲν τῆς παρδαλέως ἀποβάλλει τὰς τρίχας, τὸ δὲ ἄλλο, οὔ.

* Ald: τιθῇ: fortè rectius τιθῆται vel τιθῶνται.

οα΄. πῶς ἄνθρωπον τοῦ ἰδίου ἐχθροῦ περιγινόμενον.

Ἄνθρωπον τοῦ ἰδίου ἐχθροῦ περιγινόμενον δηλοῦντες, ὕαιναν ἐπὶ τὰ δεξιὰ στρεφόμενον ζωγραφοῦσιν: ἐὰν δὲ νικώμενον, ἀνάπαλιν ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ στρεφομένην ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ διωκομένη, ἐὰν ἐπὶ τὰ δεξιὰ στραφῇ, ἀναιρεῖ τὸν διώκοντα: ἐὰν δὲ ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ, ἀναιρεῖται ὑπὸ τοῦ διώκοντος.

οβ΄. πῶς ἄνθρωπον παρελθόντα τὰς ἐπενεχθείσας αὐτῷ συμφορὰς ἀφόβως.

Ἄνθρωπον παρελθόντα τὰς ἐπενεχθείσας αὐτῷ συμφορὰς ἀφόβως, ἄχρι θανάτου, βουλόμενοι δη-

ſtatu, ſed interim robuſtum & audacem, interim verò imbecillum ac timidum volentes deſignare, hyænam pingunt. Hæc enim nonnunquam mas eſt, nonnūquam fœmina.

70. Quomodo eum qui ab inferioribus victus ſit.

EVM *qui inferiori & invalidiori ceſſerit, cum innuere volunt, geminas pelles pingunt, hyænæ unam, alteram pardi. Hæ enim ſi ſimul jungantur, pardi quidem pellis pilos abijcit, altera non item.*

71. Quomodo hominem inimico ſuperiorem.

EVM *qui inimico ſuperior evaſerit, monſtrantes, hyænam ad dextram verſam pingunt: rurſus eandem ſiniſtrorſum, victum docentes. Hæc enim cum ab adverſario invaditur, ſi ad dextram deflexerit, perſequentem interimit: ſi ad ſiniſtram, ab eodem perimitur.*

72. Quomodo eum qui intrepidè oblatas ſibi pertulerit calamitates.

EVM *qui ad extremum uſq; vitæ ſpiritum omnes in quas incidit calamitates æquo & conſtanti ſupera-*

δηλῶσαι, δέρμα ὑαίνης ζωγραφοῦσιν. ἐὰν γάρ τις τὸ δέρμα τούτου περιβάληται, καὶ παρέλθῃ διά τινων ἐχθρῶν· οὐ μὴ ἀδικηθήσεται ὑπό τινος, ἀλλὰ παρέρχεται ἀφόβως.

ογ΄. πῶς ἄνθρωπον διανθέντα τοῖς ἰδίοις ἐχθροῖς.

ἌΝθρωπον διανθέντα ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐχθρῶν, καὶ * μετὰ ζημίας μικρᾶς ἀπαλλαγέντα, βουλόμενοι σημῆναι, λύκον ζωγραφοῦσιν, ἀπολέσαντα τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς. οὗτος [γὰρ] μέλλων θηρεύεσθαι, ἀποβάλλει τὰς τρίχας, καὶ τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς.

*Ald. κατὰ.

οδ΄. πῶς ἄνθρωπον φοβούμενον τὰ ἐπισυμβαίνοντα αὐτῷ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς.

ἌΝθρωπον φοβούμενον τὰ ἐπισυμβαίνοντα ἑαυτῷ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς βουλόμενοι σημῆναι, λύκον καὶ λίθον ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ, οὔτε σίδηρον, οὔτε ῥάβδον φοβεῖται, ἀλλὰ μόνον λίθον. ἀμέλει ἐάν τις προσρίψῃ τούτῳ λίθον, εὑρίσκει αὐτὸν πτοούμενον. καὶ ὅπου ἂν πληγῇ τῷ λίθῳ ὁ λύκος, σκώληκας ἐκ τῆς πληγῆς ἀναφέρει.

οε΄. πῶς ἄνθρωπον ἐπὶ θυμῷ σωφρονισθέντα ὑπὸ πυρός.

ἄνθρω-

rit ac passus sit animo, si velint monstrare, pellem pingunt hyænæ. Hac enim succinctus quis, etsi per medios hostes feratur, intrepidus indemnisq; præteribit.

73. Quomodo hominem ab hostibus oppressum.

CIRCVMVENTVM *oppressumq; ab hostibus, & qui minimo sese à discrimine & damno exemerit, indicare volentes, lupum pingunt amissa extrema caudâ. Hic enim à venatoribus indagandus, pilos extremamq; caudam resecat.*

74. Quomodo hominem, ea timentem quæ sibi ex improviso, occultaq; quadam ratione contingunt.

EVM *qui discrimina timeat sibi ex insperato occultoq; objecta, dum monstrare voluerint, lupum ac lapidem pingunt. Hic enim neq; sibi à ferro neq; à virga, sed à lapide duntaxat timet. Nimirum si quis in eum lapidem conjecerit, derepente consternatum deprehendet: & ubicunq; lapis ei vulnus inflixerit, ibi succrescere solent pullulareq; vermes.*

75. Quomodo hominem ob iracundiam igne castigatum.

ἌΝθρωπον ὑπὸ πυρὸς σωφρονισθέντα, καὶ ἐπιθυμιῶν, θέλοντες δηλῶσαι, λέοντας καὶ δᾶδας ζωγραφοῦσιν. οὐδὲν γὰρ ἄλλο φοβεῖται ὁ λέων, ὡς τὰς ἀνημμένας δᾶδας: καὶ ὑπ' οὐδενὸς δαμάζεται ὡς ὑπὸ τούτων.

οϛ΄. πῶς ἄνθρωπον πυρέττοντα καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ θεραπευθέντα.

ἌΝθρωπον πυρέττοντα καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ θεραπευθέντα βουλόμενοι δηλῶσαι, λέοντα ζωγραφοῦσι πίθηκον τρώγοντα: ἐκεῖνος γὰρ ἐὰν πυρέξῃ, φαγὼν πίθηκον ὑγιαίνει.

οζ΄. πῶς ἄνθρωπον [ὕστερον] σωφρονισθέντα ἀπὸ τῆς πρώτης ἐξωλείας.

ἌΝθρωπον ἀπὸ ἐξωλείας τῆς πρώτης ὕστερον σωφρονισθέντα βουλόμενοι δηλῶσαι, ταῦρον ζωγραφοῦσι περιδεδεμένον ἀγριοσυκέᾳ. οὗτος γὰρ ὅταν ὀργᾷ, δεσμεῖται ἀγριοσυκῇ καὶ ἡμεροῦται.

οη΄. πῶς ἄνθρωπον σωφροσύνην ἔχοντα ἀμετάβλητον.

ἌΝθρωπον σωφροσύνην ἔχοντα ἀμετάβλητον, καὶ μὴ σαθρὰν, βουλόμενοι σημῆναι, ταῦρον

HOMINEM *igne castigatum, idq́; ob furorem, volentes monstrare, Leones & faces pingunt. Nihil enim æquè timet Leo, atq; accensas faces, nullaq́; magis re domatur, quàm his.*

76. Quomodo febricitantem hominem, qui sibi ipse medeatur.

EVM *qui febri laborans se ipse curet, monstrantes, Leonem pingunt, qui simiam voret. Hic enim febre correptus, si simiam vorarit, protinus convalescit.*

77. Quomodo hominem prioribus damnis & calamitatibus admonitum ac emendatum.

EVM *qui ex ijs in quas paulo antè inciderit calamitatibus postea modestior evaserit, si innuere velint, taurum pingunt caprifico revinctum. Hic enim si ferociat, caprifico ligatus mansuescit.*

78. Quomodo hominem necdum certâ stabiliq; temperantia præditum.

DVBIA *parumq́; stabilis temperantiæ hominem volentes*

ταῦρον ζωγραφοῦσι, περιδεδεμένον τὸ δεξιὸν γόνυ. τοῦτον γὰρ ἐὰν δήσῃς τῷ δεξιῷ *γόνυϊ, καρποδέσμιον παρακολουθοῦντα εὑρήσεις. ἀεὶ γὰρ ὁ ταῦρος εἰς σωφροσύνην παραλαμβάνεται, διότι οὐδέποτε τῆς θήλεως ἐπιβαίνει μετὰ τὴν σύλληψιν.

*Ald. γόνατι.

οθ'. πῶς ἄνθρωπον προβάτων καὶ αἰγῶν φθορέοικον.

Ἄνθρωπον προβάτων καὶ αἰγῶν φθορέοικον βουλόμενοι σημῆναι, αὐτὰ τὰ ζῶα γράφουσι τρώγοντα κόνυζαν. ταῦτα γὰρ φαγόντα κόνυζαν, ἀποθνήσκει, δίψῃ κατασχεθέντα.

π'. πῶς ἄνθρωπον τρώγοντα δηλοῦσιν.

Ἄνθρωπον τρώγοντα βουλόμενοι σημῆναι, κροκόδειλον ζωγραφοῦσιν, ἔχοντα τὸ στόμα ἀνεωγμένον. οὗτος γὰρ---

Vide notas.

πα'. πῶς ἅρπαγα ἄνθρωπον καὶ ἀνενέργητον σημαίνουσιν.

Ἅρπαγα ἄνθρωπον καὶ ἀνενέργητον βουλόμενοι σημῆναι, κροκόδειλον ἔχοντα ἴβεως πτερὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ζωγραφοῦσι. τούτου γὰρ ἐὰν ἴβεως πτερῷ θίγῃς, ἀκίνητον [αὐτὸν] εὑρήσεις.

πῶς

lentes ostendere, taurum pingunt, dextro genu alligatum. Hunc enim si dextro genu vinxeris, juncturam pedis consequi deprehendes. Porrò taurus semper intemperantiæ exemplum & indicium assumitur, propterea quòd nunquam post conceptum fœminam init.

79. Quomodo domesticum ovium & caprarum mactatorem.

EVM *qui mactandis ovibus & capris domum exhaurit & perdit, volentes significare, ipsa pingunt animantia conyzâ vescentia. Hanc enim herbam ubi pasta fuerint, siti detenta pereunt.*

80. Quomodo hominem edentem innuunt.

VESCENTEM *hominem significantes, pingunt Crocodilum ore aperto. Hic enim ---.*

81. Quomodo rapacem & inertem.

RAPACEM *simul & pigrum inertemq; hominem significant, Crocodilum pingentes, qui* Ibis pennam in capite habeat. Hunc enim si Ibis pennâ tangas, immotum deprehendes.* **Ibidis alam.*

πβ'. πῶς γυναῖκα γεννήσασαν ἅπαξ.

Γυναῖκα γεννήσασαν ἅπαξ βουλόμενοι σημῆναι, λέαιναν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ δὶς οὐ κυΐσκει.

πγ'. πῶς ἄνθρωπον γεννηθέντα κατὰ τὴν ἀρχὴν ἄμορφον.

Ἄνθρωπον ἄμορφον γεννηθέντα κατὰ τὴν ἀρχὴν, ὕστερον δὲ μορφωθέντα βουλόμενοι σημῆναι: ἄρκτον ἐγκυμονοῦσαν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ αἷμα συνεστραμμένον καὶ πεπηγὸς τίκτει, ὕστερον δὲ τοῦτο θαλπόμενον ἐν τοῖς ἰδίοις μηροῖς διατυποῦται, καὶ τῇ γλώσσῃ λειχόμενον τελειοῦται.

πδ'. πῶς ἄνθρωπον ἰσχυρὸν, καὶ τῶν συμφερόντων ὀσφραντικόν.

Ἄνθρωπον ἰσχυρὸν, καὶ τῶν συμφερόντων ὀσφραντικὸν βουλόμενοι σημῆναι, ἐλέφαντα ζωγραφοῦσιν, ἔχοντα τὴν προβοσκίδα. ἐκεῖνος γὰρ ταύτῃ ὀσφραίνεται, καὶ κρατεῖ τῶν προσπιπτόντων.

πε'. πῶς ἄνθρωπον βασιλέα φεύγοντα μωρίαν καὶ ἀφροσύνην.

Ἄνθρωπον βασιλέα φεύγοντα μωρίαν καὶ ἀφρο-

82. Quomodo mulierem semel enixam.

SEMEL *enixam mulierem significant, leænam pingentes. Hæc enim bis uterum non fert.*

83. Quomodo hominem primùm rudem, informemq́; editum.

HOMINEM, *qui initio quidem informis natus sit, sed postea formam acceperit, innuunt depictâ ursâ prægnante. Hæc namq; sanguinem primùm condensatum & concretum parit, hunc postea proprijs fovens fœmoribus, efformat, linguaq́; lambens perficit.*

84. Quomodo robustum hominem, quæq́; è re suâ sint subolfacientem.

EVM *qui simul & viribus & ingenio valeat, ad ea dignoscenda quæ utilia sint, volentes significare, Elephantum pingunt cum suâ proboscide. Hac enim odoratur, & incidentia consequitur.*

85. Quomodo regem à stultitia impudentiaq́; abhorrentem.

REGEM *qui omni studio stultitiam fugiat ac impru-*

ἀφροσύνην βουλόμενοι σημῆναι, ἐλέφαντα καὶ κριὸν ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ θεωρῶν τὸν κριὸν φεύγει.

πς΄. πῶς βασιλέα φεύγοντα φλύαρον ἄνθρωπον.

Βασιλέα φεύγοντα φλύαρον ἄνθρωπον βουλόμενοι σημῆναι, ἐλέφαντα ζωγραφοῦσι μετὰ χοίρου. ἐκεῖνος γὰρ ἀκούων φωνῆς χοίρου, φεύγει.

πζ΄. πῶς ἄνθρωπον ὀξὺν μὲν κατὰ τὴν κίνησιν, ἀσκέπτως δὲ καὶ ἀνοήτως κινούμενον.

Ἄνθρωπον ὀξὺν μὲν κατὰ τὴν κίνησιν, ἀσκέπτως δὲ καὶ ἀνοήτως κινούμενον βουλόμενοι σημῆναι, ἔλαφον καὶ ἔχιδναν ζωγραφοῦσιν. ἐκείνη γὰρ ὁρῶσα τὴν ἔχιδναν, φεύγει.

πη΄. πῶς ἄνθρωπον προνοούμενον τῆς ἰδίας * τροφῆς.

* ταφῆς.

Ἄνθρωπον προνοούμενον τῆς * ἰδίας τροφῆς βουλόμενοι σημῆναι, ἐλέφαντα ζωγραφοῦσι κατορύττοντα τοὺς ἰδίους ὀδόντας. [ἐκεῖνος γὰρ ὅταν ἴδῃ τοὺς ἰδίους ὀδόντας πίπτοντας, καταδράττεται τούτων, καὶ] τούτους * γὰρ πεσόντας, λαβὼν κατορύττει.

* γρ. καὶ οἰκείας.

illa ( ) inclusa, è m. s.

* ὀρύττει.

πῶς

dentiam significant, elephantum & arietem simul pingentes. Ille enim viso ariete fugit.

86. Quomodo regem qui nugatorem aversetur.

REGEM *qui nugacem vitet hominem, elephantum cum porco pingentes. Is enim voce porci auditâ, aufugit.*

87. Quomodo hominem qui celeriter quidem, sed inconsulto inconsideratéq; moveatur.

EVM *significantes qui agilis sit & velox, sed qui tamen absq; judicio ac ratione feratur, cervum depingunt, & viperam. Hac siquidem conspecta, temerè in fugam vertitur cervus.*

88. Quomodo hominem qui suæ prospiciat sepulturæ?

V*T denotent eum qui de suâ solicitus est sepulturâ, elephantem pingunt, proprios dentes defodientem. Hos enim ubi exciderint acceptos, in terram condit.*

πθ'. πῶς ἄνθρωπον ζήσαντα τέλειον βίον.

Ἄνθρωπον ζήσαντα τέλειον βίον θέλοντες δηλῶσαι, κορώνην ἀποθανοῦσαν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ζῇ ἑκατὸν ἔτη κατ' αἰγυπτίους. τὸ δὲ ἔτος κατ' αἰγυπτίους τεσσάρων ἐνιαυτῶν.

ϟ'. πῶς ἄνθρωπον ἐν ἑαυτῷ κρύπτοντα κακίαν.

Ἄνθρωπον ἐμφωλεύοντα ἑαυτῷ κακίαν, καὶ ἀποκρύπτοντα ἑαυτὸν, ὥστε μὴ γνωσθῆναι τοῖς ἰδίοις, θέλοντες σημῆναι, πάρδαλιν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ κρύφα τὰ ζῶα θηρεύει, μὴ συγχωροῦσα τὴν ἰδίαν * ὀσμὴν ἀφιέναι, καταδιωκτικὴν οὖσαν τῶν ἄλλων ζώων.

* ὁρμὴν Ald.

ϟα'. πῶς ἄνθρωπον ἐξαπατώμενον διὰ κολακείας.

Ἄνθρωπον ἐξαπατώμενον διὰ κολακείας βουλόμενοι σημῆναι, ἔλαφον μετὰ αὐλητοῦ ἀνθρώπου ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ θηρεύεται ἀκούουσα ἡδέα συρίσματα ᾀδόντων, ὡς κατακηλεῖσθαι ὑπὸ τῆς ἡδονῆς.

ϟβ'. πῶς πρόγνωσιν εὐκαρπίας οἴνου.

Πέρ-

89. Quomodo hominem qui plenam justamq; ætatem vixerit.

EVM *qui justam hominis ac legitimam vixerit ætatem, volentes monstrare, cornicem mortuam pingunt. Hæc enim centum juxta Aegyptiorum morem computatis annis vivit. Constat autem Aegyptiacus annus quatuor usitatis & communibus annis.*

90. Quomodo hominem qui suum ipsius scelus ac maleficium tegat.

DESIGNANTES *hominem, qui scelestum suum ac malignum occultet animum, ne à suis noscatur, pardum pingunt. Hic siquidem clanculum alia persequitur animantia, nec sinit impetum ac pernicitatem innotescere, qua in illis persequendis utitur.*

91. Quomodo hominem adulatione deceptum.

EVM *qui assentatione captetur, innuentes, cervum cum tibicine pingunt. Hic enim dum suavissimum audiens canentium modulatum, ingenti velut demulcetur voluptate, sic facilè in venatorum manus incidit.*

92. Quomodo præsagium copiosæ vindemiæ.

PRÆ-

Πρόγνωσιν εὐκαρπίας οἴνου βουλόμενοι σημῆναι, ἔποπα ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ ἐὰν πρὸ τοῦ καιροῦ τῶν ἀμπέλων κράζῃ, εὐοινίαν σημαίνει.

ογʹ. πῶς ἄνθρωπον ὑπὸ σταφυλῆς βλαβέντα.

Ἄνθρωπον ὑπὸ σταφυλῆς βλαβέντα, καὶ ἑαυτὸν * θεραπεύοντα βουλόμενοι σημῆναι, ἔποπα ζωγραφοῦσι, καὶ ἀδίαντον τὴν βοτάνην. οὗτος γὰρ βλαβεὶς ὑπὸ σταφυλῆς, ἀδίαντον ἀποτιθέμενος εἰς τὸ ἑαυτοῦ στόμα, περιοδεύεται.

* γρ. καὶ περιοδεύοντα.

οδʹ. πῶς ἄνθρωπον ἑαυτὸν φυλάττοντα ἀπὸ ἐπιβουλῆς ἐχθρῶν.

Ἄνθρωπον ἀπὸ ἐπιβουλῆς ἐχθρῶν ἑαυτὸν φυλάττοντα βουλόμενοι σημῆναι, γέρανον γρηγοροῦσαν ζωγραφοῦσιν. αὗται γὰρ ἑαυτὰς φυλάσσουσι γρηγοροῦσαι κατ᾽ ὄρδινον ἐν πάσῃ τῇ νυκτί.

οεʹ. πῶς παιδεραστίαν.

Παιδεραστίαν βουλόμενοι σημῆναι, δύο πέρδικας ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνοι γὰρ ἐπὰν χηρεύσωσιν, ἑαυτοῖς ἀποκέχρηνται.

οϛʹ. πῶς γέροντα ὑπὸ λιμοῦ ἀποθανόντα.

Γέροντα ὑπὸ λιμοῦ ἀποθανόντα θέλοντες δηλῶσαι,

PRÆSAGIVM *copiæ vini significantes, upupam pingunt: Quæ si ante vitium tempus cecinerit, insignem vini bonitatem simul ac copiam prænunciat.*

93. Quomodo hominem, cui uvæ usus nocuerit.

VVÆ *esu offensum & sese curantem notantes, upupam pingunt, & Adiantum herbam. Hæc enim si uva comesta læsa fuerit, Adiantum ori inserens, certo decurso spacio pristinam recipit valetudinem.*

94. Quomodo hominem sibi ab hostium inimicorumve insidijs caventem.

SIBI *ab adversariorum insidijs caventem cum volunt significare, gruem vigilantem pingunt. Hæ enim hoc se ipsas præsidio custodiunt, totâ nocte per vices excubias agentes.*

95. Quomodo obscœnum puerorum amorem.

PÆDICATIONEM *designantes, geminas perdices pingunt. Quæ cum viduæ sunt, se invicem abutuntur.*

96. Quomodo senem fame enectum.

SENEM *qui fame perierit, volentes monstrare, a-*

* Ald. ἐπικεκαμ. utrunq; in m.s.

λῶσαι, ἀετὸν *ἀποκεκαμμένον ἔχοντα τὸ ῥάμφος ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ γηράσκων, ἀποκάμπτεται τὸ ῥάμφος αὐτοῦ, καὶ λιμῷ ἀποθνήσκει.

νϛ'. πῶς ἄνθρωπον ἀεὶ ἐν κινήσει καὶ θυμῷ διάγοντα.

ΑΝθρωπον ἀεὶ ἐν κινήσει καὶ θυμῷ διάγοντα, καὶ μήτε ἐν τῷ τρέφεσθαι ἡσυχάζοντα βουλόμενοι σημῆναι, κορώνης νεοσσοὺς ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἱπταμένη τρέφει τοὺς νεοσσούς.

νζ'. πῶς ἄνθρωπον εἰδότα τὰ μετέωρα.

ΑΝθρωπον εἰδότα τὰ μετέωρα θέλοντες σημῆναι, γέρανον ἱπτάμενον ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ ὑψηλῶς πάνυ ἵπταται, ἵνα θεάσηται τὰ νέφη, μὴ ἄρα χειμάζῃ, ἵνα ἐν ἡσυχίᾳ διαμένῃ.

νη'. πῶς ἄνθρωπον ἀποταξάμενον τὰ ἴδια τέκνα δι' ἀπορίαν.

ΑΝθρωπον ἀποταξάμενον τὰ ἴδια τέκνα δι' ἀπορίαν βουλόμενοι σημῆναι, ἱέρακα ἐγκύμονα ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ τίκτων τρία ᾠά, τὸ ἓν μόνον ἐπιλέγεται καὶ τρέφει, τὰ δὲ ἄλλα δύο, κλᾷ. τοῦτο δὲ ποιεῖ, διὰ τὸ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον τοὺς

ὄνυχας

quilam pingunt adunco rostro. Huic enim senescenti aduncum fit rostrum, itaq; inediâ perit.

97. Quomodo hominem in perpetuo motu atq; animi agitatione degentem.

EVM *qui in continuo motu & animi intentione usq; adeo versetur, ut ne vescens quidem quiescat, significantes, cornicis pullos pingunt. Hæc enim etiam volans pullos pascit.*

98. Quomodo hominem sublimium rerum peritum.

SIDERALIS *scientiæ gnarum cùm significant, gruem volantem pingunt. Illa enim altè admodum volat, ut nubes è proximo conspiciat, neq; tempestate agitetur, atq; ita altam agat quietem.*

99. Quomodo hominem proprios à se dimittentem liberos ob paupertatem.

HOMINEM *qui inopiâ pressus, liberos valere jusserit, notantes, accipitrem prægnantem pingunt. Is enim cum tria ova pariat, unicum quod nutriat seligit, reliquis duobus fractis. Hoc autem facit, quòd per id*

ὄνυχας ἀπολλύειν, καὶ ἐντεῦθεν μὴ δύνασθαι τὰ τρία βρέφη τρέφειν.

ρ'. πῶς ἄνθρωπον ὀκνοῦντα τὴν διὰ τῶν ποδῶν κίνησιν ποιεῖσθαι.

Ἄνθρωπον ὀκνοῦντα τὴν διὰ τῶν ποδῶν κίνησιν ποιεῖσθαι βουλόμενοι σημῆναι, κάμηλον γράφουσιν, ἐκείνη γὰρ μόνη τῶν ἄλλων ζώων τὸν μηρὸν κάμπτει, διὸ καὶ * κάμηλος λέγεται.

*κάμηρος.

ρα'. πῶς ἄνθρωπον ἀναιδῆ καὶ κατὰ τὴν ὅρασιν ὀξύν.

Ἄνθρωπον ἀναιδῆ, καὶ κατὰ τὴν ὅρασιν ὀξὺν θέλοντες δηλῶσαι, βάτραχον γράφουσιν· οὗτος γὰρ αἷμα οὐκ ἔχει, εἰ μὴ ἐν μόνοις τοῖς ὀφθαλμοῖς. τοὺς δὲ ἐκεῖ αἷμα ἔχοντας, ἀναιδεῖς καλοῦσιν, διὸ καὶ ὁ ποιητής· οἰνοβαρές, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο.

ρβ'. πῶς ἄνθρωπον μὴ δυνηθέντα κινεῖσθαι.

Ἄνθρωπον πολὺν χρόνον μὴ δυνηθέντα κινεῖσθαι, ὕστερον δὲ κινηθέντα τοῖς ποσὶ βουλόμενοι σημῆναι, βάτραχον ἔχοντα τοὺς ὀπισθίους πόδας ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ γεννᾶται ἄπους, ὕστερον

δὲ

tempus ungues amittat, ideoq; tres pullos simul educare non possit.

100. Quomodo hominem movendis pedibus cunctabundum ac lentum.

HOMINEM *pedum motu tardum & segnem volentes monstrare, camelum pingunt. Hic enim solus ex omnibus animantibus crus inter eundum inflectit, unde & appellationem nactus est: cum Græcè κάμηλος quasi κάμηλος à crurum inflexione dictus videatur.*

101. Quomodo impudentem hominem, acutiq; ac celeris visus.

HOMINEM *inverecundum & visu celerem designantes, ranam pingunt. Hæc enim non alibi sanguinem habet quàm in oculis. Porrò, qui illos sanguine resspersos habent, impudentes dicunt. Vnde & poëta:* Iliad. α.
Ebrie, luminibus canis, effrons, pectore cervi.

102. Quomodo hominem qui sese movere nequeat.

HOMINEM *qui cum diu sese movere non potuerit, postea tandem pedibus moveatur, demonstrantes, ranam pingunt, posteriores pedes habentem. Hæc enim*

δὲ αὐξανόμενος, προσλαμβάνει τοὺς ὀπισθίους
* Ald. πόδας. * προτέρους.

ξγ΄. πῶς ἄνθρωπον πάντων ἐχθρῶν.

Ἄνθρωπον πάντων ἐχθρὸν καὶ ἀπεχοινισμένον θέλοντες σημῆναι, ἔγχελυν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ οὐδενὶ τῶν ἰχθύων συνευρίσκεται.

ξδ΄. πῶς ἄνθρωπον σώζοντα πολλοὺς ἐν θαλάσσῃ.

Ἄνθρωπον σώζοντα πολλοὺς ἐν θαλάσσῃ θέλοντες σημῆναι, νάρκην τὸν ἰχθὺν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ὅταν ἴδῃ τοὺς πολλοὺς τῶν ἰχθύων μὴ δυναμένους κολυμβᾶν, συλλαμβάνει πρὸς ἑαυτὴν καὶ σώζει.

ξε΄. πῶς ἄνθρωπον, τὰ χρήσιμα καὶ τὰ ἄχρηστα κακῶς ἀνηλωκότα.

Ἄνθρωπον τὰ χρήσιμα καὶ τὰ ἄχρηστα κακῶς ἀνηλωκότα βουλόμενοι σημῆναι, πολύποδα ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ πολλὰ καὶ ἀσώτως ἐσθίων, παρατίθεται τὴν τροφὴν εἰς τὰς θαλάμους, καὶ ὅταν ἀναλώσῃ τὰ χρήσιμα, τότε καὶ ἄχρηστα ἐκβάλλει.

ξϛ΄. πῶς ἄνθρωπον τῶν ὁμοφύλων κρατήσαντα.

ἄνθρω-

nim primum ſine pedibus naſcitur, ſed poſtea dum augetur, pedes aſſumit poſteriores.* *prius.

103. Quomodo omnibus inimicum atq; inviſum hominem.

OMNIBVS *infeſtum, & qui cæterorum conſortium fugiat, oſtendere volentes, anguillam pingunt. Hæc enim cum nullo alio piſce commercium habere deprehenditur.*

104. Quomodo hominem multos in mari ſervantem.

HOMINEM *multos in mari ſervantem, ſignare volentes, torpedinem piſcem pingunt. Hæc enim ubi piſces multos viderit, qui natare non poſſint, ad ſe trahit, ac eos ſervat.*

105. Quomodo hominem qui utilia ſimul & inutilia malè conſumſerit.

HOMINEM *qui utilia ſimul & inutilia malè conſumſerit, indicantes, polypum pingunt. Ille enim cum multa eaq; intemperanter voret, cibum in cavernas reponens congerit, & cùm utilia conſumſerit, tum & quæ ſunt inutilia abjicit.*

106. Quomodo eum qui ſuæ gentis hominibus imperitat.

SVÆ

ΑΝθρωπον τῶν ὁμοφύλων κρατήσαντα βουλόμενοι σημῆναι, κάραβον καὶ πολύποδα ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ τοὺς πολύποδας κρατεῖ, καὶ τὰ πρωτεῖα φέρει.

ρϛʹ. πῶς ἄνδρα συζευχθέντα γυναικί.

*γρ. τὰς γίννας.

ΑΝδρα συζευχθέντα γυναικὶ ἀπὸ πρώτης * ἡλικίας ἐν ᾗ ἐτέχθη βουλόμενοι σημῆναι, πίννας ἐγκύους ζωγραφοῦσιν. αὗται γὰρ γεννώμεναι ἐν τῷ κόγχῳ, μετὰ καιρὸν ὀλίγον συζεύγνυνται ἀλλήλαις ἔνδον τοῦ κόγχου.

ρζʹ. πῶς ἄνθρωπον μὴ προνοούμενον ἑαυτοῦ.

ΠΑτέρα, ἢ ἄνθρωπον μὴ προνοούμενον ἑαυτοῦ, ἀλλ᾽ ὑπὸ τῶν οἰκείων προνοούμενον θέλοντες σημῆναι, πίνναν καὶ καρκίνον ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ ὁ καρκῖνος μένει κεκολλημένος τῇ σαρκὶ τῆς πίννης, καὶ καλεῖται πιννοφύλαξ, ἀκολούθως τῷ ὀνόματι. ἡ οὖν πίννα διόλου κέχηνεν ἐν τῷ κόγχῳ πεινῶσα. ὅταν οὖν αὐτῆς κεχηνυίας παρεισέλθῃ ἰχθύδιόν τι, ὁ πιννοφύλαξ δάκνει τῇ χηλῇ τὴν πίνναν, ἡ δὲ αἰσθομένη καταμύει τὸν κόγχον, καὶ οὕτως κυνηγετεῖ τὸ ἰχθύδιον.

SVÆ *nationis & generis hominibus imperantem cum denotare volunt, carabum & polypum pingunt. Ille enim polypis imperat, interq; eos primas tenet.*

107. Quomodo hominem junctum mulieri.

HOMINEM *mulieri ab ineunte ætate, adeoq; primis unguiculis junctum innuentes, ostrea prægnantia pingunt. Hæc enim cùm in conchâ gignantur, paulo pòst intra eandem concham sibi invicem junguntur.*

108. Quomodo hominem qui sui curam rationemq; non habeat.

PATREM *aut hominem qui se ipse non curet, sed à domesticis & propinquis curetur, volentes significare, ostreum & cancrum pingunt. Hic enim carni ostrei velut agglutinatus manet: Vnde & ex consecutione nominis, πιννοφύλαξ, quasi ostrei custos vocatur. Ostreum igitur planè hiat in concha esuriens. Si itaq; dum hiat, pisciculus aliquis irrepserit, mordet cancer ungula ostreum: quod sentiens, concham claudit, atq; ita pisciculum venatur.*

ρθ΄. Πῶς ἄνθρωπον λάμειαν ἔχοντα.

γλάμιαν m. f. ΑΝθρωπον *λάμειαν ἔχοντα βουλόμενοι σημῆναι, σκάρον ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ μόνος τῶν ἰχθύων μαρυκᾶται, καὶ πάντα τὰ προσπίπτοντα ἰχθύδια ἐσθίει.

ρι΄. Πῶς ἄνθρωπον τὴν ἑαυτοῦ τροφὴν ἐμοῦντα.

ΑΝθρωπον ἐμοῦντα τὴν ἰδίαν τροφὴν, ἢ πάλιν ἀπλήστως ἐσθίοντα βουλόμενοι σημῆναι, *ἐνάλιον γαλεὸν ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ κύει μὲν διὰ τοῦ στόματος, νηχόμενος δὲ καταπίνει τὸν γόνον.

*Ald. ἔνυδρον.

ρια΄. Πῶς ἄνθρωπον ἀνθρώπων ἀλλοφύλων χρώμενον μίξει.

ΑΝθρωπον ἀνθρώπων χρώμενον μίξει ἀλλοφύλων βουλόμενοι σημῆναι, *μύραιναν ἰχθὺν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἐκ θαλάσσης ἀναβαίνουσα, τοῖς ἔχεσι μίγνυται, καὶ αὐθέως εἰς τὴν θάλασσαν ἐπιτρέχει.

* σμύραιναν m. f.

ριβ΄. Πῶς ἄνθρωπον ἐπὶ φόνῳ κολασθέντα.

ΑΝθρωπον ἐπὶ φόνῳ κολασθέντα, καὶ μεταμεληθέντα βουλόμενοι σημῆναι, τρυγόνα περιπεπλεγμένην ἀγκύστρῳ ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ κα-

ταχε-

109. Quomodo hominem ingluvie laborantem.

HOMINEM *gulæ deditum designare volentes, scarum pingunt. Hic enim solus ex piscibus ruminat, & omnes occursantes pisciculos devorat.*

110. Quomodo hominem cibos vomentem.

EVM *qui ubi sumtos cibos evomuerit, avidè rursum vorat, & ita ut satiari non possit, significantes, felem aquaticum pingunt. Hæc enim ore parit, & natans fœtum absorbet.*

111. Quomodo hominem qui cum alienigenis comercium habeat.

HOMINEM *alienigenarum commercio gaudentem innuentes, murænam piscem pingunt. Hæc enim è mari flumina ascendens, viperis miscetur, ac protinus in mare recurrit.*

112. Quomodo hominem ob cædem factam supplicio affectum.

HOMINEM *qui cædis admissæ pœnas dederit, quemque pœnituerit, designare volentes, turturem la-*

ταχεθεῖσα, ῥίπτει τὴν ἐν τῇ οὐρᾷ ἄκανθαν.

ριγ΄. πῶς ἄνθρωπον ἀφειδῶς κατεσθίοντα τὰ ἀλλότρια.

Ἄνθρωπον ἀφειδῶς κατεσθίοντα τὰ ἀλλότρια, καὶ ὕστερον καταναλωκότα τὰ ἴδια, βουλόμενοι σημῆναι, πολύποδα ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ ἐὰν ἀπορήσῃ τροφῆς τῆς ἀπὸ ἄλλων, τὰς ἰδίας πλεκτάνας ἐσθίει.

ριδ΄. πῶς ἄνθρωπον ἐπὶ καλῷ ὁρμήσαντα.

Ἄνθρωπον ἐπὶ καλῷ ὁρμήσαντα, καὶ ἀντὶ τούτου κακῷ περιπεσόντα, βουλόμενοι σημῆναι, σηπίαν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἐὰν ἴδῃ τινὰ βουλόμενον αὐτὴν θηρᾶσαι, προΐεται εἰς τὸ ὕδωρ ἐκ τῆς κοιλίας τὸ μέλαν, ὥστε ἐκ τούτου μηκέτι αὐτὴν βλέπεσθαι, καὶ οὕτω * διαφεύγει.

* Ald. φεύγει.

ριε΄. πῶς ἄνθρωπον γόνιμον.

Ἄνθρωπον γόνιμον βουλόμενοι σημῆναι, στρουθίον * πυρίτην ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ ὑπὸ ὀργῆς ἀμέτρου, καὶ πολυσπερμίας ὀχλούμενος, ἑπτάκις μίγνυται τῇ θηλείᾳ, ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἀθρόως σπερμαίνων.

* γρ. καὶ πυργίτην.

ρις΄. πῶς ἄνθρωπον συνοχέα καὶ ἐνωπικόν;

ἄνθρω-

queo implicitam pingunt. Hæc enim capta, ſpinam quam in caudâ habet abjicit.

113. Quomodo eum qui profuſiùs alienis veſcatur.

EVM *qui & aliena intemperanter decoquat, & demum ſua conſumſerit, deſignantes: polypum pingunt. Is enim ſi victu aliunde quæſito indiguerit, propria edit flagella.*

114. Quomodo eum qui rerum honeſtarum amore flagret.

EVM *qui toto pectore in res pulcherrimas incumbit, ac ideo ſeſe periculis objicit, volentes innuere, ſepiam pingunt. Hæc enim ſi viderit à quopiam ſibi inſidias ſtrui, in aquam ex alvo nigerrimum effundit ſanguinẽ: ex quo fit, ut jam conſpicua non ſit, atq; ita evadat.*

115. Quomodo fœcundum & veneri addictum hominem.

SEMINE *abundantem hominem volentes deſignare, paſſerculum pyrgiten pingunt. Hic enim & immodicâ irâ & copiâ ſeminis ductus, ſepties in hora fœminam init, copioſum confertimq; ſemen effutiens.*

116. Quomodo hominem, qui vim quandam habeat ſibi alios conciliandi ac devinciendi.

Ἄνθρωπον συνοχέα καὶ ἑνωτικὸν βουλόμενοι σημῆναι, λύραν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ συνέχειαν φυλάττει τῶν ἰδίων κρουμάτων.

ιζ'. πῶς ἄνθρωπον πάλαι μὲν ἀποστάντων τῶν ἰδίων νοημάτων, ὕστερον δὲ γεγονότα τῆς ἑαυτοῦ φρονήσεως.

Ἄνθρωπον πάλαι μὲν ἀποστάντα τῶν ἰδίων νοημάτων, ὕστερον δὲ τῆς ἑαυτοῦ γεγονότα φρονήσεως, καὶ τάξιν *ἐπαγαγόντα τῇ ἑαυτοῦ ζωῇ βουλόμενοι σημῆναι, σύριγγα γράφουσιν. αὕτη γὰρ ἐπιστρεπτική ἐστι, καὶ ἀναμνηστικὴ τῶν καταθυμίως πεπραγμένων αὐτῷ, καὶ μάλιστα τεταγμένον ἐκτελοῦσα φθόγγον.

* Ald. ἀπαγόντα.

ιη'. πῶς ἄνθρωπον *ἴσως πᾶσι τὸ δίκαιον ἀπονέμοντα.

* Ald. ἴσον.

Ἄνθρωπον ἴσως πᾶσι τὸ δίκαιον ἀπονέμοντα βουλόμενοι σημῆναι, στρουθοκαμήλου πτερὸν γράφουσι. τοῦτο γὰρ τὸ ζῶον πανταχόθεν ἴσα ἔχει τὰ πτερυγώματα παρὰ τῶν ἄλλων.

ιθ'. πῶς ἄνθρωπον φιλοκτίστην.

Ἄνθρωπον φιλοκτίστην βουλόμενοι σημῆναι, χεῖρα ἀνθρώπου γράφουσιν. αὕτη γὰρ ποιεῖ πάντα τὰ κτίσματα.

Ὡραπόλλωνος Νειλώου ἱερογλυφικῶν τέλος.

Cùm hominem significant, qui alios sibi continenter devinciat & demereatur, lyram pingunt. Hæc enim continenter suum retinet concentum.

117. Quomodo eum, qui antea mente alienatus fuerit, sed postea resipuerit.

EVM *volentes ostendere, qui cùm quondam mente alienatus esset, ad se demum redierit, certumq; vitæ suæ ordinem ac rationem instituerit: fistulam pingunt. Hæc siquidem animum demulcet, & ea in memoriam reducit, quæ ex animi sententiâ & cum voluptate quis gesserit. Insuper & maximè compositum edit sonum.*

118. Quomodo eum qui jus ex æquo omnibus tribuat.

EVM *qui jus æqualiter omnibus impertiatur significare volentes, struthiocameli pennam pingunt. Hoc enim animal præter cætera pennas alarum undiquaq; æquales habet.*

119. Quomodo hominem ædificandi studiosum.

ÆDIFICANDI *cupidum hominem volentes innuere, hominis manum pingunt. Hæc enim omnia absolvit opera.*

Horapollinis Niliaci sacrarum sculpturarum finis.

IN HORAPOLLINEM OBSERVATIONES IOANNIS MERCERI.

Ὥρου Ἀπόλλωνος] *Sol Ægyptijs ὧρος dicitur, idq; ut infra apud hunc autorem videre eſt, ἀπὸ τοῦ τῶν ὡρῶν κρατεῖν, quòd ejus motu (ut qui non temporum modò, quemadmodum ſcribit Plinius libri 2. cap. 6. terrarumq; ; ſed ſiderum etiam ipſorum cœliq; rector ſit) horarum ac temporum diſtinguantur intervalla. Vide igitur, num fortè rectius hujus autoris nomen denſo ſpiritu ſcribendum ſit. Quanquam non eſt magni momenti hæc res.*

ἱερογλυφικά] Hoc *nomine ænigmaticæ quædam in rebus ſacris ſculpturæ, & ſacra quædam apud Ægyptios monumenta ſeu characteres ac notæ intelliguntur. Illi enim, prius quàm uſitatiſſima eſſet literarum ac ſcripturæ ratio, vel ne facilè vulgò ſacra profanerentur myſteria : non literis hæc, ſed ſculptis rerum animaliumq; figuris deſignabant. Inter eorum characteres ille vel maximè nobis memoratu dignus videtur, à noſtro tamen autore prætermiſſus, quòd crucis inſigni vitam futuram ſignificabant, id figuræ Serapidis pectori inſculpentes. Atq; haud ſcio an morem illum Ægyptij (ut ſunt eorum linguæ vicinæ) ab Hebræis ſumſerint : apud quos, ut*

testis est Hieronymus in nonum Ezechielis caput, antiquis literis, cujusmodi & eo tempore erant Samaritanorum, taf litera crucis habet similitudinem. Sed hæc forsitan πάρεργα.

πῶς αἰῶνα σημαίνει] *In venetiano quoq; exemplari* σημαίνει *legitur. Vide autem num rectiùs* σημαίνουσι *legatur; nisi mavis* σημαίνει *referre ad* ἱερογλυφικά. *At in sequentibus semper verbum plurale reperies,* σημαίνουσιν, δηλοῦσιν, ἐμφαίνουσιν: *ut planè ad Ægyptios referri debeat.* [*Atq; ideò sanè libentiùs legerim, quòd hi tituli, qui capitibus superscribuntur, non ipsius sint autoris, ut ex manuscripto Codice perspicuũ est, in quo hæc ad marginem notantur, sed à diligenti posteà lectore adjecti, sicut & in alijs plerisq; accidit.*] Pag. 1.

διὰ τὸ αἰώνια] αἰὼν *& ævum, hoc est* τὴν τοῦ κόσμου σύστασιν καὶ χρόνου ἔκτασιν, *mundi constitutionem temporisq;, quoad orbis constiterit, productionem notat & æternitatem, ac planè idem quod* עולם *apud* Hebræos. HOLEM. Ideo αἰώνια *verto æterna, æviq; seu temporis continuum fluxum producentia. Porrò æternam esse cælestibus naturam, stulta credebat antiquitas.*

οὐραῖον] *Etsi nomen hoc & Græcum sit, &* ἀπὸ τῆς οὐρᾶς *deducatur, hîc tamen ut nomen Ægyptium sumi debet, idem valens quod Græcè* βασιλίσκος. *Porrò*

lib. 29. cap. 4. & 8. cap. 21. *quod hîc de basilisco traditur, firmat Plinius, addens & alios serpentes olfactu necare, & hominem vel si aspiciat tantùm interimere, & non contactos modò, verùm & afflatos frutices necare. De varijs autem serpentum generibus vide eundem cap. 23. libri 8. [Antea οὐραῖον legebatur: sed nos οὐβαῖον ex m. s. cod. restituimus, quæ vox est Ægyptia, ut ex nostro autore licet discere, basiliscum significans. Haud scio an ab Hebræo OB, quod Pythonem solent vertere.]*

Pag. 3. τὴν ἑαυτοῦ ἐσθίοντα οὐράν] *Vnde & à Latinis annus vertens dicitur, quòd semper in se sua per vestigia volvitur annus.*

[ἐπειδή φασιν ἐν τῇ ἀνατολῇ ιε. μοίρας ὑπάρχουσι] *Sic anteà legebatur: sed lectio m. s.* μοιρῶν ὑπάρχουσαν, *multò rectior, ut quæ Lunæ cursum apertè doceat. Porro quindecim Lunæ partes, quindecim dies intellige: nam & pòst, ubi de ejus occasu loquitur, dicit* τὸν ἀριθμὸν τῶν λ΄. ἡμερῶν πληρώσασαν.]

ὑπάρχουσαν] *Id est, quòd in ortu quidem dicant eam, quum est 15. partium, sursum erectis cornibus apparere: at in occasu, 30. diebus completis, cornua deorsum inflexa gerere.*

Pag. 6. βουλόμενοί τε ἔτος εἰπεῖν, τέταρτον λέγουσιν] *Annum antea ita pontificum vitio turbatum, quemadmodum*

admodum est apud Suetonium, ut nec messium feriæ æstati, nec vindemiarum autumno quadrarent, in eum digessit ordinem Cæsar, Sosigenis opera: ut cum annus ex 365. diebus & quadrante, utpote sex horis constaret, quarto quoq; anno Februario mensi unus intercalaretur dies, qui & ob id bissextus dici solet: cujus nominis rationem optimè noster Celsus sub titulo de verborum significatione exponit, eo Legis capite, cujus initium est, Cùm bissextus.

ἢ νίκην] *In Aldino exemplari interjiciuntur hæc,* ἢ ἄρεα, ἢ ἀφροδίτην, *aut Martem aut Venerem, quorum in sequentibus capitibus ratio traditur. Ea & nos adnectenda curavimus. Porrò* ἱέρακα *malui accipitrem vertere, quàm quod alij verterant aquilam: etsi pleraq; ex ijs quæ de naturâ* τῶν ἱεράκων *dicuntur, aquilis quoq; conveniant. De varijs autem accipitrum generibus vide Plin. cap. 8. lib. 10.* Pag. 7.

τῇ ἱερακίᾳ βοτάνῃ] *Lactuca caprina Plinio dicitur, Apulejo lactuca sylvatica, dicitur & Sonchites. Eandem hieraciam nonnullis vocari (vulgo hieraceum nominant) idem tradit Plinius, quoniam accipitres scalpendo eam, succoq; oculos tingendo, obscuritatem cum sensere, discutiant. De ejus facultatibus Plinium ipsum lib. 20. cap. 7. & medicos consule.*

ταπείνωσις δὲ] *Ita in exemplari Aldino legebatur, sed nos ταπείνωσιν emendauimus, ut præcedentibus ac subsequentibus respondeat.* [*adde, quod nostræ lectioni subscribit vetus exemplar.*]

Pag. 9. τὸ πρὸς τὴν ψυχὴν συμπαθές] *Ita in veteri legebatur: sed vera est m. s. codicis lectio,* διὰ τὸ πρὸς τὴν ψυχὴν συμπαθεῖν, *quam & nos reposuimus. Est autem* συμπάθεια *philosophis & medicis ille naturæ consensus, cùm iisdem rebus affici moveriq; solemus.*

ὡς καὶ ἡ ψυχὴ τρέφεται] *Est enim sanguis* ὄχημα τῆς ψυχῆς, *vehiculum animæ. Cæterùm in exemplari etiam Aldino* ὡς *legitur, sed* ᾧ *legendum existimo.* [*Quanquam & hæc lectio rejicienda non est, quam & in m. s. invenimus.*]

Pag. 11. δύο κορώνας] *De cornicum naturâ vide Plinium lib. 10. cap. 12.*

αὐτῶν ὁμονοίας] *Vnde & cornicum concordia proverbio celebratur: de quâ est in Alciati emblematis carmen elegantissimum:*

Cornicum mira inter se concordia vita est,
Inq; vicem nunquam contaminata fides. &c.

ἐν τοῖς γάμοις ἐκκορεῖ κορεῖ] *Verba hæc* ἐκκορεῖ κορεῖ *ita transtulimus, ut* ἐκκορεῖ *verbum illud sit, quod*

in nuptijs celebrandis acclamari soleret à Græcis, κορὶ autem dicat autor in eo nomine cornicem significare. Cæterùm quid aliud hæc vox ἐκκορὶ significet, inquirendum non est: præsertim quum dicat, Græcos verbum illud ἀγνοοῦντας usurpare. Iungunt nonnulli has duas dictiones ἐκκορὶ κορὶ, easq; Latinè verti posse orna cornicem, hoc est pudicitiam, dicunt. ἐκκορῶ Græcis interdum est orno, unde diceretur in imperativo ἐκκόρει. Ego simpliciter ἐκκορὶ verbum esse puto, quo Græci perpetuam concordiam in nuptiarum celebratione cōjugibus optabant, ejus tamen nominis rationem ignorantes. [Porrò in m. s. pro κορώνην legitur κορώνη: ut in nuptijs acclamata fuisse verba illa intelligat ἐκκορὶ κορὶ κορώνη.]

ἐκκορει non habet formam [illegible] [illegible] sine dubio est vocabulum Ægyptiarum.

κάνθαρον ζωγραφοῦσι] *De Scarabæo Plin. lib. 11. cap. 28. Erasmus fusissimè in proverbio Scarabæus aquilam quærit.* Pag. 13.

ἐπειδὰν ὁ ἄρσεν] *Ita & in Venetiano codice legitur. Sed legendum ut restituimus ὁ ἄρσην, quis est qui vel de limine tantùm musas Græcanicas salutârit, qui non videat?*

αὐτὸς γὰρ ἀπὸ τοῦ ἀπηλιώτου εἰς λίβα φέρεται] *Locum hunc non satis fideliter vertit vetus interpres, ut*

qui sententiam hanc de Sole intellexerit, cujus expressim nulla est facta mentio: cùm & contextus ratio & veritas ipsa ex Astrologorum petita fontibus satis apertè commonstret relativum αὐτὸς ad τὸν κόσμον mundũ, referri debere. Quis enim nescit inter astrologos, cœlum illud quod primum mobile appellant, singulis diebus ab ortu in occasum rapidissimè circumagi. Solem verò ac cætera sidera adverso motu ferri ab occidente in orientem? quod eleganter Ovidius Metamorph. secundo, versibus illis docuit:

Adde quòd assidua rapitur vertigine cœlum,
Sideraq; alta trahit, celeriq; volumine torquet.
Nitor in adversum, nec me qui cætera vincit
Impetus, & rapido contrarius evehor orbi.

Quod enim ab hoc autore dictum est, ἀπὸ τοῦ ἀπηλιώτου εἰς λίβα, & ἀπὸ λιβὸς εἰς ἀπηλιώτην, *idem cũ eo est, quod paulo antè dixerat,* ἀπὸ ἀνατολῆς εἰς δύσιν, & *similiter* ἀπὸ δύσεως εἰς ἀνατολήν. ἀπηλιώτης *enim, qui Latinis subsôlanus dicitur, ut docet in Meteorologicis Aristoteles, & Gellius libri 2. cap. 22. ab ortu verno flat.* λὶψ *qui Latinis Africus, ab occasu brumali. Adversatur enim vulturno, qui ab ortu spirat hyberno. Vide & Plinium de ventorum ratione pulchrè differentem libri 18. cap. 33. & 4. & lib. 2. cap. 46. & 7.*

τῆ

τῇ ἐννάτῃ δὲ καὶ ὀγδόῃ] *Mendosam hanc lectionem esse, satis apparet ex præcedentibus, & pro ὀγδόῃ substituendum εἰκοστῇ.*

ταύτῃ γὰρ τὴν ἡμέραν] *Sic & in Venetiano exemplari legitur. Sed locum hunc ita potes emendare, si unicam adjicias literam,* ταύτην γὰρ τὴν ἡμέραν, *vel potiùs, quod & meo quidem judicio aptius cum sequentibus cohærebit,* ταύτῃ γὰρ τῇ ἡμέρᾳ *&c. ut* σύνοδον *nomen sit substantivum, & sensus sit: Eo enim die existimat coitum esse Lunæ & Solis, insuperq; mundi generationem, hoc est rerum quæ in mundo gignuntur ortum ac productionem.*

γένεσις δὲ] *Lego* γένεσιν, *etsi Venetianus quoq; codex refragetur.*

εἰσὶ δὲ καὶ κανθάρων ἰδέαι τρεῖς] *Vide Plinium, qui & alia quædam videtur horum statuere genera.*

στρογγυλοειδὴς δὲ γίνεται] *Legendũ videtur* στρογγυλοειδεῖς δὲ γίνονται, *nisi subitam numeri mutationem Hebræo magis quàm Græco sermoni familiarem admittere libet. Sic & in Venetiano legitur. [Sed jam nihil dubium, quin ita sit immutanda hæc lectio ex fide m. s. exemplaris.]* Pag. 15.

ἐν ἡλίου πόλει] ἡλιούπολις, *vel divisim* ἡλίου πόλις *urbs*

urbs est Ægypti, hoc (ut Diodorus Siculus testatur) nomine ab Ægyptijs appellata, à Græcis verò Θῆβαι. Hæc centum portis clara fuit. Vnde Iuvenalis:

Atq; vetus Thebe centum iacet obruta portis.

Et Homerus Iliados 1.

——————οὐδ᾽ ὅσα Θήβας
αἰγυπτίας, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται.
αἵθ᾽ ἑκατόμπυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ᾽ ἀν᾽ ἑκάστην
ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν.

Hessus ita reddidit:

Aut etiam veteres Ægyptia mœnia Thebas,
Vrbem divitijs celebrem, quam limina centum
Portarum claudunt, per quarum quamlibet unam
Agmina sæpe viri bello pulcherrima ducunt,
Curribus instructi rapidis, & equestribus armis.

Vbi Homeri interpres Θήβας αἰγυπτίας *exponens,* τὰς *inquit* νῦν καλουμένας διόσπολιν. *Hanc eam esse credunt, quæ in scripturis sacris modò* אֹן *modò* אָוֶן *dicitur, Genes. 41. & 46. Item Ezechielis 30. Nam quæ* בֵּית שֶׁמֶשׁ *Hebræis dicitur, etsi nomen Solis præferat, longè tamen alia est: utpote quæ teste Iosepho Græcis dicitur Scythopolis. Hæc in tribu Iudæ erat, ut Iosuæ 15. scribitur: etsi ejusdem nominis urbs & in tribu Naphtali & Isachar fuerit, quemadmodũ docet historia Iosuæ cap. 19.*

On, Aven.

Beth Schemes

[*Quanquam*

[Quanquam & hujus nominis urbem in Ægypto memorat Jeremias 43. cap. & hanc eam esse credunt, quæ Isaiæ 19. HIR HAHERES *nominatur.]*

δεύτερα ἡ γενεὰ ἡ δίκερως] *In quodam, inquit Plinius, genere eorum grandi, cornua prælonga, bisulcis dentata forcipibus in cacumine cùm libuit ad morsum coeuntibus, &c. Porrò præter ea quæ hoc loco noster autor de mirâ Scarabæorum naturâ prodidit, ex Plinio adde & quæ sequuntur : Scarabæum ex asinorum corpore exanimato nasci, sicut equorum vespas atq; crabrones, & juvencorum apes; mutante naturâ ex aliis quædam in alia, lib. 11. cap. 20. Eundem magnam Ægypti partem inter numina colere, quòd solis operum similitudo quædam, sicut & ex nostro Horo colligere est, huic animali sit, lib. 30. cap. 11. Scarabæum etiam visum exacuere, lib. 29. cap. ultimo. Sed hæc satis. Nam cætera diligens lector assiduâ poterit lectione perscrutari.*

καθὰ καὶ ἶβις) Hanc *& Ægyptii inter numina sua habuêre. Testis est Plinius lib. 10. cap. 38.*

ἢ οὐρανίαν) *Non ignoro Uraniam unam ex novem Musis esse, fuisse quoq; hoc Veneris apud varias gentes epitheton. Cæterum ego hoc loco* οὐρανίαν *novè interpretor, ut nihil amplius significet quàm* οὐρανόν. *Hoc enim & infra admonet, quòd scilicet Ægyptii* ἄστρον ἢ γοῦν-

ται ἀῤῥενικῶς δηλοῦν τὸν οὐρανόν. Ideo οὐρανίαν hic genere fœmineo Ægyptiorum more potiùs, quàm οὐρανὸν masculino extulit. Obſervabis tamen interim non eodem ordine rei hujuſce rationem poſtea eſſe redditam, quo propoſita fuerat. Nam id penultimo loco facit. Vide igitur num rectius ἡ οὐρανίαν ſubnecteretur poſt ἡ ἥραν.

Pag. 17. ἡ δὲ φύσεις αὐτῶν) De hac Plinius lib. 10. cap. 6. hunc in modum ſcribit: Nidos nemo attigit. Ideo etiam fuêre, qui putarent illos ex adverſo orbe advolare, falsò. Nidificant enim in excelſiſſimis rupibus.

πρὸς βορέαν ἄνελκον) Dictionem hanc vetus interpres omiſit. Debet autem meo judicio ad τὴν φύσιν referri, ut illæſum perſtet indemneq; ad Boream, vas genitale vulturis.

[ἄνελκον) Ne te hæc dictio torqueat, quæ me aliàs torſit: eſt enim ex m. ſ. legendum ἄνεμον, ſicut & nos repoſuimus. Paulo poſt ποθοῦσα, magis quadrat ad verbum præcedens ὀργῶσῃ.]

ἃ ὑπὸ ἀνέμου συλλαμβάνονται) Locus hic corruptus eſt, & aliter à* vetere interprete lectus, quàm à nobis legatur. Legebat ille cum negatione ἃ οὐχ ὑπὸ ἀνέμου συλλαμβάνονται. At nos nullam hoc loco negationem interjiciendã cenſemus, ſed poſtea ubi dicitur, γυπῶν δὲ οὐχ ὑπηνέμιον &c. ut ſit hujus loci hic

*Bernard. Trebatio.

ſenſus.

ſenſus: quoddam eſſe vulturum genus, quod ex vento quidem concipiat, ſed ova ad eſum duntaxat, non etiam ad fœtum utilia, quæ ὑπηνέμια *Græcis quaſi Latinè ſubventanea dicuntur. At eos vultures, qui non coitu tantùm utuntur ſubventaneo, & in quo ex vento nihil omnino concipiatur, ova hujuſcemodi edere, quæ poſſint* ζωογονεῖσθαι*, hoc eſt vivificari ac fœtum producere. Quòd ſi veteris interpretis lectionem ſequi malis, liberum eſt: ſed omninò diverſus erit ſenſus, aliud inquam eſſe vulturum genus, quod nequaquam ex vento concipiat, horumq́; ova eſui ſolùm, non item genituræ accommoda eſſe. At omnes illos vultures, qui ex vento comprimuntur & concipiunt, ova parere ad fœtum gignendum accommodatiſſima. Cæterùm lectionem ſententiamq́; noſtram firmare videtur, quod ab Eraſmo in proverbio* ὑπηνέμια τίκτει *.i. ſubventanea parit, ſcribitur, uſurpari id adagij de levibus frivoliſq́; inventis, tranſlatumq́; eſſe ab avibus, quæ Veneris imaginatione concipiunt ova, ſed inania, & unde fœtus non gignatur, quæ Græci tum* ὑπηνέμια *tum* ζεφύρια *dixerunt. Unde & apud Homerum Iliad.* δ´. ἀνεμώλια βάζεις, *vana ac frivola loqueris. Ubi Homeri interpres* ἀνεμώλια *exponit* ἀνεμόφθορα ἢ ἀνέμοις ἐοικότα, τουτέστιν ἀφανῆ.

Et in libris epigrammatum, in illo Palladæ carmine:

ὦ γένος ἀνθρώπων ἀνεμώλιον αὐτοχόλωτον,
μέχρι τέλους βιότου μηδὲν ἐπιστάμενον.

Dicuntur etiam ἀνεμίδια & ἀνεμοφθόρητα. *[Cæterùm paulò alia lectio est in m. s. quæ sanè haud scio an recipienda sit: nam pro* ἔστι δὲ καὶ ἄλλα γένη γυπῶν, *illic legitur* ὀρνέων γένη: *& tùm sequenti sententiæ non erit adjicienda negatio. Erit enim sensus: alia quidem esse avium genera, quæ ex vento concipiant, sed quorum ova esui tantùm, non genituræ sint accommoda. At vulturum ova, etsi ex vento concipiant, ad generandum valere.]*

Pag. 18. V. 9. leg. sed quorum ova ad esum &c.

περὶ ἡμερῶν ἑπτά) *Plinius scribit, vultures triduò antè aut biduò volare, ubi cadavera futura sunt. Unde proverbialis sententia, Si vultur es, cadaver expecta. Vide Erasm. in proverbio, vulturis umbra.*

Pag. 19. ἑκατὸν γὰρ εἴκοσιν ἡμέρας ἔγγειος μένει) *Versionem nostram in hunc locum si cum vetere interprete cōferas, eum, locum hunc aut aliter legisse, aut nequaquam intellexisse comperies. Nam cum trecentos sexaginta quinq; anni dies, in tres partes, hoc est, in ter centum viginti dies, ita Græcus contextus dicat vulturem distribuere, ut centum quidem ac viginti diebus* ἔγγειος, *vel ut nos legimus* ἔγκυος *maneat, totidem diebus pullos nutriat.*

nutriat, totidem se ipse curet, reliquis quinq; ex vento concipiat. Vetus interpres centum ac viginti dies duobus primis membris ascribit, postremo ducentos & quadraginta, quo & modo dierum anni numerus 360. completur, verùm non ut in contextu Græco distributi sunt. Porrò pro ἔγ]ειος lego ἔγκυος, quod mihi magis vulturis naturæ consonum videtur. *Ita legitur etiam in m. s.* *Enimvero illud animadversione dignum, ubi in contextu Græco legitur, ταῖς δὲ λειπούσαις ἑκατὸν, minorem desiderari numerum, καὶ εἴκοσι, qui & sæpe prætermitti solet, & infra omittitur, ubi dicit ἐν ταῖς ἑκατὸν ἡμέραις, ἐν αἷς τὰ ἑαυτῆς ἐκτρέφει τέκνα. At hoc loco, ut dierum anni numerus omni ex parte absolutus sit, necessariò adscribendum censuerim. (Cæterùm in m. s. utrobiq; legitur κ'. quo modo & nos restituimus.)*

ὅπερ ἐστὶ θηλείας ἔργον) *Hoc ad vocē ipsam γῦψ ἐστι, quæ fœminea est, referri debet.*

Pag. 20. V. 7. leg. centum ac viginti, sui curam.

μηκυνῶ τὸν λόγον --- αἰγύπτιοι) *Desiderari in hac lacunâ verbum δηλοῦσι, aut aliud simile, vetus quoq; sensit interpres.*

μήτηρ γάρ ἐστι θηλυκοῦ ζώου) *Potest ut vertimus intelligi, matrem sexus esse fœminei.* *Pag. 21.* *Potest & de vulture accipi, quòd mater sit fœminei animalis. Nunquam*

enim nisi fœminam vultur, qui & ipse fœmineus est, ex se procreat.

δράχμαι δὲ δύο) *propter συνέπειαν superiorum, lego* δραχμὰς δὲ δύο.

ὅτε ἀρσενικοῖς) *Hic aliquid deesse videtur.* Potest *tamen sensus elici, etsi nonnulli ita hunc locũ suppleant,* ὅτε ἀρσενικοὶ ἀναγκαῖοι. (*Sed sequamur lectionem m. s. exemplaris, ubi ita legitur;* ἔκ τε ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ ὑπάρχοντος, *id est, Ipsis enim videtur mundus ex mare & fœmina constare.*)

Scaliger lib. II. epist. 198. ἀρσενοθήλεις) Hoc ex poëtarum fabulis satis notum *est, qui mollem effœminatumq; deum Vulcanum,* Palla*da viripotentem & bellatricem deam statuunt.*

εἱμαρμένη δὲ) Lego εἱμαρμένην, *ut præcedentibus & subsequentibus respondeat.*

Pag. 23. πέντε μόνοι δὲ ξ αὐτῶν κινούμενοι) *Cur non potius septem omnes planetæ, nisi forte ex hoc numero Saturnum & Martem, ut infesta graviaq; sidera eximi voluerunt.*

κυνοκέφαλον ζωγραφοῦσι) De Cynocephalo Plin. *lib. 8. cap. 54. Unde colligere licet, animal esse Cynocephalum homini haud absimile, monstrisq; annumerari, sicut & satyros, sphinges, similiaq; apud scriptores celebrata portentorum genera.*

ἑβδο-

ἑβδομήκοντα δύο χώρας) *Hæc climata appellant, à poli inclinatione & elevatione.* Pag. 28.

καὶ ἐπιμελείας τυγχάνοντες) *Locum hunc corruptum alioqui, quod ad illas duas dictiones attinet* τυγχάνοντες *&* τούτοις, *ita emenda, ut quod & orationis ipsa monet structura, pro* τυγχάνοντες *legas* τυγχάνοντας, *& pro* τούτοις, τούτους.

καθ' ἑκάστην ἡμέραν νεαθούμενον) *Dubitabamus antea, quomodo locus esset restituendus, ac* ἐσθούμενον *vel* ἐσθιόμενον *substituebamus. Sed jam planè locus erit restitutus, si ex veteri legas* νεκρούμενον.

καὶ σχοινίον) *Hoc nomine stilum appellat ex juncis concinnatum:* σχοῖνος *enim juncus est.*

καὶ ἐγγράφει) *Potest hoc referri vel ad Cynocephalum, ut nos vertimus, vel ad sacerdotem, ut sit sensus: & ubi sacerdos ex eo genere Cynocephalum esse perspexerit, quod literis addictum est, eum inter animalia sacra refert, & in ordinem sacrum cooptat. Id enim significatus sæpe habet verbum* ἐγγράφειν.

ἐπεὶ ἑρμῇ ἀπενεμήθη τῷ πάντων μετέχοντι γραμμάτων) *Est enim Mercurius orationis ac eloquentiæ præses: quem & Plato* ἑρμῆν *quasi* εἰρέμην, *deum scilicet qui dicendi rationem excogitaret, dictum vult.*

Unde

Unde olim apud Græcos in foris, ἑρμῆς ἀγοραῖος.

ἀλλ' οὐδὲ ἰχθυώμενος ἄεργον) *Ita emendo, ἀλλ' οὐδὲ ἰχθυόμενος ἀργὸν, vel potius ἀργός, sed neq; si piscibus alatur, quod tamen ejus naturæ repugnat; propterea ignavus est, aut inertiæ torporiq; deditus; quemadmodum externi sacerdotes. Ægyptios enim sacerdotes sapientiæ studia & optimas quasq; artes magnâ coluisse diligentiâ, eminentissimi prodiderunt autores, inter quos & Aristoteles circa initium τῶν μετὰ τὰ φυσικά. [In veteri legitur ἰχθυώμενον ἀργὸν, ut sit ab ἰχθυάω.]*

σχήματα) *Hæc dictio in Venetiano quoq; exemplari ascribitur, sed longius à cæteris distans, quod ostendit aliquid hoc loco desiderari. [Verùm in m. s. prorsus omittitur.]*

πῶς ἰσημερίας δύο) *Græci dierum, Latini noctium rationem habuerunt. Unde factũ est, ut quas Græci ἰσημερίας, Latini æquinoctia vocarint, cùm vox Græca æquidia sonet. Hæc contingunt Sole æquatorem quem vocant circulum perlustrante, sub signis ariete & librâ. Bis enim in anno noctes diebus æquantur, vere mense Martio, & autumno mense Septembri.*

Pag. 27. δωδεκάκις τῆς ἡμέρας καθ' ἑκάστην ὥραν οὐρεῖ) *Atq; hinc duodecim horarum origo fuisse creditur. Quodam enim tempore Trimegistus, cùm esset in Ægypto*

sacrum

ſacrum quoddam animal Serapi dedicatum, quod in toto die duodecies urinam feciſſet, pari ſemper interpoſito tempore, per duodecim horas diem dimenſum eſſe conjecit, & exinde hic horarum numerus cuſtoditur. Alij dicunt ex quadraturâ cœli, quæ ſecundum muſicam rationem in 12. partes dicitur eſſe diviſa, horas 12. eſſe nominatas. Aquam enim per totum diem exceperunt tenuiſſimâ cavernâ defluentem, & hanc majores noſtri in 12. partes diviſerunt, ex his partibus horis nomen impoſuerunt. Hæc inſignis Rhetor Victorinus in luculentis illis commentarijs, quæ in rhetoricos Ciceronis edidit. Quæ ideo huc ad verbum transferre viſum eſt, quòd ad ſequentium intellectum faciant. Sacrum autem animal, noſtrum intelligit Cynocephalum.

ἵνα δὲ μὴ εὐρύτερον) *Corruptus eſt locus hic, & ita meo judicio reſtituendus, ut* τὸ ὕδωρ *quod priori loco habes expungatur, & pro* κατασκευάσματα, *unitatis numero* κατασκεύασμα *legatur, ſic:* ἵνα δὲ μὴ εὐρύτερον κατασκεύασμα ὑπάρχῃ, δι' οὗ τὸ ὕδωρ &c. [*Cæterùm quod hic legimus* διαφράντες, *in veteri haud ſcio an rectiùs legitur* διείραντες, *q. fibula traijcientes.*]

κεφαλὴν γὰρ ἔχει μεγάλην) *Caput habet Leo maximum, & fortiſſimum, ſi Plinio credimus lib. 8.* *Pag. 29.*

V cap.

cap. 36. Cæterùm de leonum naturâ amplè apud eundem, ejuſdem lib. cap. 16.

Pag. 31. κοιμώμενος δ' ἀνεωγότας τοὺς ἔχει) *Patentibus dormit oculis, quod uno verbo* κορυβαντιᾶν *Græci dicunt; ut & autor eſt Plinius lib. 11. cap. 37.*

αἰγυπτιστὶ νοῦν, ἑρμηνευθὲν δὲ σημαίνει νέον) *Et* νεῖλος *quoq; Græcis, autore Servio, dicitur* παρὰ τὸ νέαν ἰλὺν ἕλκειν, *quòd novum ſecum limum fæcemq; trahat.*

τρεῖς ὑδρίας) *Nunc* ὑδρίαν *genere fœminino, nunc* ὑδρεῖον *neutro dicit. Utrunq; nomen vas denotat aquarium.*

Pag. 33. ὁ ἥλιος εἰς λέοντα γινόμενος) *Idem teſtatur Plin. lib. 1. cap. 18. his verbis: Nilus ibi coloni vice fungens, evagari incipit, ut diximus, à ſolſtitio aut novâ lunâ, ac primò lentè, deinde vehementiùs quandiu in Leone Sol eſt. Mox pigreſcit in Virginem tranſgreſſo, atq; in Librâ reſidet, & reliqua.*

τὰς χολέδρας) *Ego libentius* κλεψύδρας *legerim, aut certè modica immutatione facta* χολύδρας: *quo nomine canales innuantur,* παρὰ τὸ ἐν αὐτοῖς ὡσανεὶ χολᾶν τὸ ὕδωρ, *quòd in illis videatur aqua germinare ac pullulare.*

κατ'

κατ' ὀχλῦ πλεονασμοῦ ὑγρότητος) *Potest expleri locus hic, si adjicias τῷ αὐτῷ σημείῳ χρῶνται), idem signum, Leonem inquam, adhibent, cùm ob immodicam Nili inundationem preces fundunt. Exundat autem præter modum Nilus, si 16. cubitos exuperaverit. Ut enim ibidem inquit Plinius, si 12. cubitos non excessit, fames certa est, nec minùs si 16. exuperavit.*

τὸ - - - ὁμοιοῦντες) *puto legendum* τὸ νέον ὁμοιοῦντες. *Hoc enim antè dixit nomen esse Nilo apud Ægyptios, nisi mavis legere* τὸν νεῖλον. *Quæ enim sequuntur, Nilo accommodantur. [At in veteri legitur,* τὸ μὲν ὑδρεῖον.]

γλυκύτειραν τοῦ εἶναι) *Fortè quòd in hac gustus sit, sine quo nullum esse animal tradit Aristoteles: cùm tamen lingua carere testudinem marinam scribat Plin. lib. 11. cap. 37.*

περὶ τοῦ ὑπὲρ τῶν ὄμβρων) *Vide de hac re Pomponium Melam.*

ὀνοκέφαλον) *Quoddam animalis genus, cui ab asinino capite nomen est. Alij asini caput simpliciter exponunt.* Pag. 38.

πῶς φυλακτήριον) *Amuletum Latini appellant, omne id scilicet, quod efficax est ad arcendum venenum ac discrimen: vocant & Græci* ἀλεξιφάρμακον.

Pag. 37. *καὶ χωρὶς γραμμάτων) Hujusmodi ferè sunt omnia hæc Ægyptiorum sacra symbola & cælaturæ.*

ἄπλαστον δὲ ἄνθρωπον) ἔμβρυον aut ἐμβρύονα uno appellant nomine, fœtum nimirum adhuc imperfectum, qui etiamnum in utero est: βρέφος ab Homero dici existimat ejusdem interpres Iliados ψ.

Pag. 39. *τῷ μὲν ἑτέρῳ μέρει αὐτοῦ βατράχῳ) Hoc eleganter declarat Ovidius Metamorph. 1.*

& eodem corpore sæpe
Altera pars vivit, rudis est pars altera tellus.

τὰ δευτερεῖα δὲ ταύτης τοῖς ὀφθαλμοῖς) Nec immeritò: cùm nulla ex parte, ut scribit Plinius libri 11. cap. 37. majora sint animi indicia, homini maximè. Voces autem sunt τῶν ἐν τῇ ψυχῇ παθῶν σύμβολα, ut scribit Aristoteles in lib. περὶ ἑρμηνείας.

ἐκ τριακοσίων ἑξηκονταπέντε ἡμερῶν τοῦ ἔτους ὑπάρχοντος) Ex trecentis (ut antè dictum est) 65. diebus naturalibus, cum quadrante, id est, sex horis, conflatur annus, quæ quotannis collectæ, quarto anno diem constituunt, ut venustè Ovidius lib. Fast. 3. illo expressit disticho:

Is decies senos tercentum & quinq; diebus
Iungit, & è pleno tempora quarta die.

σημειοῦται ὡς παραπεποδισμένον] indicatur eum lingua præpeditum. Facilis lectio ex m. s. Nam quod antea le-

tea legebatur, ὡς παρείπετο διαμῶον *: difficilè poterat intelligi. Facile verò fuit ex* παραπεποδισμένον*, ignaro præsertim aut oscitanti scribæ, facere* παρείπετο διαμένον.

Pag. 41. τὰ τέκνα ἐξ ἡδονῶν] *m. s.* τὰ δεκαὲξ*, id est, quum enim voluptas, ut diximus, à sexto decimo anno sumat initium. quæ lectio est melior.*

πάντων γὰρ ἐπιβαίνειν) *lego* ἐπιβαίνει.

πολὺς ὀνομασθήσεται) *Ita & in Venetiano legebatur, sed quis non videt* ὀνομασθήσεται *legendum, ubi futurum pro præterito Hebræorum forsan more usurpatum notabis, sicut & infra* ὁ λόγος ἀποδοθήσεται*, nisi utrobiq; mavis aoristum substituere* ὠνομάσθη *&* ἀπεδόθη. *[Ceterùm h.l. inter* πολὺς *&* ὀνομασθήσεται *spacium quoddam interjicitur in m. s. quasi desit verbũ.]* Pag. 43.

διὰ πεντακοσίων ἐτῶν) *Plinius tradit annis sexcentis sexaginta vivere, libri 10. cap. 2. ubi mirum sanè ejus describit ortum. Senescentem, inquit, casia thurisq; surculis constituere nidum, replere odoribus & super emori: ex ossibus deinde & medullis ejus nasci primò ceu vermiculum, inde fieri pullum, principioq; justa funeri priori reddere, & totum deferre nidum prope Panchaiam in Solis urbem, & in ara ibi deponere.*

ἡλίῳ χαίρειν ὑπὸ αἰγυπτίων) *Libentius legerim*

ἐπ' αἰγυπτίων. *Scribit & ibidem Plinius, sacrum in Arabia Soli esse.*

Pag.45. ἡ ἶβις καθ' αὑτὸ τῇ καρδίᾳ ἐστὶν ἐμφερής) *significat Ibi cor esse maximum, ut tota penè nihil aliud, quàm cor esse videatur.* [Pro ἐμφερὴς in m. s. legitur ἀμερὴς, *quasi cor Ibidis dividi nō possit; quod non perinde placet.*

ἢ πέρας) *Nonnulli lineam vel punctum exponunt: sed malo finem vertere, cùm huic sensui quadret optimè ratio quæ postea subjungitur.*

Pag.47. πᾶς ὁ ἔχων τὴν τροφὴν, μαθήσεται τὰ γράμματα, καὶ τὰ λοιπά) *Unde Juvenalis:*

Haud facilè emergunt, quorum virtutibus obstat
Res angusta domi.

Et illud Alciati emblema:

Dextra tenet lapidem, manus altera sustinet alas.
Ut me pluma levat, &c.

ἀμβρὴς) *Nomen est Ægyptium, quantum conjicere licet.*

μαθὼν γράμματα εἰς ὅρμον) *Nam juxta senariū proverbialem,* διπλοῦν ὁρῶσιν οἱ μαθόντες γράμματα. *Et,* βακτηρία γάρ ἐστι παιδεία βίου. *Et in lib. epigram.*

ἡ δ' ἀρετὴ σταθερόν τι καὶ ἄτροπον, ἧς ἐπὶ μούνης
κύματα θαρσαλέως ποντοπορεῖ βιότου.

Pag.49. προσυθέασι τῷ κυνὶ καὶ βασιλικὴν στολὴν παρακειμένην σχῆμα γυμνόν) *Nec defuerunt, autore*

Plinio

Plinio libri 6. cap. 30. qui canem pro rege haberent, motu ejus imperia augurantes. Cæterùm ubi legitur σχῆμα γυμνὸν, *malim dandi casu legere,* σχήματι γυμνῷ, *nisi mavis dicere, pendere hunc accusandi casum à participio* παρακειμένῳ *ex vi præpositionis, ut sæpe fit.*

πῶς δηλοῦσιν ἀγνοίαν) *Miror non advertisse* * *veterem interpretem,* ἀγνείαν, *hoc est, paritatem legendũ esse, non, ut ipse vertit, ignorantiam, hoc est* ἄγνοιαν, *quod rationi, quæ subsequitur, non est consonum. Quæ & causa fortassis cũ impulit, ut pro dictione* καθαρμός, *quæ purgationem lustrationemq; significat, corruptionem verterit.* Pag. 51. * Bernardin. Trebat.

ἰχθυωὸν ζωγραφοῦσι) *pro* ἰχθυωὸν *etsi Venetiano exemplari refragante, lego* ἰχθυώ.

κενοποιὸν γὰρ ἰχθῦς πᾶς) *Non desunt ex piscibus, qui hamum devorent, aut mordeant, atq; escâ spolient. Et omninò de astu piscium varijs locis Plinius lib. 9.*

καὶ ἀλληλοφάγον) *De simultate piscium inter sese, idem lib. 9. cap. ultimo.*

ἅπαξ εἰς θήλειαν φύσιν καθεὶς τὸ ἑαυτοῦ) *In tauris conceptionem uno initu peragi autor est idem Plin. lib. 8. cap. 45. quæ si fortè pererrarit, 20. pòst die marem fœmina repetit. Hos non sæpius quàm bis die inire, idem attestatur.* Pag. 53.

ὄρυγα

Pag. 54. ὄρυγα ζωγραφοῦσι) *Orygem Plinius tradit animal eſſe unicorne ac biſulcum lib. 11. cap. 46. Hunc quidam dicunt contrario pilo & ad caput verſo, veſtiri, lib. 8. cap. 54. De eodem, caniculæ vim exponens lib. 2. cap. 40. ita ſcribit: Orygem appellat Ægyptus feram, quam in exortu ejus contrà ſtare, & contueri tradit, ac velut adorare, cum ſternuerit. [Cæterùm nos ex m. ſ. codice pro* ὄρυγα *repoſuimus* ὄρτυγα *coturnicem: propterea quòd infra huic animanti alas tribuat. Negocium tamen videtur faceſſere, quod anteriora crura nominat, niſi anteriorem crurum aut pedum partem in coturnice intelligas. Faceſſit & illud, quod dicat huic animanti priſcos reges inſediſſe, quodq; labia nominet.]*

ζωγραφεῖ ἑαυτοῦ τὰς κόρας) *Pupillas oculorum ita depingit, eoq; colore inficit, ut indignantis triſtantisq; habitu conſpiciatur, aut certè humi oculos defigens, velut eos pingere pulveri imprimens videtur.*

ὥς ἰνων γνωμόνων) γνώμων *norma à Valla verti ſolet: ſtylus ex cujus umbra horarum ſumitur indicium.*

Pag. 56. οὐ μόνον τῶν πτηνῶν) *Mirum ſanè eſt, quòd hoc loco Orygem inter volatilia annumeret, quod à nemine, quod ſciam, eſt proditum. Itaq; totum hunc locum corruptum exiſtimarim. Nec qua ratione poſſit reſtitui ſuccurrit, niſi fortè pro* τῶν πτηνῶν *legimus* τῶν θηρῶν.

[οὐ

[ὄυ μόνον τῶν πλοιῶν) *Hoc Orygi accommodari non poterat: propterea commodum occurrit vetus exemplar quod nobis totum hunc eximeret scrupulum. Cæterùm antea post* ἐπειδὴ *dictio una desiderabatur, quam ex veteri codice contextui inseruimus,* ἀντιδικίαν.]

ὁ μῦς τὸν καθαρώτατον αὐτῶν ἐκλεξάμενος) *Hoc idem Plin. lib. 8. cap. 37. de muribus Ponticis tradit, quorum, inquiens, palatum in gustu sagacissimum autores quonam modo intellexerint, miror.*

μύρμηκα ζωγραφοῦσι) *Miram formicarum industriam, & ingenium vide apud Plin. lib. 11. cap. 30.* Pag. 85.

χηναλώπεκα) *Chenalopeces, quasi Latinè vulpanseres dicas, in anserum genere connumerat Plin. lib. 10. cap. 22.* [*Quod hic legebatur* συμβάλλειν, *rectè ex veteri exemplari est immutatum in* σεβάζειν.]

εὐχαριστίαν γράφοντες, κουκουφὰν ζωγραφοῦσι) *Nomen hoc peregrinum esse ac barbarum satis apparet. Cæterùm hanc esse eam avem existimo, quam Græci* πελαργὸν, *Latini ciconiam appellant. Ciconiæ, inquit Plin. lib. 10. cap. 22. nidos eosdem repetunt, genitricum senectam invicem educant. Unde & factum est verbum* ἀντιπελαργεῖν, *pro eo quod est promerentibus gratiam in tempore referre. Cujus rei rationem totam Suidas diligenter his verbis explicat: quæ ideo adscribere visum* Pag. 86.

est, quòd his & ciconiæ & hippopotami, de quo proximo capite, naturæ apertè ac eleganter exprimuntur. ἀντιπελαργεῖν, ἀντιδιδόναι τὰς χάριτας. λέγεται γὰρ τοὺς πελαργοὺς γεγηρακότας τοὺς γονεῖς τρέφειν. Ἀριστοτέλης δέ φησι τὸν περὶ τῶν πελαργῶν λόγον ἀληθῆ· ὁμοίως δὲ αὐτοῖς φησὶ ποιεῖν καὶ τοὺς ἀερόποδας. διὸ ἐν τοῖς σκήπτροις ἀνωτέρω μὲν πελαργὸν τυποῦσι, κατωτέρω δὲ ἱπποπόταμον: δηλοῦντες, ὡς ὑποτέτακται ἡ βία τῇ δικαιοπραγίᾳ. οἱ γὰρ πελαργοὶ δικαιοπραγεῖς ὄντες, ἐπὶ τῶν πτερύγων βαστάζουσι τοὺς γεγηρακότας γονεῖς· οἱ δὲ ἱπποπόταμοι, ζῶον ἀδικώτατον. *Est in hanc rem Alciati emblema:*

Aërio insignis pietate Ciconia nido. &c.

εὔνοιαν] γράφ. καὶ ἄνοιαν.

Pag. 62. ἱπποποτάμου ὄνυχας) *Hippopotamum describit Plinius lib. 8. capite 25.*

περιστερὰν ζωγραφοῦσι) *De columbis Plin. lib. 10. cap. 34.*

Pag. 64. βασιλέα δὲ κάκιστον) *Antequam in Venetianum exemplar incidissem, quoniam in exemplari nostro legebatur* κάριστον, *legendum credebam* κράτιστον, *potentissimum: cui sanè lectioni quadrat optimè id quod subnecti-*

necti-

nectitur, αἰνιττόμενοι γράφειν τὸν βασιλέα τοῦ κόσμου κρατεῖν.

παρ' αὐτοῦ --- ἐν τῷ κόσμῳ) Lacunam hanc replendam existimo interjecto verbo κυβερνᾶται aut ὑπάρχει, ut intelligatur, ab eo non secus regi mundū, ac domum regiam, quæ in orbis ambitu utiq; continetur. Pag. 66.

ἐκ τῆς τοῦ μέλιτος --- ἐκ τῆς τοῦ κέντρου) Lacunas hujus sententiæ ita replendas existimo, ut legas, ἐκ τῆς τοῦ μέλιτος χρηστότητος καὶ ἐκ τῆς τοῦ κέντρου τοῦ ζώου δυνάμεως, βασιλέα χρηστὸν ἅμα καὶ εὔτονον εἶναι πρὸς διοίκησιν.

κροκόδειλον ζωγραφοῦσι) De quo Plin. lib. 8. cap. 25. Pag. 70.

αὐτότοκον καὶ κατωφερὲς) αὐτότοκον per se ac facilè pariens. Nam & paulò antè πολυγόνον esse dixit. κατωφερὲς exposui, in ventrem pronum. Significat & hoc nomen in humum deflexum ac despiciens.

IN LIBRVM SECVNDVM.

Pag. 71. Καὶ ἀετοῦ νεοσσὸν) νεοσσὸς lego, & ubi in Venetiano paulò pòst κυκλοειδὸν legebatur, lego κυκλοειδές. Cæterùm existimo libri hujus initia mutila esse, ex eo potissimum, quòd cùm cæterorum rationem diligentissimè attulerit, in his rationem subticuerit, idq; ad illud usq; caput, cujus est titulus, τί δηλοῦσι, χελιδόνα γράφοντες. Nisi fortè horum omnium rationes prætermittendas autor ipse censuit, quòd vel omnino ignotæ essent, vel quod potius credendum sit, quòd apud Ægyptios vulgò notissimæ essent.

δύο πόδες συνηγόμενοι) Lego vel συνηγμένοι, vel συνημμένοι, aut si libet συναγόμενοι. Progressus siquidem Sol ad ultimum punctum Cancri vel Capricorni, jam ibi defixus subsistere videtur, quòd non ultrà, austrum vel aquilonem versus progrediatur, sed incipiat vel à nobis abscedere, vel ad nos rursum propiùs accedere. Græci conversionis Solis rationem habentes, τροπὰς χειμερινὰς καὶ θερινὰς dixêre, quæ Latini hyberna æstivaq; solstitia, nomine ex ejusdem statione desumto, quòd ibi stare videatur.

Pag. 73. αἰδοῖον χειρὶ κρατούμενον) Unde & legimus quõdam

dam extitisse philosophum, qui in somno manum alteram ori, alteram pudendis admoveret; innuens nimirum hæc duo esse in homine membra, quæ moderamine egeant, frenatuq; difficilima sint.

αὔθη ἢ ἀνεμώνης) *De anemone papaveris genere vide abunde Plin. lib. 22. cap. 23. & Erasmum in proverbio ῥόδον ἀνεμώνῃ συγκρίνεις. Insuperq; medicos, præcipuè Dioscoridem lib. 2. cap. 169.*

γυναῖκα ἔγγυον) *Vide num ἔγκυον legi possit, & quod pòst sequitur σημαίνει, structuræ sensusq; ratio postulet, ut in ζωγραφοῦσι commutetur.* Pag. 78.

οἷον πτέρυγας ἔχων) ἔχοντα *legendum existimo, quod & oratio satis indicat.*

ὥραν δηλοῖ) *potest & per horam, & per anni pulcherrimam partem verti. Sed cùm ratio hujus ex autore non appareat, fit ut non satis assequamur, utro hîc modo sumi debeat.* Pag. 78.

φνοέα] *lege* φονέα.

ὡς θήραν --- τὸν ἀέρα) *Et hic locus mutilus est, nec restitutu facilis, nisi dictionem* τὸν ἀέρα, *ut supervacuam expungas.* Pag. 79.

πράγματα ἑπτά) *Malim cum veteri interprete legere* γράμματα. *Sed & hujus rationem rei ignoramus.*

Pag. 81. ἰχνεύμονα ζωγραφοῦσιν) *De Ichneumone Plinius lib. 8. cap. 24.*

Pag. 83. ὀρίγανον ἱερογλυφοῦσι) *Herba est sic dicta, quòd montibus gaudeat, vel, ut alijs placet, quòd visum acuat. De hac & varijs ejus generibus Plin. lib. 20. cap. 17. Hæc & cunila dicitur. Autor Diosc. quem vide lib. 3. cap. 28.*

Pag. 85. ἐκστοίζοντα) *Verti cum vetere interprete, caudâ flagellantem: significat propriè hæc dictio idem quod* ἐκ τῆς στοᾶς ἐκβάλλοντα, *quasi à porticu & antro suo pellentem.*

Pag. 87. διὰ τοῦ στεῖρά ἐστι) *De hac re vide Plin. lib. 8. cap. 44.*

ταῦρον ἐπὶ τὰ δεξιὰ στραφέντα) *Idem Plin. ejusdem lib. cap. 45.*

ἀετὸν λίθον βαστάζοντα) *de aquilis Plin. lib. 10. ca. 3.*

Pag. 92. ὠτίδα) *Avem hanc dictam putat Plin. quòd sit auribus plumeis eminentibus, quam describit lib. 10. cap. 22. & 23.*

Pag. 95 ῥήσσει ἑαυτὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ὅπλην &c.) *pro* ῥήσσει *legunt nonnulli* ῥίπτει, *sic & pro* ῥήγματος, ῥίμματος, *& pro* ὅπλην, κόπλην: *quam lectionem nō improbo.*

Pag. 97. στόμα στόματι ἐμβάλλει) *Viperæ mas, inquit Plin. lib.*

lib. 10. cap. 62. caput inserit in os, quod illa abradit voluptatis dulcedine.

αὕτη γὰρ ἐν τῇ --- οὐχ ἵκτεται) *Videtur deesse* ἐν τῇ φυσικῇ τάξει, *naturali ordine ac ratione, aut simile quippiam.*

σαλαμάνδραν ζωγραφοῦσιν) *De hac Plin. lib. 10. cap. 66.* Pag. 93.

ἀσπάλακα ζωγραφοῦσι] *Talpis visum non esse, oculorum tamen inesse effigiem, si quis prætentam detrahat membranam, autor Plin. lib. 11. cap. 37.*

ἄνθρωπον διανθέντα] ἀπὸ τοῦ διαίνειν, *quod verbum interdum* ἐξαπατᾶν, *decipere & circumvenire notat.* Pag. 105.

φαγόντα κόνυζαν] *De quâ Dioscorides lib. 3. c. 116.* Pag. 103.

ἄρκτον ἐγκυμονοῦσαν] *Plin. lib. 8. cap. 36.* Pag. 111.

ἐλέφαντα καὶ κειὸν] *Vetus interpres pro* ἐλέφαντα *legebat* ἔλαφον, *sicut & paulo pòst, ubi de dentibus elephanti fit mentio.* Pag. 113.

ἀδίαντον τὴν βοτάνην] *Ea est quæ vulgo capillus Veneris dicitur, inde nomen nacta, quòd folium ejus aquâ perfusum οὐ διαίνεται non madeat, sicco semper simile: De hac Dioscorides lib. 4. cap. 120.* Pag. 117.

διὸ καὶ κάμηρος λέγεται] *quidam legunt* κάμμηρος, *quod in idem recidit,* ἀπὸ τοῦ κάμπτειν τὸν μηρόν. Pag. 120.

οἰνο-

Ibid. οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμματ᾽ ἔχων, κραδίην δ᾽ ἐλάφοιο] *Homerus Iliados ά. verba sunt Achillis Agamemnoni conviciantis. Hessus ita vertit:*

Ebrie, victe mero, vultu distorte canino,
Qui trepidum pavidi cor habes timidissime cervi.

Pag. 127. λάμειαν ἔχοντα] *Lego* λαίμειαν, ἀντὶ τοῦ λαιμαργίαν.

Pag. 12. στρουθίον πυργίτην] *De hoc passerum genere vide apud Paulum Æginetam lib. 1.*

Pag. 131. στρουθοκαμήλου πτερὸν] *De struthocamelo, quæ avium maxima est, Plinius initio statim libri 10.*

ATq; hîc nostrarum observationum finis sit. Quas (etsi non ipsis omnia, quæ in hoc autore mutila erant, loca restituimus) eo tamen nomine, boni, Lector, consules; quòd non totum librum primum vetus exemplar, à doctiss. & diligentiss. homine Guil. Morelio nobis oblatum, habuerit: & Venetianū exemplar, unde hæc transscripta sunt, multis scatebat mendis· atq; haud scio an paucioribus, quàm jam à multis annis hîc typis mandatum fuerat. Tu interim benè vale, & his fruere.

NOTÆ

NOTAE DAVIDIS HOESCHELII, AVG. AD I. librum Hieroglyphic. Horapollinis.

Ὡραπόλλωνος] *Ita liber Aug. calamo diligenter exaratus. Videtur is, cujus vitam ex Suida initio præfiximus: isti enim libelli ad τεχνικὰ referri possunt. Alium puto fuisse Horapollinem Ægyptium sub Zenone Imp. cujus etiam Suidas meminit; quamvis locus est lacunosus. Chæremonem & Hermapionem quoq; hoc argumentum attigisse: ex Eusebij libro 3. Præp. Evang. è Suidæ collectaneis, & Ammiani Marcellini lib. 17. cognoscimus; Hermatelem, ex Tertulliano de spectaculis: quanquam id nomen libri mſ. multis modis variant. Quod porrò quidam* Ὧρος Ἀπόλλωνος *scribũt, quo etiam modo in apographo Indicis libror. m. ſ. Bibliothecæ Vaticanæ legitur: id vel etymologiæ ratione; vel quòd sit* τῶν διπλογραφουμένων, *fieri dicamus.* Horapulum, *elegans m. ſ. quem Justus Poghinus Gallus olim J. Scheckio JC. amico nostro, ostendit, in frontispicio & fine constanter nominat: sive id recentium Græcorum more, qui pro* Moſcho *dicunt* Moſchopulus; *seu corruptè, pro Horapolline.*

ἱερογλυφικὰ] *scil.* γράμματα: *quæ* αἰγύπτια-κὰ *vocat Diod. S. libro I.* αἰθιοπικὰ *&* ἱερὰ, *lib. 3. opponitq;* τοῖς δημώδεσι, *quæ* δημοτικὰ *Herodoto Euterpe. De his Plinius lib. 36. cap. 8. etenim scalpturæ illæ, effigiesq; quas videmus; Ægyptiæ sunt literæ:* σημεῖα ταῦτα καὶ χαρακτῆρες, *Lucian. Hermotimo: quam inde* τὴν διὰ συμβόλων φιλοσοφίαν *appellat Philo, Clem. Al.* μυστικὴν, *&* τὴν αἰγυπτίων θεολογίαν, *Plut. vide & C. Tacit. lib. 11. Amm. Marcell. lib. 17. De symbolo autem Crucis hieroglyphico, Socratem Eccles. hist. lib. 5. cap. 17. & G. Cedreni annal.*

Cap. 1. πῶς αἰῶνα] *Facilè assentior conjecturæ nobiliss. viri, &* προσφώνησιν *hîc deesse; quum secundi libri proœmium eam lectoribus suspicionem moveat: & paraphrasin potiùs, quàm nudam interpretationem, Philippi illius videri posse; quum aliena fide,* σημαίνουσι, *non* σημαίνομεν, *omnia recitentur. Versus etiam Homeri, lib. 2. cap. 101. adferatur.*

ὄφιν] *Cyrillus lib. 9. contra Julianum, ait; Ægyptios fingere serpentem in figuram temporis.*

Basiliscus colore est subflavus, inq; capite tres habet cristas: solo intuitu, & sibilo, necat; mortuus etiam, si tangatur.

τριῶν γλυφῶν ὄφεων] *Varia serpentum genera libro ad Pisonem, de Theriaca, commemorat Galenus: ac de Basilisco quidem hæc;* ὁ μὲν γὰρ βασιλίσκος (ἐστι γὰρ τό θηρίον ὑπόξανθον, καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τρεῖς ὑπεροχὰς ἔχον) ὥς φασιν, ὅτι καὶ ὀφθεὶς μόνον, καὶ συρίττων

ἀκου-

ἀκουσθεὶς, ἀναιρεῖ τοὺς ἀκούσαντας καὶ τοὺς ἰδόντας αὐτόν: καὶ ὅτι τῶν ἄλλων ζώων, εἴτι καὶ ἅψαιτο τοῦ ζώου ἀνῃρημένου, καὶ αὐτὸ τελευτᾷ εὐθέως, καὶ διὰ τοῦτο πᾶν αὐτοῦ τὸ γένος τῶν ἄλλων θηρίων ἐγγὺς εἶναι φυλάττεται. *Ibidem (ut hoc obiter ostēdam) ancillæ Cleopatræ* Νάειρα *&* * Καρμιόνη *dicuntur, quæ Plutarcho** εἰρᾶς καὶ χάρμιον. *χαρμιόνη Glycas. *γράφ. καὶ εἰρας.

ὄφιν ζωγραφοῦσι] *Cyrillus lib. eod. aspidem, in figuram cœli: quod in circulum feratur. Sunt, qui anni symbolum faciant: vide H. Volfium, in somnium Scipionis.* Cap. 2.

τὸ γῆρας] τὸ σύφαρ, *Lucia͂. Hermot. (Sic Aristoph.* γελῶ μᾶλλον, ἢ τὸ γῆρας ἀφεὶς: *Suid.* ἀντὶ τοῦ ἐάσας· ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ὄφεων, τῶν ἐκδυομένων τὸ γῆρας. *Vise Aristot. 8. hist. animal. 17. Theocriti Aram. Ælian. lib. 9. de animal. cap. 16. Nicandri Theriaca. Plin. lib. 8. cap. 27. & lib. 20. c. 23. Virg. 3. Georg. 2. Æneid. Nonn. Dionys. lib. 41.) Serpentem inde symbolum Medicinæ dixerunt. Ut enim ille fœniculi gustatu senectam exuit; oculorumq; aciem succo ejus reficit: ita ægroti, ope artis Medicæ, morbos depellunt, Theodor. lib. 1. Therapeut.*

τὴν μείωσιν εἰς αὐτὸν λαμβάνειν] *Quod Simplicius,* εἰς τὰς ἰδίας ὁλότητας *reverti, dixit: Epicharmus,* καὶ ἀπῆλθεν, ὅθεν ἦλθεν, πάλιν: γᾶ μὲν εἰς γᾶν, πνεῦμα δ' ἄνω. *Similia apud Philon. & Eurip.*

ἐνιαύσιος χρόνος] περιτελλόμενος, ἢ περιπλόμενος ἐνιαυτὸς, Hom: παρὰ τὸ ἰέναι εἰς ἑαυτόν. *Annus vertens, est natura, dum Sol, percurrens 12. signa, eodem, unde profectus est, redit: Censorinus, Herodot. lib. 1.*

Cap. 3. ἀστροκύων] *Hæc lectio m. s. cod. Aug. vera est : is est* ἀστρῷος κύων : τὸ κατ' οὐρανὸν ἄστρον *Cl. Alex. intelligitur Canis, quæ & Canicula, Sirius. Plut. lib. de Iside;* λέγουσιν οἱ ἱερεῖς, καλεῖσθαι κύνα μὲν τὴν Ἴσιδος ὑφ' ἑλλήνων, ὑπ' αἰγυπτίων δὲ Σῶθιν (*pro quo alibi, apud eundem,* Σώθην *legitur*) &, τῶν ἄστρων τὸν Σείριον, Ἴσιδος νομίζουσιν. *Homerus:* οὔλιος ἀστὴρ,

Σείριος. *Iliad.* λ'. ὁ τῆς ἠριγόνης κύων, *Lucia. de quo Didymus ad lib. Iliad.* χ'. *Nonn. Dionys. lib. 47. Sirius aliquando pro Sole accipitur, Diod. S. lib. 1. Plut. de Iside.*

Cap. 4. πεντεκαίδεκα μοιρῶν ὑπάρχουσαν] *sc.* σελήνην: *quindecim gradibus confectis; id est, quando* ☽ *15. partibus à* ☉ *recessit, post* ☌ *tendens ad* ☍ : *tum enim* ὕπαυγος *esse desinit, & fit orientalis à Sole, secundum Astrologos. Ptolē. lib. 4.* τετραβίβλου, *cap.* περὶ συναρμογῶν. *Theon in Arati phænom. Plin. lib. 2. cap. 14. Interpretatio illa, quæ* ιέ. μοίρας *pro 15. diebus accipit, locum habere non potest: quia tum Luna Soli opponitur, & plenum*

num lumen nobis obvertit: tantum abest, ut cornicula-ta appareat. De hoc Horapollinis loco, quidam vir do-ctissimus, sic ad me: Proponit autor distantiam 15. par-tium, id est, 15. graduum, non quòd in illo positu dunta-xat ☽ cornua sursum tendat; nam revera quum primùm illa unico gradu à ☉is conjunctione discedit, statim re-spectu nostri cornua erigere incipit, etiamsi nondum ap-pareat: sed dum 30. diebus completis, ait, ☽ deorsum in-flexa gerere cornua; cum vulgo loquitur, quod integro mensi 30. dies tribuere consuevit. Supponit autem Solem in eodem positu, quo supra, id est, in Occidente, & Lunam ejus conjunctionem appetentem: tunc enim ☽ antequam ☉i in eodem longitudinis puncto jungitur, cornua sua de-orsum inflectit.

Vide infra ca. 66.

τριακοσίων ξέ. ἡμερῶν] *Plin. lib. 18. cap. 25. & l. 34. c. 7. Janum geminum à Numa rege dicatum scribit, qui pacis belliq; argumento colatur, digitis ita figuratis, ut* CCCLXV. *dierum nota, per significationem anni, tem-poris & ævi se Deum indicaret. Jani simulachrum o-lim etiam ita effingebatur, ut dextra* τ, *siinistra verò* ξέ. *literas præferret: quo itidem numerus dierum anni ex-primitur. Vide Suid. in dictione* γλυνηται: *Plut. in placitis Philosoph. & Censorin. de die Natali, cap. 6. 7.*

Cap. 5.

τ	300.
ξ	60.
ε	5.
τξέ.	365.

εἴδωλον ἡλίου] *Clem. Al. Strom.* 5. ὁ δ' ἱέραξ, σύμβολον ἡλίου:

Cap. 6.

πυρώδης γὰρ καὶ ἀναιρετικός. αὐτίκα τὰς λοιμικὰς νόσους ἡλίῳ ἀνατιθέασιν. Eustath. ad Iliad. ἱέραξ δ' ἱέρωται ἡλίῳ ἀπόλλωνι, διά τε τὸ * ὀξὺ τῆς κινήσεως, καὶ διὰ τὴν ἐξ ἐτυμολογίας συγγένειαν: καὶ γὰρ ἱέραξ ἱεραῖον ὁ ἥλιος.

* Diod. S. li. 3.

ὀξυωποῦν] Ælian. lib. 10. de animal. cap. 14.

πολυχρόνιον] Ad annos usq; 700. idem: quod in dubium tamen vocat.

Cap. 7. ὑπλιάσας] ὡς ἐξ ὑπλίας νέων, ibid.

αἷμα] σαρκῶν δὲ ἥδεται βορᾷ, καὶ πίνει αἷμα, καὶ τὰ νεόττια ἐκτρέφει τοῖς αὐτοῖς, Ælian.

Cap. 8. ψυχῆς περίβολος] Cor, mentis quædam sedes est; in eo enim creditur esse animi virtus principalis, Gr. Nyss. hom. 1. in Pascha. Hippocr. lib. περὶ καρδίης, ubi & de animi nutrimento. at Philo, περὶ ὀνείρων, Cl. Al. Str. 5. & Galenus (libro, ὅτι τὰ τῆς ψυχῆς ἤθη ταῖς τοῦ σώματος κράσεσιν ἕπεται) cerebrum, animi domicilium dicunt. vide Theodoreti Serm. 5. ad Græc. infid.

ἐκκορεῖ, κορεῖ] Scholiastes Pindari, locum adfert ex Æschyli Danaidibus, quo idem innuitur;

Κἄπειτα δ' εἶσι λαμπρὸν ἡλίου φάος:
ἕως ἐγείρω πρευμενεῖς νυμφίους,
νόμοισι θέντων, σὺν κόροις τὲ καὶ κόραις
κἂν τῷ βίῳ * ἀκορεῖ ---

* ἴσ. ἐκκόρει.

ἀντὶ τοῦ, κόρας κορώνας. παροτρύνοντες δ' ἔνιοί φασιν, * ἐκκορεῖ κόρους κορώνας. Quibus verbis an mendum subsit, vide. velut ibid. αἰχμὼν mendosè legitur,

tur, pro αἰχυώων, τὸ δυτελίζων. De eodem ritu, Æliani verba lib. 3. cap. 9. de animal. sunt hæc:

In nuptijs olim veteres, audio, post hymenæum Cornicem invocare solitos fuisse; hocq; Concordiæ signum dare ijs, qui liberûm quærendorum gratiâ cõvenissent.

Eandem porrò continentiæ laudem cornicibus, quam autor noster, tribuit Naz. parænesi ad Virg. Plutarch. Gryllo & Ælianus.

κορῶναι (*inquit hic*) ἀλλήλαις εἰσὶ πιστόταται· καὶ ὅταν εἰς κοινωνίαν συνέλθωσι, πάνυ σφόδρα ἀγαπῶσι σφᾶς. καὶ οὐκ ἂν ἴδοι τις μιγνύμενα ταῦτα τὰ ζῷα ἀνέδην, καὶ ὡς ἔτυχε. λέγουσι δὲ οἱ τὰ περὶ τούτων ἀκριβοῦντες, ὅτι * κἂν ἀποθάνοι τὸ ἕτερον, τὸ λοιπὸν χηρεύει. ** idem de turture scribit Basil. M. homil. 8. in Hexaem. Clem. Al. Strom. 2. Naz. car. ad Virg. paranetico.*

μιᾷ κορώνῃ] Non alienum ab hoc loco, quod ibidem legitur: οἵ τε ἕδρας πλήσεις καὶ ὀρνίθων παραφυλάττοντες, οὐκ ἀσύμβολον εἰς μαντείαν ὀπλύουσιν εἶναί φασιν, εἰ ὑπακούσοιτο κορώνη μία.

αὐτογενὲς] ὁ κάνθαρος, ἄθηλυ ζῶόν ἐστιν, &c. Ælian. lib. 10. cap. 15. Plut. lib. de Iside, duobus in locis. ijdem, Scarabæum viris bellicosis sculpturam annuli fuisse, inquiunt: quòd maribus prorsus universis pro patria pugnandum sit. Ammian. Marcell. lib. 17. per vulturem naturæ vocabulũ pandunt: quia mares nullos posse inter has alites inveniri, rationes memorant Physicæ. *Cap. 10.*

βοὸς] ὄνου, secundum * Suidam; qui, idem vocabuli etymo confirmat. ** vide suprà locum Plinij, è lib. 11. cap. 20.*

σφαιροειδὲς] Præter Plut. & Ælianum, nisi quod locus apud illum mendosus, Eußeb. lib. 3. Evang. præpa-

rat. idem adfert è libro Porphyrij περὶ τῆς τῶν ἐμψύχων ἀποχῆς, *ubi Ægyptios, etiam Cantharum sive scarabæum, tanquam vivam Solis imaginem, coluisse, scribit:* αἰγύπτιοι δὲ ἐσέφθησαν, ὡς εἰκόνα ἡλίου ἔμψυχον.

αἴλουρον] *Gell. lib. 20. cap. 8.* ælurorum *oculos ad Lunæ vices (inquit) aut ampliores fieri, aut minores. illud,* ἐν πανσελήνῳ: *hoc,* ἐν ταῖς μειώσεσι τοῦ ἄστρου, *Plut. Similia de Cercope, annal. lib. I. apud M. Glycā: de Ibide, quæ interlunij tempore cæca: & de mustela, cujus epar, cum Luna, variatur, Plut. lib. 4. Sympos. q. 5.*

διὰ τὴν τριακονθήμερον] *Herodot. Cleiô,* αἰγύπτιοι δὲ τριακοντημέρους ἄγοντες τοὺς δυώδεκα μῆνας, ἐπάγουσιν ἀνὰ πᾶν ἔτος πέντε ἡμέρας, παρὲξ τοῦ ἀριθμοῦ. *Vide Diod. S. lib. I.*

ἶβις) καὶ τῷ ἑρμῇ δέ φασι, τῷ πατρὶ τῶν λόγων, φιλεῖται: *Aelianus lib. 10. de animal. cap. 29.*

Cap. 10. πρὸς βορέαν) *Plut. Rom. quæst. 93.* θῆλυ πᾶν τὸ γένος ἐστὶ, καὶ κυΐσκονται δεχόμενοι τὸν ἀπηλιώτην, ὥσπερ τὰ δένδρα τὸν ζέφυρον, *Aegyptij perhibent, totum vulturum genus esse fœmininum, & concipere Subsolani flatu excepto; sicut arbores Favonij admisso spiritu. Aelian. lib. 2. cap. 46. Vulturem non nasci ma-*

rem

rem ajuut: quam rem non ignorantes hæ bestiæ, pullorumq; solitudinem ac inopiam timentes; ad gignendos pullos talia machinantur: adversæ Austro volant: qui si non spirat, ad Eurum ventum oris hiatu se pandunt; spiritus venti influens, ipsas implet. Vide Basil. M. homil. 8. in Hexaëm. Mich. Glyc. annal. lib. I.

ἡ γύψ] ὁ γὺψ, *masculino genere, utuntur alij scriptores, Levit. 11. Devt. 14. Job. 39. Basil. M. homil. eâd. Aristot. 6. hist. animal. 5. Plut. Lucian. Xiph. &c.*

αὐτὸ μόνον] *duntaxat: ita loquitur Lucian. Somnio. & Philo passim.*

ἔστι δὲ καὶ ἄλλα γένη ὀρνέων] *Ita malim cum Aug. Cod. legere, quàm cum Interpretibus* γυπῶν: *quanquã non sim nescius, Aristotelem duo vulturum genera facere, 8. hist. animal. 3.* τῶν δὲ γυπῶν *(inquit)* δύο ἐστὶν εἴδη, ὁ μὲν μικρὸς καὶ ἐκλευκότερος: ὁ δὲ μείζων καὶ σποδοειδέστερος. *Plin. lib. 10. cap. 6. vulturum prævalent nigri. Cæterùm, aves cohortales quoq; vento cõcipere; autor est Columella, lib. 6. cap. 27. Plinius lib. 10. cap. 61.* Quidam & vento putant ea (*scil. ova hypenemia*) generari: qua de causa etiam zephyria appellantur. *Aristot. lib. 6. hist. animal. cap. 2.* ζεφύρια δὲ καλεῖται τὰ ὑπηνέμια ὑπό τινων, ὅτι ὑπὸ τὴν ἐαρινὴν ὥραν φαίνονται δεχόμεναι τὰ

πνδύματα αἱ ὄρνιθες. *Augustinus lib. 21. de Civ. Dei, cap. 5.* In Cappadocia etiam equas vento concipere, eosdemq; fœtus non amplius triennio vivere *scribit. De quo & Varro lib. 2. cap. 1. & Plin lib. 8. cap. 42. Ælianus oves non ignorare ait, Boream & Austrum non minus, quàm qui eas ineant arietes, earũ fœcunditatem promovere; & illum quidem ad masculæ sobolis generationem, hunc fœmineæ efficacem esse; ideoq;, pro sexus desiderio, ad alterutrum ventum in coitu sese obvertere, lib. 7. cap. 27.*

ζεφυροσπερεῖς ἵπποι.

γυπῶν δὲ ὑπηνέμιον] *idest,* ὑπ' ἀνέμου ὀχευομένων: at vulturum, qui ex vento concipiunt, ova ad gignend. *absq; negandi particula, cum m. s. rectiùs legeris. Phasianinus,* Vulturum autem, in aëre coitum facientium sub vento, ovorum generatio ad procreandum fit.

ἄλλα γένη ὀρνέων] οἷον ἀλεκτορίδος, πέρδικος, περιστερᾶς, ταῶνος, χηνὸς, χηναλώπεκος, *gallinæ, perdicis, columbæ, pavonis, anseris, chenalopecis, Aristot. Plin.*

οὐκέτι δὲ πρὸς ζωογονίαν] γίνεται γὰρ τὰ ὑπηνέμια γόνιμα, ἐὰν ἔν τινι καιρῷ ὀχευθῇ ὑπὸ τοῦ ἄρρενος, *Aristot. 3. de Gener. anim. 1.*

ἀφ' οὗ καὶ] *Phasianinus,* atq; etiam exinde in omni

mni dea id obſervant, vulturem ſubſcribendo.

σωεςαῦαι] *Phaſianin.* Ipſis etenim Ægyptijs mundus ex hujuſmodi conſiſtere fœminis, non verò maſculis, videtur. *Cap. 12.*

ἀρσενοθήλεις] *Phaſianinus*, hermaphroditi: *qui ſunt Philoni* ἀνδρόγυνοι & γύνανδροι *Plut.* *μητέρα τὴν σελήνην τοῦ κόσμου καλοῦσι, καὶ φύσιν ἔχειν ἀρσενόθηλυν οἴονται, Lunam mundi matrem appellant, & naturam ex utroq; mixtam ſextu ei aſſignant. Ammonius in lib. Ariſtot. de Interpret.* καὶ γὰρ εἰ ἀρσενικῶς αἰγύπτιοι τὴν σελήνην ὀνομάζειν εἰώθασιν: ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν γῆν οἶμαι αὐτὴν παραβάλλοντες, οὐχ ὑπὸ ἡλίου μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπ' αὐτῆς φωτιζομένην. διὸ καὶ ὁ ἐν τῷ συμποσίῳ τοῦ Ἀριστοφάνους λόγος τὸ μὲν ἄῤῥεν τῷ ἡλίῳ προσήκειν ἔφη, τὸ δὲ θῆλυ τῇ γῇ, τῇ δὲ σελήνῃ τὸ ἀῤῥενόθηλυ. *Naz.* εἰσήχθη τις ἡμῖν καὶ μαρκίωνος θεὸς ἀῤῥενόθηλυς, *introductus nobis eſt Marcionis etiam Deus, maſculofœmineus.*

ἐγκόσμιον] Mundanũ, *ſeu* qui in mundo eſt, *propriè ſignificat. Phaſianinus,* Deum totius orbis, *Bernardinus planè omiſit.* *Cap. 13.*

κόλυμβον] *urinatorem, natatorem,* κολυμβητὴν τὸν ὕφυδρον, *Ælian.* τὸν τὰς ἀποδύσεις τὰς κατωτάτω μελλόντα, *idem.* κυβιστήν, *Naz. Phaſianin.* ſtagnum.

κυνοκέφαλον] *De Cynocephalo, Ariſt. lib. 2. hiſt. anim. cap. 8. Aelian. lib. 4. cap. 46. de animal. & lib. 6. cap. 10. Diod. S. lib. 3.* *Cap. 14.*

ἐπειδὴ οβ'. χώρας] *totidem ſunt linguarum idiomata, Epiphanio autore, lib. I. contra hæreſ.*

γράμματα ἐπισαμένων] *Ptolemæis regnantibus. Aelian.*

ἐρμῆ] εὑρετῆ τῶν παιδειῶν καὶ τῶν τεχνῶν, *Diod. S. lib. 1. sect. 2.* γραμματικῆς καὶ μουσικῆς, *Plut. de Iside.*

ἄργον] *Lib. m. s.* ἄρτον, *quod probo. ut sit hic sensus;* Cynocephalum neq; piscibus, neq; pane vesci è piscibus confecto. *Quo panis genere victitasse Oritas, Plin. docet lib. 7. cap. 2. qui idem lib. 18. cap. 11. & ostrearij panis meminit. Strabo lib. 15. pisces ad Solem assatos, in mortarijs, quæ è ceterorum vertebris fiant, ab Oritis illis tundi; atq; inde, frumento paulululum admixto, panem confici scribit:*

Ὀρεῖται, ichthyophagi, panē è piscibus conficiunt.

οἱ σπόνδυλοι δ' αὐτοῖς εἰσὶν ὅλμοι, ἐν οἷς * πλήσσουσι τοὺς ἰχθύας ἐν ἡλίῳ κατοπτήσαντες: εἶτ' ἀρτοποιοῦνται, σίτου μικρὸν καταμίξαντες.

* πτίσσουσι.

Athenæus lib. 9. ex Mnesimacho, inter piscis species, ἄρτους *quoq; ponit. Phasianinus* Argum *piscem accepit, quem nullus reperio:* ἄρκτος *verò apud Aristotelem, aliud. Bernardinus totum hunc locum, ut alibi alia (vitio forsan exemplaris) prætermisit.*

καθάπερ καὶ οἱ ἱερεῖς] *Piscem odij,* τοῦ μίσους, *seu (ut Horapollo noster) rei abominandæ,* τοῦ μύσους, *symbolum fuisse apud Aegyptios; Clem. Al. Str. 5. Plut. lib. de Iside ostendit: unde piscium esu abstinuisse Sacerdotes, nihil mirum. idq; cùm alias ob fabulas, inquit Clemens, Str. 7. tum potissimùm,* ὡς πλαδαρωτέραν σάρκα τῆς τοιᾶσδε κατασκευαζούσης βρώσεως. *Sua etiam ætate piscibus Aegyptios Sacerdotes abstinuisse, scribit idem*

Plut.

Plut. lib. 8. Sympoſ. q. 8. (*quod apud Interpretem deſideratur*) *&*, * *piſcium nullum immolari, nullo rem ſacram fieri.* *Piſcem coluerunt Syri tanquam Deum. Diod. S. lib. 2. Lucia. de Syria Dea.*

* ἰχθύων θύσιμος οὐδεὶς, οὐδὲ ἱερεύσιμος.

περίζωμα) Philo περὶ περιζώματος. Cl. Al. Str. 1.

Cap. 16.

ἵνα δὲ μὴ εὐρύτερον τὸ ὕδωρ) Lacuna in m. ſ. eadem, & lectio, *forſan reſtituenda hoc modo*; ἵνα δὲ μὴ εὐρύτερον τὸ ὕδωρ πῇ καταρρυῇ· κατασκευάσματα ὑπάρχει, δι' ὧν &c. Phaſianinus, *Ne verò latiùs aqua utiq; decurrat, néve rurſus reſtrictiùs: præparationes quædam ibi fiunt, per quas aqua ipſa ad horologium defluit: ambobus etenim præparamentis opus eſt.*

Cap. 17.

θυμὸν) Furorem, *Phaſian.* Animum, iram furorem, *Bernardinus, quũ vox Græca ſit* πολύσημος. *Elias Cret. epiſc. Leo ſic eſt à natura comparatus, ut & iracundia, & vitæ ſolivagæ ſtudio, & abhorrente à ſocietate ſui generis animantium inſtituto delectetur. Quæ ad verbum leguntur homil. 9. Baſ. M. & annalium M. Glycæ lib. I. ubi lacunam p. 68. è Cod. Aug. ſic exple,* καὶ ὅθεν τοῖς παθαινομένοις ἡ ὑγεία προσγίνεται. *Plura de Leone vide apud Ariſtot. & Aelian.*

κεφαλὴν γὰρ ἔχει μεγάλην) *Oppian. lib. 3.*

--- μεγάλην δ' ἔτι κόρσην
ὄμματα δ' αἰγλήεντα--- *id eſt,*
Fulgentes oculos, caput immenſum.

ὧρος) Plut. lib. de Iside, Ὠρίωνα τὸν Ὧρον dicit: & lib. 5. Sympos. q. 4. τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀρχαϊκῶς ὥρους λέγεσθαι, ut & Diod. S. lib. I. qui inde, τὰς κατ᾽ ἔτος ἀναγραφὰς, ὡρογραφίας προσαγορεύεσθαι, inquit. τὸν δὲ Ὧρον μεθερμηνευόμενον φασὶν Ἀπόλλωνα ὑπάρχειν, ibid.

ὡρῶν κρατεῖν) ὧραι, quatuor anni tempora; Olympi janitrices Homero: πυλωροῦσι γὰρ, Lucian. Unde Janus apud Ovidium,

Præsideo foribus cæli cum mitibus Horis,
Et redit officio Iupiter ipse meo. — *Homerus.*

Iliad. θ.
αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον ὧραι:
Ταῖς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς Οὔλυμπός τε,
ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ᾽ ἐπιθεῖναι.

Cap. 18. ἀλκὴν γὰρ γράφοντες) ἀλκῆς μὲν σύμβολον καὶ ῥώμης αὐτοῖς ὁ λέων, Clem. Al. Str. 5. proverb. 30. σκύμνος λέοντος ἰσχυρότερος κτηνῶν, ὃς οὐκ ἀποστρέφεται οὐδὲ καταπτήσσει κτῆνος. Quid verò sit ὀσμὴ λέοντος, Jobi 6. capite: docet Scholion m. s. è Chrysost. δυσῶδες γὰρ τοῦτο τὸ θηρίον μεθ᾽ ὑπερβολῆς: ἐπειδὴ γὰρ ἔχει τὴν ἀπὸ τῆς φύσεως πλεονεξίαν, ἑτέρως αὐτὸν τῶν ἄλλων φαυλότερον ἐποίησεν ὁ θεός.

ἀνεωγότας) Plut. oculos Leonis dormientis suffulgere, dormire autem momento temporis, ait. 4. Sympos.

q. 5.

q. 5. vide Aelian. lib. 5. cap. 39. de Animal. & Etymolog.

τοῖς κλήθροις τῶν ἱερῶν) *Plut.* καὶ τὸν λέοντα τιμῶσι, καὶ χάσμασι λεοντείοις τὰ τῶν ἱερῶν θυρώματα κοσμοῦσιν. ὅτι πλημμυρεῖ Νεῖλος, ἠελίου τὰ πρῶτα συνερχομένοιο λέοντι. *id est,* Cap. 19.

Et Leonem venerantur, rictibusq; Leoninis januas templorum ornant: quia Nilus exundat (ut seq. etiam cap. noster autor asserit)

Titanis primùm curru tangente Leonem.

φοβερὸν) *Amos 3.* λέων ἐρεύξεται: καὶ τίς οὐ φοβηθήσεται; *Leo rugiet, quis non timebit?* Cap. 20.

Νείλου) *de hoc Strabo lib. 17. Plin. lib. 5. cap. 9. sic autem dictum volunt, sive* παρόσον νέαν (ἤτοι ἐνιαυσιαίαν) ἰλὺν φέρει, *quo alludit Plut. lib. de Iside. Non. Dionys. lib. 3. Heliodorus Tricæ episcopus lib. 9. Aethiopicôn. seu* ἀπὸ Νείλεως, *ut Diod. S. lib. 1.* ὃς μετὰ μάχλην ἔκτισεν οὐκ ὀλίγην: *seu* ἀπὸ τοῦ νάειν λαιῶς, ὅ ἐστι ῥεῖν κατὰ συστροφήν: *seu deniq;* ὅτι κατ' ἔτος πλημμυρῶν, ὡρισμένον χρόνον νεάζειν δοκεῖ, *Schol. Theocr. Idyll. 7. Diphthongo cur scribatur; Eustathius ad V. 224. Dionys. Periegetæ indicat:* Cap. 21.

τὸ γὰρ Νεῖλος, κατὰ τὴν δύναμιν τῶν ἐν αὐτῷ στοιχείων, ποσούμενον τὸν τξέ. ἀριθμὸν συντελεῖ, ὁπόσαι εἰσὶ καὶ αἱ κατ' ἐνιαυτὸν ἡμέραι: καὶ οὕτω δείκνυται, ὅτι ὁ Νεῖλος κατὰ εἱρμόν τινα φέρεται.

ν	50
ε	5
ι	10
λ	30
ο	70
σ	200
τξέ.	365.

χολέδρας] χολέδραι, ὑδάτων δοχεῖα, δεξαμεναὶ, *Ammon.* ἀγωγοὶ ὕδατος, *Herodian.* ὑδραγωγοὶ, *Sirac. 24.* ὑδραγώγεια, *Strabo lib. 5.* ὑδρα-

γώγια.

γώγια, Harmenop. σωλῆνες, & ὑδρορρόαι Basil. αὐλοὶ σωληνοειδεῖς, Philo. In Glossario, Canalis, ρουστρουξ : quod emendo, ρόυς, ῥύαξ. Est autem χολέδρα compos. παρὰ τὸ κοιλὸν, ἢ τὴν ἕδραν, in tubos cavatum, Siphon. vel παρὰ τὴν χύσιν, unde χολάδες etiam dicuntur secundum m. s. Lexicon Aug. Τὰ ἔντερα. Phasianin. sedes communes.

τοῦ εἰσαγωγεῖς] κρουνοὺς, Basil. hinc, aquam per tubos sive canales illos ductam, εἰσαγώγιμον ὕδωρ idem Strabo vocat.

ἀφ' οὗ] Phasianin. qui mos in hodiernum usq; diem etiam num apud eos firmus perdurat, qui vota pro humoris & aquæ abundātia suscipiūt.

Lucian. de Saltat. Plut. de oraculor. defectu. Strabo lib. 9.

μέση τῆς οἰκουμένης] *Medium terræ sive ab aquilis, seu à corvis, seu ab oloribus esse inventum, qui ab extremis illius partibus eo convolarint, ubi templum fuerit Delphicum: fabulantur Græci; quem inde ὀμφαλὸν γῆς, Pindarus, Pyth. ode 8. & 11. Nem. ode 7. Euripides Medeâ, eosq; secutus Plato, lib. δ' πολιτειῶν, id est, terræ umbilicum, dixit. Hinc μεσόμφαλος ἕδρα τοῦ ἀπόλλωνος, apud Clem. A. ex eod. Eurip. Sic μεσόμφαλον ἄστρον ὀλύμπου, est aries Nonno. Dionys. lib. 1.*

Cl. Alex. Protrept.

Cap. 22.

θυμιατήριον] *Plut. lib. de Iside, Ægyptios cælum*

hac

hac figura significare scribit. neq; tamen quicquam impedit, eádem Ægyptum notatam, quam cœli imaginem interpretabantur, ut est apud Hermetis Æsculapium, cap. 9. Videtur hac quoq; zelotypus designatus: etsi Horapollinis verba id non clarè exprimunt.

φυλακτήριον] ἀλεξητήριον, ἀντιφάρμακον, περίαπτον. Cap. 24.

ἄπλαστον] καὶ ἀδιατύπωτον, *Philo.* παιδίον μὴ ἐξεικονισμένον, *Exod. 21.* Cap. 25.

ἀνεωγότας ἔχειν] *Plut. lib. 4. Sympos. q. 5. Æliã. lib. 13. de animal. cap. 13.* Cap. 26.

γλῶσσαν] σοφῆς ὀχετηγὸν ἰωῆς, *Non. D. lib. 26.* Cap. 27.

λόγοι τε] ἐν ἀνθρώπῳ δ' ὁ μὲν ἐστιν ἐνδιάθετος, ὁ δὲ προφορικός: καὶ ὁ μὲν οἷα τις πηγή, ὁ δὲ γεγωνὸς ἀπ' ἐκείνου ῥέων: καὶ τοῦ μὲν ἐστὶ χώρα τὸ ἡγεμονικόν: τοῦ δὲ κατὰ προφορὰν, γλῶττα καὶ στόμα, καὶ ἡ ἄλλη πᾶσα φωνῆς ὀργανοποιΐα, *Philo lib. 3. de Mose.* *Aristoteles illum* τὸν ἐν τῇ ψυχῇ, *hunc* * τὸν ἔξω λόγον *vocat, 1. Analyt. post. 8. Vide Basil. M. homil. in principium Joannis, & Naz. definit. Jamb. Ælianum libro 10. cap. 29. de animal. His quidam addunt* λόγον ἐγγράμματον, *cujus hîc manum Horapollo symbolum facit; quam* ἔγγραφον αὐδήν *ex Nonno dicere possumus: nam & scribendo, idq; manus ministerio, sensa mentis exprimimus.*

* τὸν ἐν προφορᾷ *Plut.* λεκτικόν, *Domosth. H. Vuolph. Isocr.*

αϟε] χίλια ἐνενήκοντα πέντε.

Aa ὕφαιμον]

ὕφαιμον] *Cruore suffusum. Huc pertinent illæ Græcorum phrases* φοινικὸν βλέπειν, *Basil. M.* φοβερὸν, ὕποπτον, ἰταμὸν, δριμὺ, ὀρίγανον, *Lucian. Aristoph.* ταυρωπὸν ἀποβλέπεσθαι, *Philo,* ταυρηδὸν ὁρᾷν, *& similes. Genes. 4.* ἵνα τί συνέπεσε τὸ πρόσωπόν σου; *dicit Caino Iehova: & Iacobus Leæ Racheliq;* ὁρῶ ἐγὼ τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ὅτι οὐκ ἔστι πρὸς ἐμὲ, ὡς ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν, *ibid. 35. & 1. Reg. 18. de Saulo dicitur,* καὶ ἦν Σαοὺλ ὑποβλεπόμενος τὸν Δαβὶδ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καὶ ἐπέκεινα. *Quo sensu Latini etiam,* torvè aspectare, torva tueri, oculis torvis tueri dicunt.

ὀφθαλμὸν] *Nam & oculi nimis arguti, quemadmodum animo affecti simus, loquuntur, Cic. 1. de Leg. Suntq; animi tanquam fores, Polemoni: quos cor sequi,* ὄμμασι γὰρ κραδίη ἕσπεται, *dixit Theologus. Notum est illud Comici;* Non innueram: *& apophthegma sive Isocratis seu Periclis (utriq; enim Plutarchus tribuit) de oculorum continentia. Cui simile illud Xenocratis; qui negabat quicquam referre, pedes né an oculos in alienam domum defigeremus, apud Ælian. lib. 14. Var. hist. cap. 42: qui, cap. 22. ejusdem libri, exemplum adfert eorum, qui oculorum nutu & manuum gestu, quum per tyrannum colloqui non liceret, animi cogitata, alij alijs, aperuerint.*

Cap. 28. τριετοῦς χρόνου] *Hanc & humanæ staturæ mensuram dicunt, quæ, annos tres nato, media sit. Basil. M. homil. 10. hexaëm.* τριετὲς τὸ παιδίον· ἐμέτρησεν ὁ πατὴρ, οἶδεν ὅτι τὸ διπλάσιον τούτου μέγεθος ἀπολήψεται ἐν τῇ τελειώσει.

φοίνικ

φωνὴν δὲ μακρόθεν] *Sonitus & tonitru ex eo sunt genere, quæ sanè nullo modo pingi possunt. Sed quum in obeliscis, qui Romæ supersunt, multæ conspiciantur imagines rerum nec naturalium nec artificialium; quæ quid sibi velint, hodiè nemo facilè dicat: fieri potest, ut eæ mutuo inter Ægyptios ac tacito consensu de hujusmodi rebus, quæ sub visum non cadunt, acciperentur.* Cap. 29.

φωνὴν] ἡ φωνὴ *pro tonitru accipitur Exod. 9. Ac Physici dicunt, fulgur tonitru posterius erumpere, ut sanguis vulnus sequatur: prius tamen videri; auditu sonum expectante, visu lumini occurrente, Plut. lib. ad princip. inerudit. Plin. lib. 2. cap. 54.*

βροντὴν] τί μοι φιλοσοφήσεις περὶ ἀστραπῶν καὶ βροντῶν, ὦ βροντῶν ἀπὸ γῆς σὺ, καὶ οὐδὲ μικροῖς σπινθῆρσι τῆς ἀληθείας λαμπόμενε; τίνας ἀτμοὺς ἀπὸ γῆς αἰτιάσῃ, νέφους δημιουργούς; ἢ ἀέρος πύκνωσίν τινα, ἢ νεφῶν τῶν * μανωτάτων θλίψιν ἢ σύρρηξιν; ἵνα ἡ μὲν θλίψις σοι τὴν ἀστραπὴν, ἡ δὲ ῥῆξις τὴν βροντὴν ἀπεργάσηται. ποῖον δὲ πνεῦμα στενοχωρούμενον, εἶτα οὐκ ἔχον διέξοδον, ἵνα ἀστράψῃ θλιβόμενον, καὶ βροντήσῃ ῥηγνύμενον, *Naz. de Theolog.* * γράφ. καὶ πυκνοτάτων.

ἐπειδὴ γὰρ τὰ τέκνα ἐξ ἡδονῶν] *Fortè leg.* ἐπειδὴ γὰρ ιϛ´. σύμβολον ἡδονῆς εἶναι εἴπομεν: *id enim antea dictum est. Phasianinus;* Coitum verò indicare volentes: bis sextum decimum numerum pingunt; maris & fœminæ geminatam voluptatẽ significantes; quæ illa ætate per coitum filios gignit, ut demonstratum est. Cap. 33.

Φοίνικα τὸ ὄρνεον] ὁ φοῖνιξ ὁ ἀραβικὸς, ὄρνεον λέγεται εἶναι μονογενὲς Cap. 34.

Herodot. Euterpe, & Ælian. lib. 6. cap. 58. de animal. at Nonn. Dionys. lib. 40. χιλιέτιν ὄρνιν: Lucian. in Navig. ὄρνεον ἐν Ἰνδοῖς, dicit.

ἄζυγον ἐν τῇ δημιουργίᾳ. καθ' ἔτη φ'. τοῦτο πάσχει, ὃ καὶ φαιδρὰν παρίστᾳ τὴν ἀνάστασιν. αὐτοὶ γὰρ καὶ οἱ Ἕλληνες περὶ αὐτοῦ διηγοῦνται, ὅτι προγνοὺς τὸ τέλος αὐτοῦ, ἔρχεται περὶ τὴν Αἴγυπτον, καὶ ἀντικρὺ τοῦ ἡλίου ἵσταται: εἶτα τεφροῦται, καὶ ἀπὸ τοῦ χοὸς αὐτοῦ σκώληξ γεννᾶται: καὶ αὐτὸς αὖθις εἰς πλῆρον μεταβάλλεται τὸν φοίνικα. τοῦτο δὲ, ὡς εἴπομεν, μετὰ ἔτη φ'. εἴωθε γίνεσθαι, *M. Glycas lib. 1. Annal.*

Vide & Naz. carm. parænet. ad Virg. V. 526. Epiphanij Physiologum, cap. 11. ejusdemq; Ancyrotum p. 505. ubi mendosè, θαυμάσαι δέ μοι ἅπασι (*pro* ἔπεισι) περὶ τῆς τῶν ἀπίστων ἐλλιπῶν, *legitur. Phœnicem in Ægypto visum, Tiberio mortẽ denunciasse; scribit Xiph.*

πολυχρονιώτατος] *Inde natum proverbium* φοίνικος ἔτη βιῶναι, *Lucian. Hermot.*

πάντων γὰρ ἐπιβαίνει] *Hinc Sol Homero* ὑπερίων *dicitur, Iliad.* τ'. *Odyss.* ά. *Virg. 4. Æneid.*

SOL, qui terrarum flammis opera omnia lustras.

Cap. 35. πολὺς] *Lacunæ forsan inserendum,* τουτέστι, πάντα περιέχων, *id est (ut Phasianin.) omnia ambiens: vel, ut Etymologistes,* διὰ τὸ τὰ ὅλα συνέχειν. *Nisi pro* πολὺς *sit legendum* πολυόφθαλμος : *id enim Græca lingua esse Osirin, quo Solem intellexerint, affirmat Diod. S. lib. 1. quem consule.*

ὑπ' αἰγυπτίων] *malim legere* τοὺς αἰγυπτίους: *vel,* λέγονται γὰρ, *&c.* οἱ αἰγύπτιοι. *Id est, Dicuntur siquidem Ægyptij Sole magis gaudere, quàm cæteræ gentes Phasianinus:* Sole nanq; supra reliquos mortales, omnes ægyptij gaudere traduntur.

ἡ ἶβις] *Plut. 9. Sympos. q. 3. Mercurium primum Deorum in Ægypto literas invenisse, inquit; itaq; Ibin Ægyptios signum facere primæ literæ. Cur autem cordis symbolum eadem fuerit: colligi potest è pictura illius avis apud Ælian. lib. 10. cap. 29. de Animal.* Cap. 36.

ὁ δ᾽ ἀφυὴς) Philo, lib. περὶ τῶν μετονομαζ. p. 66. φύσεως δ᾽ μὴ προϋπαρχούσης, ἀνωφελῆ πάντα, &c. Xenocr. οὗτος παρ᾽ ἐμοὶ πόκος οὐ κνάπτεται. Cap. 37.

ὁ μαθὼν γράμματα) Menand. λιμὴν ἀτυχίας ἐστὶν ἀνθρώποις τέχνη. Cap. 38.

ἱερογραμματέα) *Sacriscribæ apud Aegyptios etiam futura verè prædicere poterant; Suidas, è lib. 2. Originum Fl. Josephi cap. 5.* Cap. 39.

ὥσπερ οἱ κύνες) *Plut. problem. Rom. q. 51.*

ἀτενίζει) *Recitat idem Plutarchus (& Aelian. l. 7. c. 13. de animal.) exemplum canis, Cappari, qui sacrilegum Athenis in Aesculapij templo prodiderit.*

ἐλαφρότερον) μακρὸν, *Aristot. 3. de part. animal. 12.*

ἀρχιδικαστὴν) *Thebis simulacra fuerunt dedicata judicum manibus carentium; & princeps judicũ oculos in terram dejectos habens: quo innuebatur, justitiam donis & alloquijs non esse obnoxiam, Plut. de Iside. Vide & Diod. Siculum lib. 1. sect. 2.* Cap. 40.

Cap. 41. πασοφόρων) *Diod. S. lib. 1. pag. 18.* πασοφόρων *meminit: ut Plut. lib. de Iside,* ἱεραφόρων καὶ ἱεροστόλων, λινὰς ἐσθῆτας φορούντων, *ubi* τὴν λινοστολίαν *solam Isiacos facere negat; ut nec barbâ pallioq; graves, illicò sint philosophi.*

Cap. 42. ὡροσκόπον) *Horoscopum, Phasianinus.*

ἀλλ' ἐπειδὴ) *Sed ob id, quia hominibus ab ipsis horis ac temporibus tribuuntur, Phasian.*

ὕδωρ) *Sacerdotes, qui sunt maximè observantes legum, lustrandi sui causa aquam inde petunt, unde Ibis biberit; quod infectam aut insalubrem nullam hæc aquam tangat avis. Plut. de Iside, & lib. de solertia animal. Aelian. lib. 1. c. 45. de aninal.*

πῦρ) καθαρτήριον τῆς φαύλης ὕλης καὶ μοχθηρᾶς, *Naz. ejus* θυμιατήριον, *id est, acerra, fuit symbolum, ut aquæ phiala.*

Cap. 43. μῦσος) *Plutarch.* μῖσος *: vide notas ad caput 14. & Lucian. de Syria Dea.*

Cap. 44. κενοποιὸν) καινοποιὸν *: Phasianinus,* Esset q; perinde, ac rem novam & inusitatatam moliri, si quis sacerdos id facere tentaret: nam pisces apud eos se invicem absumunt, ob id odio summopere habiti.

ἀλλη-

ἀλληλοφάγον) *Nemeſ. de Nat. hom.* καὶ γὰρ ἡ τῶν ἰχθύων φύσις ἀλληλοφάγος *&c; p. 23. quæ vide.* Cap.45.

ὁ ὄφις) *Epiphan. contra Ophitas, ſerpentem caput inprimis munire teſtatur, non neſcium,* ὅτι ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ ἡ πᾶσα ζωὴ αὐτοῦ τυγχάνει.

ταῦρον) ὃς βασιλεύει τῶν ἡμέρων ζώων, *Macar. homil. I.* Cap.46.

μηδέποτε τῆς θήλεως ἐπιβαίνειν, μετὰ σύλληψιν) διδασκέσθω ὁ ἀνήρ, *inquit Philo,* μὴ ἀτελεῖς γονὰς, ἀκαίρου καὶ ἀμέτρου χάριν ἡδονῆς, προΐεσθαι. φιλήδονοι μὲν γὰρ, οἱ μὴ σπορᾶς ἕνεκα τέκνων, καὶ τοῦ διαιωνίσαι τὸ γένος, συνέρχονται γυναιξὶν: ἀλλὰ θηρώμενοι, συῶν ἢ τράγων τρόπον, τὴν ἐξ ὁμιλίας ἀπόλαυσιν. *Zenobiæ certè, Palmyrenorum reginæ, eam fuiſſe caſtitatem, ſcribit Treb. Pollio, ut ne virum ſuum quidem ſciret, niſi tentatis conceptionibus.*

τράγος) ὁ ἡγούμενος αἰπολίου, *Proverb. 30.* τὸν δὲ τράγον ἀπεθέωσαν, διὰ τὸ γεννητικὸν μόριον, *Diod. S. lib. I. hircum Mendeſij coluerunt, Clem. Al. Protrept.* Cap.48.

ὄρυγα) *Ita rectè Cod. Aug. non, ut in G. Morelij m. ſ. (quod Picrius tamen probat lib. 25. hieroglyph.)* ὄρτυγα. *Hæc fera olim in vivarijs, ad quadrimatum uſq;, alebatur: Columella lib. 9. cap. I. Cornu etiam ejus animalis in militia mirificus erat uſus,* διὰ τὸ μέγεθος καὶ τμητικὸν, *Diod. S. lib. 3. (ubi* ὀρύχων, *mendosè pro* Cap.49.

ὀρύγων, legitur) & Agatharchides. Oryx Aristoteli μονόκερως est, lib. 3. de part. animal. cap. 2. & l. 2. hist. animal. cap. 1. Oppian. lib. 2 Cyneget.

ἔστι δέ τις δρυμοῖσι παρέστιος ὀξύκερως θὴρ,
ἀγελόθυμος ὄρυξ, κρυερὸς θήρεσσι μάλιστα. &,
ῥινόκερως δ' ὄρυγος μὲν ἔφυ δέμας αἰθυκτῆρος
οὐ πολλὸν μείζων---

lib. de solert. animal.

Cæterum Plutarchus Orygem ea die & hora vocem ait emittere, qua sidus oriatur, quod Sirium & Caniculam Græci appellent, Ægyptij Sothin. Cujus sententiæ adstipulatur Aeliā. lib. 7. cap. 8. de animal. Plin. lib. 2. c. 40.

ἐπὶ τοῦ ἡλίου ἄστρου) *Ad Solis exortum conversus oryx, alvum deijcit, Aelian. lib. 10. cap. 28. de animal.*

πτηνῶν] *κτηνῶν legendum esse, vel è Deuteronomij cap. 14. liquet: neq; enim oryx volucre, sed quadrupes est. Phasianinus, Iccircò sacerdotes quoq; solum hoc animal ex omnibus alijs animantibus absq; jugulatione cōedunt.*

πὸν] *lege πῶν : mox pro ἀναταράσσει, Phasianini codex ἀνορύσσει interpretatur enim* labijs defodiēs.

Cap. 51.

μυῖαν] τὸ θρασύτατον τῶν πτηνῶν, καὶ ἀναιδέστατον, *Philo, lib. 1. de Mose. Aelian. lib. 2. de Animal. ca. 29. & lib. 7. c. 19.*

ἥτε καὶ ἐργομένη μάλα περ χροὸς ἀνδρομέοιο,
ἰσχανάᾳ δακέειν--- *Iliad. ρ.*

μύρμηκα) *De formicæ industria, Proverb. 6. 30.*

Basil.

Basil. M. homil. 9. in Hexaëm. Aristot. 9. hist. anim. 38. Ælian. lib. 4. cap. 43. de Animal. ποριστικὸς εἶ; ἀλλὰ τοῦ μύρμηκος ἀπολείπῃ: *inquit D. Chrysost.* χρυσοφορεῖς; ἀλλ' οὐχ οὕτως, ὡς οἱ ἰνδικοὶ μύρμηκες. *De his, idem Ælian. l. 16. de Anim. c. 15. & Dio Chrysost. orat. 35.*

χηναλώπεκα] *Ælian. lib. 11. cap. 38. vulpanserem* φιλότεκνον *& ipse appellat, atq; in tuendis pullis eandem, quam * perdix, operam ponere, ac, ut illi elabantur, se venatoribus capiendam præbere, scribit.* Cap. 53.

* *de qua Basil. homil. in S. Baptisma.*

πελεκᾶνα] *De hac ave, Physiologus Epiphanij, ca. 8. Mich. Glycas annal. lib. I.* Cap. 54.

κουκουφὰν] *Hanc ciconiam esse volunt, de qua Philo in expositione Decalogi. Basil. homil. 8. in hexaëm. Physiologus Epiphanij cap. 25. Aristot. 9. hist. animal. 13. Aelian. 3. de animal. 23. Illam coluerunt Thessali, Clem. Alex. Protrept. quòd serpentibus esset infesta, eosq; occideret; Plut. lib. de Iside. Steph. de Vrb.* Cap. 55.

μόνον] *Sunt qui meropes idem facere confirment. Aristot. ibid. Aelian. 9. de animal. 30. Plin. lib. 10. cap. 30. Legendum & apud Suidam arbitror* τοὺς μέροπας, *pro* ἀερόποδας, *in dictione* ἀντιπελαργεῖν.

τίλλει αὐτῆς τὰ πτερὰ] τοῖς οἰκείοις πτεροῖς διαθάλπει, *Basil.*

Cap. 56. ἱπποποτάμου] *Plut. lib. de solert. anim.* Ciconiæ, patres suos alunt: equi fluviales, ut cum matribus coire possint, eos necant. *Symbolicè Hippopotamus eidem Plut. lib. de Iside notat impudentiam. Vide Aristot. lib. 2. cap. 7. de animal. hist. Aelian. lib. 7. c. 19. Strabonem lib. 15. & Nonn. Dionys. lib. 26. cujus adeò versus subjiciam, propter consensum cum alijs Scriptoribus:*

** Onesicratus apud Strabō. etiā in India nasci perhibet.*
** Aristot. 8. hist. animal.*
** Ælian. l. 5. de animal. c. 54. Plin. lib. 8. cap. 25.*

---ἑῷος Ἰνδὸς Ὑδάσπης·
*κεῖθι μελαμψήφιδι διαξύων ῥόον ὁπλῇ
νήχεται ὑδατόεις παλάμῃσιν ἵππος ἀλήτης,
οἷος ἐμοῦ Νείλοιο θερειγενὲς οἶδμα χαράσσων,
*καί ἑ διαίνει βυθίοιο ἐπ' ὕδατος ὑγρὸς ὁδίτης,
μηκεδανὲς γενύεσσιν· ἐπ' αἰγιαλοῖο δὲ βαίνει
αἰχμῇ καρχαρόδοντι διασχίζων ῥάχιν ὕλης·
καὶ δρεπάνην ἀχάρακτον ἔχων γενύων ἅρπαγα καρπῶν,
*μ[illegible] δὲ [illegible] ταχυηφόρα λήια τέμνει,
ἀμητὴρ ἀσίδηρος ἀμαλλοφόρου [illegible]...

εἰς δὲ τὸ κατώτατον] *Phasianinus*, Itaq; non abre ægyptij ijdem ad inferiores sceptri divini partes Hippopotami ungulas duas pingunt: *ut videatur legisse;* ὥστε οὐκ ἀπὸ σκόπου οἱ αὐτοὶ αἰγύπτιοι εἰς τὸ κατώτατον μέρ[illegible] θείου σκήπτρου γράφουσιν ὄνυχας *&c; de quo, Suidæ locum habes suprà pag. 160.*

Cap. 57. περιστερῶν] *De columbis, Aristot. 9. hist. anim. 7. Aelian. lib. 3. de animal. cap. 44. Epiphan. contra Ophitas. Columbas tanquam deos coluerunt Assyrij, Luci.*

οὐ χολὴν ἔχει] *Alas columbæ sibi contingere, David ille*

*vid ille vates exorat. Ita enim ſolenne eſt ſacris effatis obſcurè Spiritus ſancti virtutem nominare: ſive quòd ea avis felle careat, ſeu quod * pedoris inimica ſit, ut teſtantur qui id obſervarunt, Greg. Nyſſ. de virg.* Pſal. 54. * Baſil. M. expoſ. Pſal. 33.

ἐν ὕδατι περιπατοῦντας] κατὰ κυμάτων πεζεύοντας. *Naz. unde Apoſtoli Chriſtum in mari ambulantem cōſpicati, ſpectrum eſſe dixerunt, Matth. 14.* Cap. 58.

κάκιστον] *Ita & m. ſ. & Phaſianinus.*

ὁ γὰρ βασιλεὺς] *Siquidem domus regia in ipſo terrarum orbe unica exiſtit, Phaſian.* Cap. 58.

μέλισσα] *De apum natura, Proverb. 6. Baſil. M. hom. 8. in Hexaëm. Theodoret. lib. 5. de Providentia. Ariſtot. 5. hiſt. animal. 22. & l. 9. c. 40. Aelian. lib. 1. cap. 59. 60. & lib. 5 c. 10. 11. de animal. Plin. lib. 11. ca. 5. &c. Virg. 4. Georg.* Cap. 62.

μόνον] *Animantes aliæ ſub duce degunt, ut grues, apes: aliæ nulli ſubditæ imperio ſunt, ut formicæ, & alia innumera penè genera. Ariſt. 1. hiſt. anim. 1.*

ἐκ τῆς τοῦ μέλιτος] ἐργασίας: *Phaſianinus, ex illius itidem apis mellificatione atq; opere aſſiduo, nec nō ex aculeo, operationem variarum rerum, quæ ad uſum humanum neceſſariæ ſunt, atq; potentiam inprimis præparandam eſſe, ſtatuerunt. Quæ duo ad gubernationem civitatis maximè pertinere, & cæteris rebus conducibiliora*

liora esse judicaverunt. Ammian. Marcell. lib. 17. per speciem apis mella conficientis indicant regem: moderatori cum jucunditate aculeos quoq; innasci debere, his signis ostendentes.

ὄντινον περὶ] τὴν τῆς πόλεως διοίκησιν, *secundum interpretationem Phasianini.*

Cap. 65. ἔρμου] ἔργου, *id est, operæ, legendum: monet Pierius lib. 35. hieroglyph.*

Cap. 66. καθὸ καὶ περιέχει] *cap. 4. Hic locus obscurior est, quia autor vocibus ortus & occasus non utitur in eadem significatione, qua astronomi. Sensus amico nostro videtur esse: Luna singulis mensibus viginti octo dies* ἐν πλάτει *sumptos conspicua est, reliquos verò dies (nam spacium unius mensis integri, cum vulgo, 30. dierum esse statuit) sub radijs solaribus occultatur. Solet enim in regionibus australibus, qualis est Alexandria Aegypti, ubi hic autor vixit, altera ferè post novilunium die ☽ rursus conspici. Quando igitur mensem exprimit ea figura, qua Luna apparet, dum 28. dies complectitur: numerationis initium à primo apparitionis die facit, signumq; mensis hieroglyphicum eam vult esse figuram, quā Luna die apparitionis suæ ultima repræsentat.*

πολύγονον) *Ova sexaginta ut plurimum parit, Aristot. 5. hist. animal. 33.*

NOTAE D. H. AD II. LIBRVM HIEROGLYPH. Horapollinis.

ΘΕὸν) *Sydera enim pro Dijs olim habita; Philo lib. I. de Monarchia & expos. Decalogi; quæ qui coluerint, eos peccasse quidē ait, sed minus, quàm qui lapides & ligna, metallum, atq; id genus alia, adorarint.* Cap. 1.

χρόνον) *De Sole & Luna,* ἔσωσαν *(inquit)* εἰς σημεῖα καὶ εἰς καιροὺς, καὶ εἰς ἡμέρας καὶ εἰς ἐνιαυτοὺς, *Genes. 1.*

νύκτα) *quòd tum stellæ maximè sint conspicuæ.*

χειμερίαις) χειμεριναῖς, *m. s.* Cap. 3.

καρδία φάρυγγος) *Secus ijs,* οἵ τ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὄπιθεν φρονέουσιν, *Hom.* τὴν γλῶτταν τῇ καρδίᾳ πλουτοῦντες ἀντίφθογγον, *Nicetas.* Cap. 4.

στόμα) *principium & finem, Phasianin.*

αἰδοῖον χειρὶ) καὶ ἀνάχαρσιν δὲ τὸν σκύθην τοσοῦτον ὁ τῆς σωφροσύνης καὶ τῆς ἀσκήσεως ἔρως κατέσχεν, ὡς καὶ κοιμώμενον τὰ χείλη αὐτοῦ καὶ τὰ αἰδοῖα κρατεῖν διὰ οἰκείων χειρῶν. οὐ μόνον γὰρ γρηγορῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπνώττων ἐδείκνυε, πόσης ἀσφαλείας δέονται τὰ τοιαῦτα, *M. Glyc. annal. lib. 3. Clem. Alex.*

Str. 5. Plut. lib. de Garrulitate. ἐπιγράφε) καὶ αὐτοῦ εἰκόσι, Γλώσσης, γαστρὸς, αἰδίοων κρατεῖν, *Laërt.*

Cap. 9. νόσον ἀνθρώπου) *ob hujusmodi herbæ asperum scilicet tetrumq; odorem, quem vix homines ferre possunt, Phasianin.*

νωτιαίου) *Semen enim labi (per spinam) è cerebro videtur, Arist. Problem. 56. sect.* 10. *Autor libelli* περὶ γονῆς *apud Hippocratem,* χωρέει γὰρ τὸ πλεῖστον τοῦ γόνου ἀπὸ τῆς κεφαλῆς παρὰ τὰ ὦτα εἰς τὸν νωτιαῖον μυελόν, *Idem, semen facit* ἀπόσπασμα ὅλου τοῦ σώματος.

Cap. 10. ὄρτυγος) *forsan hoc etiam loco,* ὄρυγος *legendũ.*

Cap. 11. δεξιούμενοι) dextras jungentes, *hoc è. m. s. Aug. reposuimus. Phasianinus, qui sese circumplexi dextris excipiant. apud Aldum* ἀξιούμενοι *legitur, quod Mercerus expressit.*

Cap. 13. ἀναμέτρησιν σημαίνει) *Illis enim numerum comprehendere facilius homines consueverunt, Phasianin.*

Cap. 15. ἱέραξ) ἔστηκεν ἱέραξ ἀναπετάσας τὰς πτέρυγας, ἀκίνητος καθορῶν τὰ πρὸς νότον, *Jobi 39.*

ἔτι καὶ ἄλλως) πῶς τὸ αὐτὸ, *m. s. sensu eodem.*

ἄνεμον σημαίνει) *ita enim velox in volando, sicut ventus, accipiter perhibetur, Phasianin.*

περὶ-

περζιμὴ] *Ulcus, Phasian.* Cap. 19.

ἀκοὴ ζωγραφουμένη] *Phasian: Audientem quippiam hominem arrectis auribus, seu auditum ipsum pingentes; opus quod futurum est, declaratur. Postquam enim, quæ facturi sumus, audivimus: ad futurum opus nos ipsos accingimus.* Cap. 23.

σφὴξ ἀεροπετὴς] *Phasian. Ex crocodilo vespa per aërem volitans quum picta fuerit: nocentem sanguinem vel cædem significat. Quam lectionem agnoscit Pierius quoq; lib. 26. hieroglyph. sed infrà, cap. 44. autor vespam ex equino cadavere nasci ait: velut etiam Ælian. 1. de animal. 28. Versus apud Suid.* Cap. 24.

ἵππων μὲν σφῆκες γενεὴ, ταύρων δὲ μέλισσαι.

νυκτικόραξ] νυκτὸς κόραξ, *Apolin. Psal. 101. De hoc, Basil. M. homil. 8. Hexaëm. Aristot. 8. hist. animal. 3.* Cap. 25.

παγὶς ἔρωτα] Phasian. *Laqueus pictus amorem significat, in quo quædam veluti venatio existit: ubi pedicis cupidineis & laqueo amantes irretiti, quodammodo detinentur.* Cap. 26.

λόγοι καὶ φύλλα] *Descripta folia, codicilliq; Pierius lib. 47.* cap. 27.

παλαιότατον] παλαιότητα, *idem ex m. s.*

γραμμὴ ὀρθὴ] *vide eundem Joan. Pierium, lib. 37. hieroglyph.* cap. 30.

Cap. 31. χελιδόνα] de hac, Aristot. 9. hist. anim. 7. Ælian. 3. de animal. 25. Plut. de solertia animal. Plin. lib. 10. c. 33.

cap. 32. περιστερὰν μέλαιναν) αἱ πελειάδες καὶ αἱ φάσσαι καὶ τὸ τριγόνων γένος, καὶ ὅσα τοῦτοις παραπλήσια, τὴν ἐπιμιξίαν οὐ ποιεῖται πρὸς πολλὰ καὶ ἀναίδην, ἀλλὰ πρὸς ἓν καὶ ὁμόφυλον, Cl. Al. Str. 2.

Cap. 33. ἰχνεύμονα) Idem scribit Aristot. 9. hist. anim. 6.

Cap. 35. ἑκάτερον γὰρ ἀναιρεῖ) uterq; enim necat, exitium affert. Crocodilo autem insidiari non scorpionem (quod ex hoc autoris commatio volunt eruere: nisi locus Æliani huc sit arcessendus, lib. 2. cap. 33. de animal.) legimus, sed * ichnevmonem: Plut. lib. de solert. animal. Strabo lib. 17. Oppian. lib. 3. de venat. Diod. S. lib. 1. Plin. lib. 8. cap. 27. secundum quem καὶ ὁ δελφὶν τοῦ κροκοδείλου καταγωνιστής.

* ἰδρὺς Mich. Glyc. lib. 4. Annal.

Cap. 36. ὀστάειον) καὶ γὰρ ἡ γαλῆ ὀστοῦν ἔχει τὸ αἰδοῖον, 2. de hist. an. Arist.

Cap. 37. χοῖρον) Naz. -ὀλομβρώντε συῶν γένος- & Carm. ad Episcopos, V. 41.

πῶς δέ τε σῦς μονόφορβος ἐμὴν δηλήσατο ἅλωα.

Vide legem contra sues, apud Ælian. 5. de animal. 45.

Cap. 38. λέοντα) Crebrior enim iracundia ejus, Plin. l. 8. c. 16. συναπεγεννήθη ὁ θυμὸς τῷ λέοντι, Basil. θηρ, ἄθυμασι

ϑ́ημασι βρυχαλέοισι χολέμθυ@, Naz.

ἐκσοίζοντα] *Phasian. discerpentem. Sed, è ratione, quæ symboli redditur, conjicio legendum ἐξοσείζοντα: & mox ἐξοσείζομθύες. ἐξοσείζειν propriè significat exossare, ἐξαρθρῦν deartuare.*

κύκνον] *Olorum morte narratur flebilis cantus, falso (ut arbitror) aliquot experimentis, ait Plin. l. 10. c. 23. negat Ælianus quoq; se de eo quicquam affirmare posse, lib. 2. c. 32. Naz. orat. 2. de Theologia, & Carmine ad Nemesium, V. 309. cantilenam illam cygnum expansis ad auras alis efficere, scribit; quod ore modulari videri possit. εὐφωνίαν eidem tribuit D. Chrysost. comm. in 2. cap. epist. ad Philipp. Plato Phædone, Arist. 9. hist. animal. 12. Cic. 1. Tuscul. Dio Chrysost. corinthiacâ. Lucian. Timone, & de Electro.* cap. 39. Cantator cygnus funeris ipse sui, Martial.

ἄνδρα] *Phasian. Virum, qui radio solari visum hebetaverit, caligantibusq; oculis febrem contraxerit, & exinde mortuus tandem sit, significantes; cantharum, hoc est, scarabæum cæcum pingunt. hic enim radijs solaribus obcæcatus nonnunquam perimitur.* cap. 41.

ἡμίονον] *Genes. 36. οἱ ἰαμεὶν, id est, muli, dicuntur ab Onan primò inventi, in eremo. ijdem, ὀρεῖς Philoni. Vide Aristot. lib. 2. de generat. animal. cap. 6. Ælian. l. 12. c. 16. Plin. l. 8. c. 44.* cap. 42.

Cap.43. Quæ puellos fœmineos] *Phasian.* quæ fœminas primo, mox mares.

Cap.44. ἄρρεν τίκτει] *Dicant physiologi,* εἶναι τὸ μὲν ἄρρεν ἐκ τῶν δεξιῶν, τὸ δὲ θῆλυ ἐκ τῶν ἀριστερῶν, *Aristot. 4. de Generat. animal. 1.*

ἐκ γὰρ τούτου] *Ovid. 15. Metamorph.*

Pressus humo bellator equus, crabronis origo est.

Cap.45. ἐκτιτρώσκει] καὶ ἐκβάλλει δὲ ἵππος κύουσα *ὀσμὴν λύχνου ἀποσβεννυμένου, *Aristot. 8. hist. animal. 24.* καὶ ψηλαφηθεῖσα, *Plin. l. 28. c. 7.*

*ἐὰν ὀσφρήσηται *Ælian. lib. 9. cap. 54.*

Cap.46. φύλλον δάφνης] ὀρίγανον, *Ælian. l. 5. c. 46. de*
Cap.47. *animal.* ἐκ τούτων) *Aristot. 5. hist. animal. 19.*

Cap.48. τὴν χολὴν ἔχει] *idem 2. hist. animal. 15.* πρὸς τοῖς ἐντέροις. *Vide suprà notas ad lib. 1. cap. 57. Galen. Tomo 3. lib.* περὶ μελαίνης χολῆς *extremo, flavam bilem* ξανθὴν χολὴν *illis tribuere videtur.*

cap.49. λίθον] ἀετίτην, *Ælian. l. 1. c. 35.*

cap.50. ὠτίδα] *avem tardam, asionem: Plin. l. 10. c. 22. 23. Ælianus contrà* φίλιππον *asseverat, l. 2. c. 28. de animal. sed solam ex avibus metuere canes, l. 5. c. 24.*

cap.52. μὴ ἔχουσα πτερὰ] *ideò Aristoteli* δερμόπτερον *dicitur, 1. hist. animal. 5.*

cap.53. ὀδόντας] *Volucrum nulli dentes, præter vespertilionem, Plin. l. 11. c. 37.*

μα-

μαςὸς] *idem lib. eod. cap. 39.*

διὰ ςόματ⊕ ὀ λαλεῖ) ἄςομ⊕ γὰ : *Plin. l. 11. c. 26. Arist. 5. hist. animal. 9.* *cap. 55.*

νεοσσίαν) περὶ ἀετῶν, *Aristot. 9. hist. animal. 31. Plin. lib. 10. cap. 3.* *cap. 56.*

ὑψηλότερ⊕) *Jobi 39.*

ὁ νεοσσὸς ᾗ πάλιν) *De sepultura Phœnicis, Herodotus Euterpe.* *cap. 57.*

ἔχιν) *De coitu & partu viperarum, Basil. M. homil. contra fœneratores, de Invidia, & 9. Hexaëm. Ælian. l. 1. c. 24. de animal.* *cap. 59.*

ἐν τῇ) *deest fortè ὠδῖνι. Phasian.* partus tempore. *cap. 60.*

σαλαμάνδραν) τὴν ὀδὲ πυρὸς λωβήσατο λιγνύς, *Nicand. Alexiph.* ζῶον ἐν πυρὶ σκαίρον, ᾧ τὰ πάντα ἀλίσκεται : *animal in igne, quo omnia consumuntur, saliens. Naz. in vita Basil. M. & parænesi ad Virg. V. 580. Aristot. 5. hist. animal. 19. Ælia. l. 2. c. 31.* *cap. 62.*

ἑκατέρα) *Phasian. Ipsa enim quum in igne fuerit, ab utroq; capite quos attigerit flammis conficit, ignemq; etiam tactum extinguit.* ζώων *autem* πυριγόνων *quæ in igne vivant, inde exempta moriantur, meminerunt Philo lib. de Noha, deq; Gigantibus. Macar. homil. 14.*

 ἀπά-

Cap. 63. ἀσπάλακα] *de talpa, Epiphan. contra Adamianos. Galen. lib. 2. περὶ σπέρματος. Cl. Alex. protrep. Aristot. 1. hist. animal. 9. Oppian. 1. de venat.*

cap. 64. ἀπρόσιτον] *Phasian.* aditu difficilem, atq; inaccessibilem, ἀπρόσιτον.

Cap. 65. ἐξωλείας] ἐξορίας *videtur legisse Phasianinus, quum ita reddiderit;* Hominem cui fraus propria perniciosam relegationem attulerit, cuiq; fuga sua noceat, significare volentes, &c.

Cap. 66. κάστορα] *de hoc Ælian. l. 6. c. 34. animal.*

Cap. 67. τὸ μᾶλλον ἀκούοντα] *Plut. lib. 4. Sympos. q. 5.* ὀξυηκοΐα ᾗ δοκεῖ διαφέρειν ὁ λαγώς· ἣν αἰγύπτιοι θαυμάσαντες, ἐν τοῖς ἱεροῖς γράμμασιν ἀκοὴν σημαίνουσι, τοὺς λαγωοὺς γράφοντες, *id est, Celeritate autem exaudiendi lepus alijs videtur anteire. Cujus admiratione ducti Ægyptij, in suis sacris literis, picto lepore, auditum significant.*

φοίνικα] *Ovid. 15. Metamorph. Lactantius Carm. de Phœnice. Vide supra notas ad 34. cap. lib. 1.*

Cap. 68. τῶν ὤτων] *Capras auribus spirare, autor est Archelaus (Plin. l. 8. c. 50.) & Alcmæon; negat Aristot. 1. hist. animal. 11.*

Cap. 70. ὕαιναν] *de hyæna, Cl. Alex. l. 2. Pæd. c. 10. & Aristot.*

ſtot. 6. hiſt. animal. 32 hyænam ſexum annua vice permutare, negant. Pro autore noſtro faciunt Ovid. 15. Metamorph. Ælia. l. 1. c. 25. animal. Oppiā. lib. 3. de venat.

> θαῦμα δ' ἐστὶ καὶ τόδ' ἄκουσα περὶ στικτῇσιν ὑαίνης
> ἄρσενα καὶ θήλειαν ἀμείβεσθαι λυκάβαντι,

Id eſt, ut Joan. Bodinus;

> *Maius eo referunt etiam miraculum, Hyænas*
> *Alternis annis natura iura novare, ut*
> *Ambiguus fiat modò mas, modò fœmina fœta.*

δέρματα] *Mirum dictu, ſi pelles utriuſq; contrariæ ſuſpendantur, decidere pilos pantheræ, Plin. l. 28. c. 8.*

αὕτη γὰρ διωκομένη) *Plin. ibid.* Cap. 71.

διανθέντα) *Phaſian.* qui detineatur, quiq́; perexigua jactura ab eorum manibus ſe ſe liberet.

τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς) *de quo Plin. lib. 8. c. 22.*

οὐδὲν γὰρ ἄλλο) *idem confirmat Ariſtot. 9. hiſt. animal. 44. autoritate Homeri Iliad. χ. Quibus præterea Leo terreatur; vide apud Plin. l. 8. c. 16.* Cap. 75.

φαγὼν πίθηκον) *Plin. ibid.*

ἄνθρωπον ἀπὸ ἐξωλείας) *Phaſian.* hominem qui ad bonam frugem ob primam relegationē à patria, quam paſſus fuerit, demum redierit, morigeratusq́; inde factus ſit. *ut rurſum* ἐξορίας *in ejus codice ſcriptum fuiſſe, exiſtimem.* Cap. 77.

οὗτος γὰρ) *Phaſianinus, Codicis beneficio, lacunam ſic explet:* Hic enim ab aqua quum exierit, os hi- Cap. 80.

ans prominentibus dentibus, hirudinibus refertum, gerit: intra quod trochilus, quum voluerit, penetrans ultro citroq; liberè commeat. *De quo, Herodot. Euterpe, Aristot. 9. hist. animal. 6. & lib. θαυμασ. ἀκυσμάτων, Plut. lib. de solert. animal. Ælian. l. 3. c. 11. & l. 8. c. 27. de animal. Plin. l. 8. c. 25.*

Cap. 81. ἴβεως πτερῷ) *Serpentes quosvis Ibidum pennas timere, Ægyptij asserunt: Ælian. l. 1. c. 38.*

Cap. 82. δὶς ἢ κυΐσκει) *Idem Ælian. Leænam quinquies parere inquit, lib. 4. cap. 34. nec non Oppian. lib. 3. Cyneget. Sed Basil. M. homil. 9. Hexaëmeri,* τὰ δὲ φθαρτικὰ τῶν ἄλλων, ὀλιγοτόκα. ὅθεν λέοντος ἑνὸς μόλις ἡ λέαινα μήτηρ γίνεται: ταῖς γὰρ ἀκμαῖς τῶν ὀνύχων διασπαράξας τὴν μήτραν, οὕτω πρόεισιν, ὥς φασιν: *idq; ex Herodoti Thalia. Quod ipsius experientiæ testimonio refutatur.*

Cap. 83. ἄρκτον) *Nec catulus, partu quem reddidit ursa recenti,*
Sed malè viva caro, est. lambendo mater in artus
Fingit; & in formam, quantam capit ipsa, reducit.

Ovid. 15. Metamorph. Plut. lib. de amore prolis, Aristot. 6. hist. animal. 30. Oppiā. 3. Cyneget. Plin. lib. 10. c. 63. Fertur etiā Virgilius dixisse; parere se versus more atq; ritu ursino. Gell. lib. 17. c. 10. Aliter J. Scalig. Exote. Exer. 6.

Cap. 84. προβοσκίδα) προνομαίαν, *Basil. M. homil. 9.*

ταυ-

ταύτῃ] *Aristot. 2. de part. animal. 16.*

τὸν κερὸν] *Arietem cornutum, & suis grunnitum, horret Elephas. Hoc modo Romani elephantos Pyrrhi, Epirotarum regis, in fugam vertisse, victoriamq; ab illo reportasse dicuntur, Ælian. l. 1. cap. 36. de animal.* Cap. 85.

χοίρου] *idem Aelian. l. 16. c. 36. Plut. l. de solertia animal.* Cap. 88.

ἐκείνη γὰρ ὁρῶσα] *malim legere,* ἐκείνην γὰρ ὁρῶσα ἡ ἔχιδνα, φεύγει, *hæc siquidem, illo conspecto, in fugam vertitur. Theophrast. l. 4. de caus. plantarũ, c. 11.* οὐ πᾶσι ταὐτὰ προσφορα κατὰ τὰς τροφὰς, ἀλλ᾽ ἑκάστοις κατὰ τὰς ἰδίας φύσεις. ὅπερ ἐν πολλοῖς μὲν φανερὸν, ἐκ πλείστης δ᾽ ἀποφάσεως, ὡς εἰπεῖν τῶν γε γνωρίμων τὰ περὶ τὰς ἐλάφους, αἳ τοὺς ἔχεις ἐσθίουσιν, ὑφ᾽ ὧν τὰ ἄλλα θνήσκουσι. *Vide Basil. M. expos. psalmi 28. Lucret. lib. 6. qui initium verborum Theophrasti sic interpretatus est;* Cap. 87.

Et magis esse alijs alias animantibus aptas
Res ad vitai rationem--

ἔλαφον] *hanc Plutarchus dictam existimat non à cursu, sed serpentes attrahendi facilitate,* οὐ παρὰ τὴν ἐλαφρότητα, ἀλλὰ παρὰ τὴν ἕλξιν τοῦ ὄφεως. *De qua cervorum natura, præter jam dictos, Aeliã. l. 1. c. 9. lib. 8. cap. 6. Plin. l. 8. c. 32. l. 28. c. 8. Oppian. lib. 2. de venatione.* ἐλάφων ἐχιοφαγία.

τῆς

Cap. 88. τῆς ἰδίας τροφῆς] *Ita m. ſ. Aug. Phaſianinus & Pierius lib. 2. hieroglyph. id eſt,* de victus ratione ſolicitum &c.

καταρύττοντα ὀδόντας) *Dentes, deciduos caſu aliquo, vel ſenecta, defodiunt, Plin. l. 8. c. 3.*

τούτους ὀρύττει) *hactenus m. ſ. omiſſis ijs, quæ ſequuntur, ſenſus ejuſdem.*

Cap. 89. κορώνην) *de cujus vivacitate Plut. 4. Sympoſ. 1. & & Heſiodus apud eundem, lib. de Oraculorum defectu, Plin. l. 7. cap. 48. Syneſ. epiſt.* 110. κορώνης ἐνιαυτὸν ἄρξαι.

Cap. 90. πάρδαλιν) *Ariſtot. 9. hiſt. animal. 6. Aelian. l. 5. cap. 40. Plin. lib. 8. c. 17.*

ὁρμὴν] ὀσμὴν, odorem, *rectius cum m. ſ. Auguſtano (ut ex ijſdem autoribus patet) legeris; quàm* ὁρμὴν, *id eſt, impetum, cum Aldo & Phaſianino, cæteriſq; Interpretibus. Ad pantheram ajunt pleraſq; quadrupedes accedere, ſuavitate odoris illectas, maximè ſimias, Plut. lib. de ſolert. animal. Aelian. l. 5. c. 40. 53. & l. 8. c. 6.*

Cap. 91. αὐλητοῦ] *Mulcentur fiſtula paſtorali & cantu Ariſtot. 9. hiſt. animal. 5. Plin. lib. 8. c. 32. Aelian. lib. 12. c. 46.*

Cap. 92. ἔποπα] ὃν δὴ φασὶ διὰ λύπην θρηνοῦντα ᾄδειν,

Plato

Plato Phædone. Theocr. Eidyll. 5.

οὐ θεμιτὸν, λάκων, ποτ' ἀηδόνα κίσσας ἐρίσδεν:
οὐδ' ἔποπας κύκνοισι --

ἀδίαντον] *Ælian. l. 1. c. 35. de animal. Plin. lib. 22. cap. 21. uterq; adiantum, Callitrichon etiam dici, scribit.* Cap. 93.

γέρανον γρηγοροῦσαν] *De gruum excubijs, Basil. M. homil. 8. hexaëm. Plut. de solert. animal. Aristot. 9. hist. animal. 10. Ælia. l. 3. c. 13. Plin. l. 10. c. 23. De earundem volatu, Naz. orat. 2. de Theologia, Max. Tyrius* λόγῳ μ'. *Cic. 2. de nat. Deor.* Cap. 94.

κατ' ὄρθινον] ἐκ περιτροπῆς, *Basil.*

πέρδικας] *De harum intemperantia libidinis, Plin. l. 10. c. 33. Athen. lib. 9. Ælian. l. 3. c. 16. Aristot. 9. hist. animal. 8. qui 2. de Generat. animal. 5. cum diversi etiam generis avibus illas coire, autor est.* Cap. 95.

λιμῷ ἀποθνήσκει] *Aristot. 9. hist. animal. 32. Plin. l. 10. c. 3.* Cap. 96.

τρέφει τοὺς νεοσσοὺς] *Basil. homil. 8. hexaëm. ex Aristot.* Cap. 97.

εἰδότα τὰ μετέωρα] μετεωρολέσχην, *Philo.*

μὴ ἀέρα χειμάζῃ] *Basil. M. epist. 140. m. s. ad Meletium archiatrum,* ἡμῖν δὲ οὐδ' ὅσον ταῖς γεράνοις ὑπάρχει, τὰ δυσχερῆ τοῦ χειμῶνος διαφυγεῖν, ἀλλ' ἕνεκα μὲν τοῦ προϊδέσθαι τὸ μέλλον, οὐδὲν ἴσως τῶν γεράνων χείρους ἐσμὲν, τῷ δὲ κατὰ τὸν βίον αὐτεξουσίῳ τοσοῦτον τῶν ὀρνίθων ἀπολιμπανόμεθα, ὅσον καὶ τοῦ πέτεσθαι δύνασθαι μικροῦ δεῖν. *Nautas quoq; observato avis huius volatu, tempestatem prævisam effugere, testatur Ælian. l. 3. c. 14.* Cap. 98.

Cap. 99. τρία] *duo, ut plurimum, autore Aristot. 9. hist. animal. 11.*

τοῦ ὄνυχας ἀποπλύειν] *similia de aquilis, Plin. lib. 10. cap. 3.*

Cap. 100. τὸν μηρὸν κάμπτει] ἐν τῷ καθέζεσθαι, Etymolog.

διὸ καὶ κάμηλος] οἷον κάμηρος ἢ κάμμηρος, *ut illa marginis lectio sit Scholion.*

Cap. 101. ἀναιδεῖς] *Oculos, animi esse indices; dictum jam supra. De quo Aristot. 1. hist. animal. 10. Plin. l. 11. c. 37. Neq; ulla ex parte majora animi indicia cunctis animalibus, sed homini maximè, id est, moderationis, clementiæ, misericordiæ, odij, * amoris, tristiciæ, læticiæ. Contuitu quoq; multiformes, truces, torvi, flagrantes, graves, transversi, limi, summissi, blandi. Profectò in oculis animus inhabitat. Ardent, intenduntur, nictant, conivent. Hinc* illæ misericordiæ lachrymæ. Hos quum osculamur, animum ipsum videmur attingere.*

* ὀφθαλμὸς προκέλευθος ἐγίνετο πομπὸς ἐρώτων, Non. Dionys. l. 5.

* Terent. Andr. act. 1. sc. 1.

Cap. 102. βάτραχον] Rana Græcis βάτραχος, *quasi ὁ τῇ βοῇ τραχὺς, Schol Theocr.* - τὸ γὰρ μέλος οὐ καλὸν ᾄδει, *Mosch. Idyll. 3. V. 115. Illa ranarum coaxatio, pluviæ imminentis signum Arato; Plut. quæst. Natural. 2. & lib. de solert. animal. Ælia. l. 9. c. 13. De ranarum verò (neq; enim illæ sunt unius generis) in aëre generatione, Diod. S. lib. 3.*

ἐκείνου γὰρ γίνονται ἄπους] *Ovidius, 15. Metamor.*

Semina limus habet virides generantia ranas,
Et generant truncas pedibus: mox apta natando
Crura dat. utq; eadem sint longis saltibus apta,
Posterior superat partes mensura priores.

ἔγχελυν] *Basil. M. homil. 9. Hexaëm.* τὰς δὲ ἐγχέλεις οὐδὲ ἄλλως ὁρῶμεν, ἢ ἐκ τῆς ἰλύος συνισταμένας. *Hanc nominis etymologiam è versibus Aristophanis colligit Athenæus lib. 7. Dipnosoph. Vnde corrigendus Etymologus, apud quem* ἔγχελυς, παρὰ τὸ ἔχεσθαι ἐν τῇ ὕλῃ, *legitur; pro,* ἐν τῇ ἰλύι. *Simile mendũ (ut hoc corrigã* παρέργως *) Psalm.* ξή. *v.2. Apolinarij;* cap. 103.

βύσσῳ ἐν ὑλήεντι παγεὶς, βιότοιο χατίζω:

Pro, ἰλυόεντι. *nam 70.* ἐνεπάγην εἰς ἰλὺν βυθοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ὑπόστασις. *Cæterùm anguillas, non nisi turbata aqua, capi: scribit Clem. Al. Strom. 7. Easdem seorsim à cæteris piscibus degere, neq; unquam in eorum esse comitatu, Ælianus.*

νάρκην] *Torpedo pisciculos sibi ad pabulum venatur, quosq; attingit, torpore immobiles efficit,* θηρεύει δ' εἰς τροφὴν ἑαυτῆς τὰ ἰχθύδια, προσαπτομένη, καὶ ναρκᾶν καὶ ἀκινητίζειν ποιοῦσα: *Athen. lib. eod. ex Aristot. 9. hist. animal. 37. De hac torpedinis solertia, Plin. l. 9. c. 42. Plut. lib. de solert. animal.* cap. 104.

τὰ χρήσιμα] *Aristot. 9. hist. animal. 27.* cap. 105.

ὁ πολύπους, ἀνόητον μὲν ἐστι (καὶ γὰρ πρὸς τὴν χεῖρα βαδίζει τοῦ ἀνθρώπου καθιεμένην) οἰκονομικὸς δ᾽ ἐστί. πάντα γὰρ συλλέγει μὲν εἰς τὴν θαλάμην, οὗ τυγχάνει καλοικῶν: ὅταν δὲ καταναλώσῃ τὰ χρησιμώτατα, ἐκβάλλει τὰ ὄστρακα, καὶ τὰ κελύφια τῶν καρκίνων καὶ κογχυλίων, καὶ τὰς ἀκάνθας τῶν ἰχθυδίων. *id est, ut Plin. l. 9. c. 39. Quum polypus alioqui brutum habeatur animal, ut quod ad manum hominis adnatat; in re quodammodò familiari*

* ἐξαιρῶν τὰ σαρκία, l. 8. c. 2. *callet. Omnia in domum comportat; dein putamina, * erosa carne, egerit. Polypum, ad similitudinem loci colorem mutare; cum iidem scribunt, tum Plut. quæst. natur. 19. Philo* περὶ μέθης. *Basil. M. homil. 7. Hexaëm. Naz. homil. & Carm.* εἰς ἑαυτόν. *Clem. Alex. l. 3. Pædag. c. 11. Lucian. de Saltat. & Dialogo Menelai ac Protei.*

Cap. 106. κάραβον] *Cancrorum genera, carabi, astaci, &c. Plin. l. 9. c. 31.* καράβους εὐμεγέθεις *ait Synes. epist. 4. Lucian. dialogo Dorionis & Myrtales,* ἀναφαλαντίας, καὶ τὴν χροιὰν οἷος κάραβος.

Cap. 107. πίννας] *Concharum generis & pinna est, Plin. l. 9. c. 42. Basil. M. homil. contra divites,* τὰ δὲ ἐκ θαλάττης ἄνθη, ἡ κόχλος, ἡ πίννα, ὑπὲρ τὸ ἐκ τῶν προβάτων ἔριον. *& hom. 7. Hexaëm.* πόθεν τὸ χρυσοῦν ἔριον αἱ πίνναι τρέφουσιν, ὅπερ οὐδεὶς τῶν ἀνθοβάφων ἐμιμήσατο.

Cap. 108. πιννοφύλαξ] *Aristot. 5. hist. animal. 15. Athen. l. 3. Ælian. l. 3. c. 29. Oppian. 2. de piscibus. Cic. 2. de nat.*

Deor.

Deor. & 3. de Finib. ubi custos ille pinnæ, Pinnoteres *vocatur: ut & apud Plin. l. 9. c. 30. & 42. Scholiastem Aristoph. in Vespis: sed apud Plut.* ὁ πιννοθήρας, *lib. de solert. animal. nisi & ibi* πιννοτήρης *sit legendum, quũ mox dicat,* πυλωρεῖ τὴν κόγχην *&c.*

λάμιαν] ἡ λάμία, *nomen piscis, sic dicti* ἀπὸ τοῦ ἔχειν μέγαν λαιμὸν, *à gulæ magnitudine: unde hoc loco pro ingluvie, seu, gulæ insatiata libidine accipitur. Aliquando significat* φάσμα *(legendum fortè & apud Etymolog.* φάσμα τι *vel* φάσματα *pro* χάσματα, *p. 555. v. 55.) seu eam, cui exemptiles oculos (* ἀφαιρέτους ὀφθαλμοὺς*) fuisse, fabulantur: Philostr. l. 4. vitæ Apollonij. Strabo lib. 1. Plut. lib. de Curiositate. Lucia. Philopseude, & Aristoph. Scholiastes. Est & no. propr. tibicinæ Demetrij, Plut. Vit. Clem. Alex. protrept. Athen. lib. 4. 14. Ælian. Var. hist. l. 12. c. 17. Urbis deniq; nomen, Strabo l. 9. De* Lamia *pisce, Plin. l. 9. c. 24. Oppiano* λάμνη, *lib. 1. halieut.* Cap. 109.

σκάρον] ἀπὸ τοῦ σκαίρειν, *dictus, Athen. lib. 7.*

μαρυκᾶται] *Arist. 2 hist. anim. 17. & l. 8. c. 2. item 3. de part. animal. 14. Plin. l. 9. c. 17.* Solus piscium dicitur ruminare, herbisq; vesci, non alijs piscibus, mari Carpathio maximè frequens. *Vide Ælia. l. 1. c. 2. l. 2. c. 54. l. 12. c. 42. de animal. Oppian. 1. de piscib.*

Cap. 110. γαλεὸν] Mustelum *ore parere, fœtumq; denuo absorbere, scribit etiam Ælian. l. 3. c. 55. ideoq; ab illius, tanquam impuri, esu abstinere sacerdotes, l. 9. c. 65. & Aristot.* οἱ μὲν οὖν ἄλλοι γαλεοὶ καὶ ἐξαφιᾶσι, καὶ δέχονται εἰς ἑαυτοὺς, τοὺς νεοττοὺς, *6. hist. anima. 10.*

Cap. 111. τοῖς ἔχεσι μίγνυται] *de murænæ cum vipera coitu, Ælian. l. 1. c. 50. l. 9. c. 66. de animal. Plin. l. 9. c. 23. l. 32. c. 2.*

Cap. 112. τρυγόνα] *De turture, dum quid pro autoris sententia tuenda sese offerat, notetur intereà: illum sapientiæ divinæ, columbam humanæ symbolum; atq; inter volucria illis solis locum in Hebræorum sacrificijs fuisse, Philo lib.* τίς ὁ τῶν θείων κληρονόμος, *p. 338. ubi V. à fine 2. pro* διαιτητὴ *&* ἀπεικάζουσα, *legendum,* διαίτῃ τῇ μετὰ θνητῶν ἀσμενίζουσα, περιστερᾶ ταύτην ἀπεικάζουσι *&c. Dignum etiam notatu, Resurrectionis typum quibusdam turturem esse; quum Aristoteles illum hyeme latere, plumasq; amittere (*φωλεῖν τε καὶ πτερορρυεῖν ἐν τῇ φωλείᾳ*) scribat, 8. hist. animal. 16. Quæ ibidem de palumbis interpres subijcit: in Græco nō extant, pugnantq; cum eo, quod in Epiphanij Ancyroto legitur, p. 505.*

περιπεπλεγμένη ἀγκίστρῳ] ἀγκιστρωθεῖσα,

Philo. τὸ ἄγκιστρον, *hamus.* αἱ ἄγκιστροι, καὶ τὰ ἄγκιστρα, *Baſ. M. homil. 10. Hexaëm.*

τὰς ἰδίας πλεκτάνας ἐσθίει] *Ælian. l. 1. c. 27. & l. 14. c. 26. Plut. lib. de ſolert. animal. Sed* Polypum *brachia ſua rodere, falſum eſt, inquit Plin. l. 9. c. 39. & Ariſtot. 8. hiſt. animal. 2.* Cap. 113.

ἐὰν ἀποῤῥήσῃ] εἴ τις αὐτῷ γένηται ἀθηρία, *Ælian.*

τὸ μέλαν] *Cic. 2. de nat. Deor. Aliæ fuga ſe, aliæ occultatione tutantur: atramenti effuſione, ſepiæ, Similia apud Naz. orat. ad Cl. Epiſcopos. & Carm. 1. v. 500. Ariſtot. 4. de partib. animal. Ælia. l. 1. c. 34. Athen. l. 7. Plin. lib. 9. c. 29. Plutarchus (lib. de ſolert. animal.) atrum illum ſepiæ colorem,* θόλον *Græcè dici ait.* Cap. 114.

στρουθίον πυργίτην] *Paul. Ægin. l. 1. c. 82. hunc inter aves concoctu difficiliores numerat,* ἡ τῶν μικρῶν στρουθίων τροφὴ, ἐν οἷς εἰσὶ καὶ οἱ πυργίται, σκληροτέρα τυγχάνει. Cap. 115.

ὀργῆς] *Malim legere* ὁρμῆς, *impetu. niſi vocabulum* ὀργῆς *pro coëundi appetitu hîc accipiendum ſit:* παρὰ τὸ ὀρέγεσθαι, τὸ ἐπιθυμεῖν.

λύραν] *De lyræ ſymphonia, Philo lib.* ὅτι ἄτρεπτον τὸ θεῖον. *Eodem inſtrumento muſico Pythagorei ante ſomnum utebantur, Plut. lib. de Iſide. Differt à Pſalte-* Cap. 116.

rio, Basil. M. hom. in I. Psalm. Terpander Lesbius lyram antè quatuor contentam fidibus, septem nervis primus instruxit, Strabo l.13. Quod è versibus in eum scriptis intelligitur;

> Σοὶ δ' ἡμεῖς τετράγηρυν ἀποστρέψαντες ἀοιδὴν,
> ἑπτατόνῳ φόρμιγγι νέους κελαδήσομεν ὕμνους,

Clem. Alex. Str. 6. nisi quòd prior versus ibi desideratur. Numerum chordarum auxit posteà Timotheus Milesius, Plut. de Musica.

Cap. 117. σύριγγα] *Cic. 1. de Divinat. Multis rebus inflammantur tales animi, qui corporibus non inhærent: ut hi, qui sono quodam vocum, & Phrygiis cantibus, incitantur. Servum Gracchus cum eburneola solitus est habere fistula, qui staret occultè post ipsum, quum concionaretur, peritum; qui inflaret celeriter eum sonum, quo illum aut remissum excitaret, aut à contentione revocaret, lib. 3. de Oratore. Naz.*

> --- ἰὸς δέ τε ἄνθεσι μέμικται,
> βαιὸν δὲ χρόνον ἔσχον ἐμοῖς μελέεσσιν ἀρήγων,
> ποιμενικὴν σύριγγα βοηθόον ἐσθλὸν ὀπάσσων.

Cap. 118. στρουθοκαμήλου] *De quo Diod. S. lib. 2. & 3. Oppian. 3. Cyneget. Is est Aristoteli* ὁ στρουθὸς ὁ λυβικὸς, *4. de part. animal. 14. Æliano l. 14. c. 7.* ἡ στρουθὸς ἡ μεγάλη. *Synes. epist. 134.* στρουθοὺς μεγάλας ἀπὸ τῶν ἐν εἰρήνῃ κυνηγεσίων εἴχομεν, *id est, Struthiocamelos ex venatione, dum pax erat, habebamus.*

χεῖρα ἀνθρώπου] *Plutarch. lib. de fraterno amore:* αὐτάς τε τὰς χεῖρας εἰς πολλοὺς καὶ ἀνίσους δακτύλους σχίσασα (*scil.* ἡ φύσις) πάντων ὀργάνων ἐμμελέστατα καὶ τεχνικώτατα παρέσχεν· ὥστε ἀναξαγόραν τὸν παλαιὸν ἐν ταῖς χερσὶ τὴν αἰτίαν τίθεσθαι τῆς ἀνθρωπίνης σοφίας καὶ συνέσεως. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἔοικεν ἀληθὲς εἶναι τοὐναντίον. οὐ γάρ, ὅτι χεῖρας ἔσχεν ἄνθρωπος, σοφώτατον: ἀλλ' ὅτι φύσει λογικὸν ἦν καὶ τεχνικὸν, ὀργάνων φύσει τοιούτων ἔτυχεν, *id est, Xyl. interprete.* *Ipsas manus, in multos atq; inæquales scissas digitos, Natura omnium instrumentorum accuratissimè & artificiosissimè paravit: adeò ut Anaxagoras ille priscus humanæ sapientiæ causam manibus imputaverit. falsò quidem hoc: non enim propter manus homo est sapientissimus; sed quia natura eum ratione & arte prædiderat, instrumenta quoq; talia est nactus. Eadem Galeni sententia, lib. 1. de usu partium corporis humani.*

Cap. 119.

Plut. politic. præcept.

Aristot. 4. de part. animal. 10.

Notarum D. H. Finis.

σὺν θεῷ.

Rerum & verborum index.

Mise-

Δαυΐδῃ τῷ Ἐχελίῳ σοφωτάτῳ ἀνδρὶ, Μάξιμος ταπεινὸς Κυθήρων Ἐπίσκοπος, εὖ πράττειν.

Τί πάθω, καὶ ἄκων τοῖς σοῖς ὑπείκω προστάγμασιν, οὐ γὰρ δὴ ὡς μὴ βουλόμενος ὑπείκειν, πόθεν γὰρ ὁ καὶ τὴν ὑπὲρ δύναμιν κατατολμῶν, ἵνα μόνον γοῦν τό μοι περιγίγνηται; ἀλλ᾽ ὅτι οὐχ οὕτως ἔξεστί μοι ὥσπερ ἂν ἀντὶ πάντων ἠβουλήθην. ἀλλὰ γὰρ σὺ καὶ τοῦτο εἰδὼς ὦ φίλη μοι ψυχὴ Ἐχέλιε, οὐ παύῃ με φορτία ἐπιφορτίζων δυσβάστακτα, τάχα με διὰ τούτων οἱονεί τινι βασάνῳ παρατιθεὶς, ἵνα τῆς ἐμῆς συνεχῶς ἐπαισθάνωμαι οὐθενείας, ἔναυλον ἔχων διαπαντὸς ἐν τῇ μνήμῃ τὸν τῶν σῶν λόγων, ἵν᾽ οὕτως εἴπω, κατακρουσμόν. ἀλλ᾽ οὖν ἔχω τινὰ παραμυθίαν τῆς τὴν ὑπὲρ δύναμιν τόλμης, τὸ παρὰ σοῦ λαμβάνειν τὰς τούτων ἀφορμάς. ἄλλως γὰρ ἂν μακρὰν ἦγον ἡσυχίαν, καὶ οὐκ ἂν εἱλόμην αἰσχύνην ἑκούσιον. ἢ τοίνυν παῦε τοιαῦτα προστάσσων, ἢ γοῦν τὰς τούτων φέρε μακροθύμως αἰτίας, πᾶσι δικαίοις ταύτας ἀναφέρων πρὸς σεαυτόν. ἔμοιγε γὰρ τὰ πρὸς τὴν ἀπολογίαν πάντοθεν ἄπορα. σὺ δὲ καὶ πρὸς ταῦτα, καὶ πρὸς ὅπερ ἂν ἄλλο ἐπιξυμβαίη,

ἕτοιμον

ἕτοιμον πάρεχε σεαυτόν. Σοί τε γὰρ πρέποντα, καὶ ἐμοὶ χαρίεντα ἔσῃ πεποιηκώς. Ἐῤῥωμένον σὲ διαφυλάττοι ὁ κύριος ψυχῇ τε καὶ σώματι ἀνδρῶν μοι προσφιλέστατε καὶ σοφώτατε.

Ἐντεῦθεν, σκιῤῥοφοριῶνος πέμπτῃ φθίνοντος, κατὰ τὸ αφνε ἔτος τὸ σωτήριον.

Errata quædam ſic corriguntor.

Pag. 18. *V. ſed, pro* quoniam *leg.* quorum.
20. *V. totidem, pre* quinquag. *leg.* viginti.
52. *V.* nefariam *leg.* nefarium.
57. *V. 3. pro* volucres, *leg.* feras.
169. *V.* σας, *leg.* ἐνδυομένων.
173. *V. legitur,* ἕδρας καὶ πλήσεις.
178. V. aſſat. cetorum.
185. *V.* ἄσῃ, *leg.* πύκνωσιν.
192. *V.* μηκεδ. μηκεδαναῖς.
P. 202. *V.* φοίνικα. *Illud Scholion pertinet ad cap.* 57.
206. *V.* τούτους, *l.* ὀξύττει.
In indice, V. Formica, deleatur ejus pennæ.

Cætera, ſi qua, Lectoris induſtria facilè corrigentur.

FINIS.

31